

I

(Atti leġiżlattivi)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT (UE) 2021/695 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-28 ta' April 2021

li jistabbilixxi l-Orizzont Ewropa — il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, li jistabbilixxi r-regoli tiegħu għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni, u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1290/2013 u (UE) Nru 1291/2013

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 173(3), l-Artikolu 182(1), l-Artikolu 183, u t-tieni paragrafu tal-Artikolu 188 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Huwa objettiv tal-Unjoni li ssahħa il-bażijiet xjentifiċi u teknoloġiċi tagħha billi ssahħa iż-zona Ewropea tar-riċerka (ZER) fejn ir-riċerkaturi, l-għarfien xjentifiku u t-teknoloġija jiċċirkolaw liberament u thegġeg l-iżvilupp tal-kompetittività tagħha, inkluż fl-industrija tagħha, filwaqt li tippromwovi l-attivitajiet kollha ta' riċerka u innovazzjoni (R&I) biex jinkisbu l-prijoritajiet strateġiċi tal-Unjoni, li fl-aħħar mill-aħħar għandhom l-għan biex jippromwovu l-paċi, il-valuri tal-Unjoni u l-benesseri tal-popli tagħha.
- (2) Sabiex jithalla impatt xjentifiku, teknoloġiku, ekonomiku, ambjentali u soċjetali fil-kisba ta' dan l-objettiv ġenerali u sabiex jiġi massimizzat il-valur miżjud tal-investimenti tal-Unjoni fir-R&I, l-Unjoni jenhtieg li tinvesti fir-R&I permezz tal-Orizzont Ewropa - Il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni 2021–2027 (il-"Programm"). Il-Programm jenhtieg li jappoġġa l-holqien, id-diffużjoni ahjar u t-trasferiment ta' għarfien ta' kwalità għolja u eċċellenti u ta' teknoloġiji ta' kwalità għolja fl-Unjoni, jattira t-talent f'kull livell u jikkontribwixxi għall-involviment shih tar-riżerva ta' talenti tal-Unjoni, jiffacilita rabtiet kollaborattivi u jsahħa l-impatt tar-R&I fl-iżvilupp, l-appoġġ u l-implimentazzjoni tal-politiki tal-Unjoni, jappoġġa u jsahħa l-adozzjoni u l-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi u sostenibbli fl-ekonomija tal-Unjoni, b'mod partikolari fl-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs, *small and medium-sized enterprises*), u fis-soċjetà, jindirizza l-isfidi globali, inkluż it-tibdil fil-klima u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs, *Sustainable Development Goals*) tan-Nazzjonijiet Uniti, johloq l-impjiegi, jagħti spinta lit-tkabbir ekonomiku, jippromwovi l-kompetittività industrijali u jagħti spinta lill-attraenza tal-Unjoni fil-qasam tar-R&I. Il-Programm jenhtieg li jrawwem kull forma ta' innovazzjoni, inkluża l-innovazzjoni rivoluzzjonarja, u jrawwem l-użu fis-suq ta' soluzzjonijiet innovattivi, u jottimizza r-riżultati ta' tali investiment għal impatt akbar fi hdan ZER imsaħha.

⁽¹⁾ ĠU C 62, 15.2.2019, p. 33 u ĠU C 364, 28.10.2020, p. 124.

⁽²⁾ ĠU C 461, 21.12.2018, p. 79.

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2019 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari tas-16 ta' Marzu 2021 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew ta' ... (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

- (3) Il-Programm jenhtieg li jiġi stabbilit għad-durata tal-qafas finanzjarju pluriennali (QFP) 2021-2027 kif stipulat fir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093 ⁽⁴⁾, minghajr preġudizzju għal-limiti ta' żmien stabbiliti fir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/2094 ⁽⁵⁾.
- (4) Il-Programm jenhtieg li jikkontribwixxi biex jżied l-investiment pubbliku u privat fir-R&I fl-Istati Membri, u b'hekk jgħin biex tintlaħaq il-mira ta' investiment globali ta' mill-inqas 3 % tal-prodott domestiku gross (PDG) tal-Unjoni fir-riċerka u l-iżvilupp. Biex tintlaħaq dik il-mira jkun mehtieg li l-Istati Membri u s-settur privat jikkomplementaw il-Programm bl-azzjonijiet ta' investiment imsaħħa tagħhom stess fir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni.
- (5) Bil-għan li jintlaħqu l-oġġettivi tal-Programm u filwaqt li jiġi rispettata il-prinċipju ta' eċċellenza, il-Programm jenhtieg li jkollu l-għan li jsaħħa, inter alia, ir-rabtiet kollaborattivi fl-Ewropa, biex b'hekk jikkontribwixxi għat-tnaqqis tad-distakk fir-R&I.
- (6) Bħala għajnuna biex jintlaħqu l-oġġettivi tal-politika tal-Unjoni, jenhtieg li l-attivitajiet appoġġati taħt dan il-Programm, fejn rilevanti, jispiraw u jiehdu vantaġġ minn regolamentazzjoni favorevoli għall-innovazzjoni, f'konformità mal-prinċipju ta' innovazzjoni, biex jappoġġaw it-trasformazzjoni aktar rapida u aktar intensiva tal-assi sostanzjali ta' għarfien tal-Unjoni fl-innovazzjoni.
- (7) Il-kunċetti ta' 'xjenza miftuħa', 'innovazzjoni miftuħa' u 'miftuħin għad-dinja' jenhtieg li jiżguraw l-eċċellenza u l-impatt tal-investiment tal-Unjoni fir-R&I, filwaqt li jiġu salvagwardati l-interessi tal-Unjoni.
- (8) Ix-xjenza miftuħa, inkluż l-aċċess miftuħ għal pubblikazzjonijiet xjentifiċi u data tar-riċerka, kif ukoll l-aqwa disseminazzjoni u sfruttament tal-għarfien, għandhom il-potenzjal li jżidu l-kwalità, l-impatt u l-benefiċċji tax-xjenza. Għandhom ukoll il-potenzjal li jaċċelleraw l-avanz tal-għarfien billi jagħmlu aktar affidabbli, aktar effiċjenti u preċiż, jinftehem aħjar mis-soċjetà u kapaċi jwieġeb għall-isfidi tas-soċjetà. Jenhtieg li jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet li jiżguraw li l-benefiċjarji jipprovdu aċċess miftuħ għall-pubblikazzjonijiet xjentifiċi evalwati bejn il-pari. Bl-istess mod, jenhtieg li jiġi żgurat li l-benefiċjarji jipprovdu aċċess miftuħ għad-data tar-riċerka skont il-prinċipju "miftuħ kemm jista' jkun, magħluq kemm mehtieg" filwaqt li għal raġunijiet validi jiġu permessi eċċezzjonijiet relatati mar-regoli dwar il-protezzjoni tad-data u l-interessi ta' sigurtà kif ukoll id-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, il-kompetittività ekonomika globali tal-Unjoni Ewropea u interessi legittimi oħra. B'mod partikolari jenhtieg li tingħata aktar enfasi lill-ġestjoni responsabbli tad-data tar-riċerka, li jenhtieg li tikkonforma mal-prinċipji ta' "traċċabilità" (*findability*), "aċċessibilità" (*accessibility*), "interoperabilità" (*interoperability*) u "riutilizzabilità" (*reusability*) ('il-prinċipji FAIR'), , b'mod partikolari permezz tal-integrazzjoni ta' pjanijiet tal-ġestjoni tad-data. Fejn ikun il-każ, jenhtieg li l-benefiċjarji jagħmlu użu mill-possibiltajiet offruti mill-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (EOSC, *European Open Science Cloud*) u jaderixxu ma' prinċipji u prattiki oħra relatati max-xjenza miftuħa. Ir-riċiproċità fix-xjenza miftuħa jenhtieg li tiġi mhegġa fil-ftehimiet kollha ta' assoċjazzjoni u kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi.
- (9) Jenhtieg li l-benefiċjarji tal-Programm, speċjalment l-SMEs, ikunu mhegġa jagħmlu użu mill-istrumenti eżistenti rilevanti tal-Unjoni, bħall-Helpdesk Ewropew tal-Proprietà Intellettwali (PI) li jappoġġa lill-SMEs u partecipanti oħra fil-Programm kemm fil-protezzjoni kif ukoll fil-infurzar tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali (PI) tagħhom.
- (10) Il-konċepiment u t-tfassil tal-Programm jenhtieg li jwieġbu għall-htieġa li tiġi stabbilita massa kritika ta' attivitajiet appoġġati fl-UE kollha, jinkoraġġixxu l-partecipazzjoni, ibbażata fuq l-eċċellenza tal-Istati Membri kollha, u permezz ta' kooperazzjoni internazzjonali, f'konformità mal-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli (l-Aġenda 2030'), l-SDGs tagħha u l-Ftehim ta' Pariġi adottat skont il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima ⁽⁶⁾ (il- "Ftehim ta' Pariġi").. L-implimentazzjoni tal-programm jenhtieg li ssaħħa l-insewiment ta' l-SDGs u l-impenn tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha li jimplimentaw l-Aġenda 2030 u li jiksbu t-tliet dimensjonijiet tagħha – ekonomika, soċjali u ambjentali – b'mod koerenti u integrat.
- (11) L-attivitajiet appoġġati taħt il-Programm jenhtieg li jikkontribwixxu għat-twettiq tal-oġġettivi, il-prijoritajiet u l-impenn internazzjonali tal-Unjoni.

⁽⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093 tas-17 ta' Diċembru 2020 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2021 sal-2027 (ĠU L 4331, 22.12.2020, p. 11).

⁽⁵⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/2094 tal-14 ta' Diċembru 2020 li jistabbilixxi Strument tal-Unjoni Ewropea għall-Irkupru biex jappoġġa l-irkupru wara l-kriżi tal-COVID-19 (GU L 4331, 22.12.2020, p. 23).

⁽⁶⁾ GU L 282, 19.10.2016, p. 4.

- (12) Il-Programm jenhtieg li jibbenefika mill-komplementarjetà mal-pjanijiet direzzjonali u l-istrategiji Ewropej rilevanti eżistenti fir-R&I, kif ukoll ma' proġetti importanti ta' interess Ewropew komuni (IPCEIs, *important projects of common European interest*), fejn rilevanti, dment li l-htigijiet relatati tar-R&I jiġu identifikati fl-ippjanar strategiku tal-Programm.
- (13) Il-Programm jenhtieg li jiżgura t-trasparenza u r-responsabbilizzazzjoni tal-finanzjament pubbliku fi proġetti tar-R&I, biex b'hekk jithares l-interess pubbliku.
- (14) Il-Programm jenhtieg li jappoġġa attivitajiet tar-R&I fil-qasam tax-xjenzi soċjali u umanistiċi (SSH, *Social sciences and humanities*). Dan jinvolvi l-avvanz fl-gharfien xjentifiku f'dak il-qasam, u l-użu ta' gharfien u progress mill-SSH biex jiżdied l-impatt ekonomiku u soċjetali tal-Programm. Taht il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea", l-SSH jenhtieg li jiġu integrati b'mod shih fir-raggruppamenti kollha. Lil hinn mill-promozzjoni tal-SSH fi proġetti, l-integrazzjoni tax-xjenzi soċjali u umanistiċi jenhtieg li tiġi appoġġata wkoll permezz tal-inklużjoni, kull meta jkun il-każ, ta' esperti esterni indipendenti mill-oqsma tal-SSH f'kumitati esperti u f'panels ta' evalwazzjoni, u permezz tal-monitoraġġ u r-rappurtar f'waqthom tal-SSH f'azzjonijiet ta' riċerka ffinanzjati. B'mod partikolari, il-livell ta' integrazzjoni tal-SSH ser jiġi mmonitorjat fil-Programm kollu.
- (15) Il-Programm jenhtieg li jzomm approċċ bilancjat bejn ir-riċerka, fuq naħa waħda, u l-innovazzjoni, fuq in-naħa l-oħra, kif ukoll bejn il-finanzjament minn isfel għal fuq (xprunat mill-investigaturi jew l-innovaturi) u l-finanzjament minn fuq għal isfel (determinat minn prijoritajiet definiti strategikament), b'referenza għan-natura tal-komunitajiet tar-R&I li huma involuti fl-Unjoni kollha, it-tipi u l-iskop tal-aktivitajiet imwettqa u l-impatti mixtieqa. It-tahlita ta' dawk il-fatturi jenhtieg li tiddetermina l-ghażla tal-approċċ għall-partijiet rilevanti tal-Programm, li kull waħda minnhom tikkontribwixxi għall-oġettivi ġenerali u speċifiċi kollha tal-Programm.
- (16) Il-baġit globali għall-komponent "twessigh tal-partecipazzjoni u tixrid tal-eċċellenza" tal-parti "Twessigh tal-Partecipazzjoni u Tishih taż-ŻER" tal-Programm jenhtieg li jkun mill-inqas 3.3 % tal-baġit globali tal-Programm u jenhtieg li prinċipalment ikun ta' benefiċċju għall-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fil-pajjiżi li jhejju għat-twessigh tal-partecipazzjoni.
- (17) L-inizjattivi ta' eċċellenza jenhtieg li jkollhom l-għan li jsaħħu l-eċċellenza fir-R&I fil-pajjiżi eliġibbli, inkluż li jappoġġaw it-taħriġ biex jittejbu l-hiliet maniġerjali tar-R&I, il-premjijiet, it-tishih tal-ekosistemi tal-innovazzjoni kif ukoll il-holqien ta' networks tar-R&I, inkluż abbażi ta' infrastrutturi tar-riċerka ffinanzjati mill-Unjoni. L-applikanti jenhtieg li juru b'mod ċar li l-proġetti jkunu marbuta ma' strategiji nazzjonali u/jew reġjonali fir-rigward tar-R&I biex ikunu eliġibbli biex japplikaw għal fondi taht il-komponent "twessigh tal-partecipazzjoni u tixrid tal-eċċellenza" tal-parti "Twessigh tal-Partecipazzjoni u Tishih taż-ŻER" tal-Programm.
- (18) Jenhtieg li tkun tista' tiġi applikata proċedura ta' rotta rapida lejn ir-R&I (il-proċedura FTRI, *Fast Track to Research and Innovation*), fejn iż-żmien għall-ghotja jenhtieg li ma jaqbiżx sitt xhur, biex il-konsorzji kollaborattivi zġħar li jwettqu azzjonijiet li jvarjaw mir-riċerka fundamentali sal-applikazzjoni tas-suq ikollhom aċċess aktar rapidu u minn isfel għal fuq għall-finanzjament.
- (19) Il-Programm jenhtieg li jappoġġa l-istadji kollha tar-R&I speċjalment fi hdan proġetti kollaborattivi u f'missionijiet u Shubiji Ewropej, skont il-każ. Ir-riċerka fundamentali hija assi essenzjali ta' u kundizzjoni importanti biex tiżdied l-abbiltà tal-Unjoni li tattira l-aqwa xjenzati sabiex issir ċentru globali ta' eċċellenza. jenhtieg li jiġi żgurat bilanċ fil-Programm bejn ir-riċerka bażika u dik applikata. Flimkien mal-innovazzjoni, dak il-bilanċ ser jappoġġa l-kompetittività ekonomika, it-tkabbir u l-impjegji tal-Unjoni.
- (20) L-evidenza turi li t-thaddin tad-diversità, f'kull sens, huwa essenzjali għal xjenza tajba, peress li x-xjenza tibbenefika mid-diversità. Id-diversità u l-inklussività jikkontribwixxu għall-eċċellenza fil-qasam kollaborattiv tar-R&I: il-kollaborazzjoni bejn id-dixxiplini, is-setturi u fiż-ŻER kollha twassal għal riċerka aħjar u għal proposti ta' proġetti ta' kwalità superjuri, tista' twassal għal rati oġhla ta' implimentazzjoni fis-soċjetà, u tista' trawwem il-benefiċċji tal-innovazzjoni, biex b'hekk l-Ewropa tavvanza aktar.
- (21) Sabiex jiġi massimizzat l-impatt tal-Programm, jenhtieg li tinghata kunsiderazzjoni partikolari lill-approċċi multidixxiplinari, interdixxiplinari u transdixxiplinari bħala elementi ewlenin għal progress xjentifiku kbir.

- (22) L-attivitajiet ta' riċerka mwettqa taht il-pilastru "Xjenza Eċċellenti" jenhtieg li jiġu determinati skont il-htigijiet u l-opportunitajiet tax-xjenza u jenhtieg li jipromwovu l-eċċellenza xjentifika. L-aġenda tar-riċerka jenhtieg li tiġi stabbilita f'kollaborazzjoni mill-qrib mal-komunità xjentifika u tinkludi enfasi fuq il-kapaċità li jiġu attirati talenti godda fil-qasam tar-R&I, riċerkaturi fi stadju bikri tal-karriera, filwaqt li tissahhaħ iż-ŻER, jiġi evitat l-eżodu ta' mhuh u tiġi promossa ċ-ċirkolazzjoni tal-imhuh.
- (23) Il-Programm jenhtieg li jappoġġa lill-Unjoni u lill-Istati Membri taghha billi jiġu attirati l-aqwa talenti u hiliet, filwaqt li jittiehed kont tar-realtà ta' kompetizzjoni internazzjonali qawwija hafna.
- (24) Il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea" jenhtieg li jiġi stabbilit permezz ta' raggruppamenti ta' attivitajiet ta' R&I, sabiex tiġi massimizzata l-integrazzjoni fost l-oqsma tematiċi rispettivi filwaqt li jiġu żgurati livelli għoljin u sostenibbli ta' eċċellenza u impatt fir-rigward tar-riżorsi użati. Dan iheggegħ kollaborazzjoni transdixxiplinarja, transettorjali, transpolitika u transfruntiera fit-twettiq tal-SDGs billi jsegwi l-prinċipji tal-Aġenda 2030, tal-Ftehim ta' Pariġi u tal-kompetittività tal-industrija tal-Unjoni. L-organizzazzjoni ta' inizjattivi ambizzjużi hafna u b'firxa wiesgħa fil-forma ta' missjonijiet ta' R&I taghmilha possibbli li l-Programm jikseb impatt trasformattiv u sistemiku għas-soċjetà b'appoġġ għall-SDGs, anki permezz ta' kooperazzjoni internazzjonali u diplomazija fil-qasam tax-xjenza. L-attivitajiet taht dak il-pilastru jenhtieg li jkopru l-firxa kollha tal-attivitajiet tar-R&I sabiex ikun żgurat li l-Unjoni tibqa' innovattiva fir-rigward tal-prijoritajiet definiti strategikament.
- (25) Ir-raggruppament "Kultura, Kreattività u Soċjetà Inkluziva" jenhtieg li jikkontribwixxi b'mod sostanzjali għar-riċerka dwar is-setturi kulturali u kreattivi, inkluzi dwar il-wirt kulturali tal-Unjoni, u b'mod partikolari jippermetti l-istabbiliment ta' spazju kollaborattiv tal-wirt kulturali Ewropew.
- (26) L-involviment shiħ u f'waqtu ta' kull tip fl-industrija fil-Programm, mill-intraprendituri individwali u SMEs sa intrapriżi ta' skala kbira, jikkontribwixxi b'mod sostanzjali sabiex jitwettqu l-oġġettivi tal-Programm u b'mod speċifiku sabiex jinholqu impjegi u tkabbir sostenibbli fl-Unjoni. Tali involviment mill-industrija jenhtieg li jinkludi l-partecipazzjoni taghha fl-azzjonijiet appoġġati f'livelli minn tal-inqas paragonabbli ma' dawk taht il-programm qafas, Orizzont 2020, stabbilit bir-Regolament (UE) Nru 1291/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (*) (Orizzont 2020).
- (27) L-azzjonijiet taht il-Programm jikkontribwixxu b'mod sostanzjali sabiex ikun jista' jiġi sfruttat il-potenzjal tas-setturi strateġiċi tal-Unjoni, inkluzi teknoloġiji abilitanti essenzjali li jirriflettu l-oġġettivi tal-istrateġija tal-politika industrijali tal-Unjoni.
- (28) Il-konsultazzjonijiet ma' bosta partijiet ikkonċernati, inkluzi dawk mas-soċjetà ċivili u l-industrija, jenhtieg li jikkontribwixxu għall-perspettivi u l-prijoritajiet stabbiliti permezz tal-ippjanar strateġiku. Jenhtieg li dan jirriżulta fi pjanijiet strateġiċi perijodiċi ta' R&I adottati permezz ta' atti implimentattivi għat-thejjija tal-kontenut tal-programmi ta' hidma.
- (29) Sabiex azzjoni partikolari tiġi ffinanzjata, il-programm ta' hidma jenhtieg li jqis l-eżitu ta' proġetti preċedenti speċifiċi kif ukoll l-istat tax-xjenza, it-teknoloġija u l-innovazzjoni fil-livell nazzjonali, fil-livell tal-Unjoni u fdak internazzjonali u tal-iżviluppi rilevanti tal-politika, tas-suq u tas-soċjetà.
- (30) Huwa importanti li l-industrija tal-Unjoni tiġi appoġġata biex tibqa' jew biex issir minn ta' quddiem fid-dinja fl-innovazzjoni, fid-digitizzazzjoni u fin-newtralità klimatika, partikolarment permezz ta' investimenti fit-teknoloġiji abilitanti ewlenin li ser isostnu n-negozji tal-gejjieni. L-azzjonijiet tal-Programm jenhtieg li jindirizzaw fallimenti tas-suq jew sitwazzjonijiet ta' investment subottimali, jagħtu spinta lill-investimenti b'mod proporzjonat u trasparenti, bla ma jiġi duplikat jew eskluż il-finanzjament privat u jkollhom valur miżjud Ewropew ċar u redditu pubbliku fuq l-investimenti. Dan ser jiżgura l-konsistenza bejn l-azzjonijiet tal-Programm u r-regoli tal-Unjoni dwar l-għajjuna mill-Istat, filwaqt li jiġu evitati distorsjonijiet mhux dovuti tal-kompetizzjoni fis-suq intern.

(*) Ir-Regolament (UE) Nru 1291/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 li jstabbilixxi Orizzont 2020 - il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (2014-2020) u li jhassar id-Deċiżjoni Nru 1982/2006/KE (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 104).

- (31) Il-Programm jenhtieg li jappoġġa r-R&I b'mod integrat, filwaqt li jirrispetta d-dispożizzjonijiet rilevanti kollha fil-qafas tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ. Il-kunċett tar-riċerka, inkluż l-iżvilupp sperimentali, jenhtieg li jintuża f'konformità mal-Manwal ta' Frascati żviluppat mill-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD, *Organisation for Economic Co-operation and Development*), filwaqt li l-kunċett tal-innovazzjoni jenhtieg li jintuża skont il-Manwal ta' Oslo żviluppat mill-OECD u l-Eurostat, skont approċċ wiesa' li jkopri l-innovazzjoni u t-fassil soċjali. Jenhtieg li, bhal fl-Orizzont 2020, jibqa' jittiehed kont tad-definizzjonijiet tal-OECD rigward il-livell ta' thejġija teknoloġika (TRLs, *Technology Readiness Level*) fil-klassifikazzjoni tar-riċerka teknoloġika, fl-iżvilupp ta' prodotti u fl-attivajiet ta' dimostrazzjoni, u fid-definizzjoni ta' tipi ta' azzjoni disponibbli f'sejhiet għal proposti. Jenhtieg li ma jinghatawx għotjiet għal azzjonijiet fejn l-attivajiet jaqbzu TRL 8. Jenhtieg li jkun possibbli li l-programm ta' hidma jippermetti għotjiet għal validazzjoni ta' prodotti u replikazzjoni fis-suq fuq skala kbira għal sejha partikolari taht il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea".
- (32) Il-Programm jenhtieg li jikkontribwixxi għall-oġġettivi tal-ispazju flivell ta' nfiq li huwa mill-inqas proporzjonalment paragonabbli ma' dak taht l-Orizzont 2020.
- (33) Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Jannar 2018 intitolata "Evalwazzjoni interim ta' Orizzont 2020: il-massimizzazzjoni tal-impatt tal-programmi tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE", ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-13 ta' Ġunju 2017 dwar il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-Orizzont 2020 fid-dawl tal-evalwazzjoni interim tiegħu u tal-proposta għad-9 Programm Qafas (*) u l-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tal-1 ta' Diċembru 2017 intitolati "Mill-evalwazzjoni interim tal-Orizzont 2020 lejn id-disa' Programm Qafas" ipprovdew sett ta' rakkomandazzjonijiet għall-Programm, inkluż għar-regoli tiegħu tal-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni. Dawk ir-rakkomandazzjonijiet jibnu fuq il-lezzjonijiet meħuda mill-Orizzont 2020 kif ukoll fuq il-kontribut tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni u l-partijiet ikkonċernati. Dawk ir-rakkomandazzjonijiet jinkludu l-proposta ta' miżuri biex tiġi promossa ċ-ċirkolazzjoni tal-imhuh u biex jiġi facilitat il-ftuh tan-netwerks tar-R&I, li jsir investment b'mod aktar ambizzjuż sabiex tintlaħaq massa kritika u jiġi massimizzat l-impatt; li jinghata appoġġ lill-innovazzjoni rivoluzzjonarja; li tinghata prijorità lill-investimenti tal-Unjoni fir-R&I f'oqsma ta' valur miżjud għoli, partikolarment permezz ta' orjentazzjoni tal-missjonijiet, involviment shih, infurmat sew, f'waqtu taċ-ċittadini u komunikazzjoni wiesgħa; li jiġi razjonalizzat ix-xenarju tal-finanzjament mill-Unjoni sabiex jintuża bis-shih il-potenzjal ta' R&I, inkluż billi tiġi simplifikata l-firxa ta' inizjattivi tas-Shubiji Ewropej u ta' skemi ta' kofinanzjament; li jiġu żviluppati aktar sinerġiji konkreti bejn strumenti ta' finanzjament differenti mill-Unjoni, b'mod partikolari billi jingħelbu logiċi ta' intervent mhux komplementari u l-kumplessità regolamenti differenti ta' finanzjament u oħrajn anke bil-ghan li tinghata għajnuna biex jiġi mobilizzat il-potenzjal mhux sfruttat biżżejjed tar-R&I madwar l-Unjoni; li tissahħaħ il-kooperazzjoni internazzjonali u li tissahħaħ l-aċċettazzjoni tal-partecipazzjoni minn pajjiżi terzi; u li tkompli s-simplifikazzjoni bbażata fuq l-esperjenzi ta' implimentazzjoni tal-Orizzont 2020.
- (34) Minhabba l-attenzjoni speċjali li jehtieg tinghata lill-koordinazzjoni u l-komplementarjetà bejn politiki differenti tal-Unjoni, il-Programm jenhtieg li jfittex sinerġiji ma' programmi oħra tal-Unjoni, mit-tfassil u l-ippjanar strateġiku tagħhom, sal-ghażla tal-proġetti, il-ġestjoni, il-komunikazzjoni, id-disseminazzjoni u l-isfruttament tar-riżultati, sal-monitoraġġ, l-awditjar u l-governanza. Fir-rigward tal-finanzjament għall-attivajiet tar-R&I, is-sinerġiji jenhtieg li jhallu lok għall-armonizzazzjoni tar-regoli, inkluż, kemm jista' jkun, l-eligibbiltà tal-ispejjeż. Bil-hsieb li jiġu evitati d-duplikazzjoni jew is-sovrapożizzjonijiet, li jżied ir-rinforz finanzjarju (*leverage*) tal-finanzjament tal-Unjoni u li jitnaqqas il-piż amministrattiv għal applikanti u benefiċjarji, jenhtieg li jkunu jistgħu jiġu promossi sinerġiji, b'mod partikolari permezz ta' finanzjament alternattiv, ikkombinat u ta' trasferimenti tar-riżorsi.
- (35) F'konformità mar-Regolament (UE) 2020/2094 u fil-limiti tar-riżorsi allokat i fih, jenhtieg li jitwettqu miżuri ta' rkupru u ta' reziljenza taht il-Programm sabiex jiġu indirizzati l-konsegwenzi mingħajr precedent tal-kriżi tal-COVID-19. Tali riżorsi addizzjonali jenhtieg li jintużaw b'mod li jiżguraw konformità mal-limiti ta' żmien previsti fir-Regolament (UE) 2020/2094. Tali ammonti addizzjonali jenhtieg li jiġu allokat i esklużivament għal azzjonijiet għar-R&I li jkunu mmirati biex jindirizzaw il-konsegwenzi tal-kriżi tal-COVID-19 u b'mod partikolari l-konsegwenzi ekonomiċi, soċjali u soċjetali tagħha.
- (36) Bil-ghan li tal-finanzjament tal-Unjoni jikseb l-ikbar impatt possibbli u jagħmel l-iżjed kontribut effettiv lejn l-oġġettivi ta' politika u l-impenni tal-Unjoni, jenhtieg li jkun possibbli għall-Unjoni li tidhol fi Shubiji Ewropej ma' shab mis-settur pubbliku u/jew privat. Tali msieħba jinkludu l-industrija, l-SMEs, universitajiet, organizzazzjonijiet tar-riċerka, partijiet ikkonċernati tal-R&I, korpi b'missjoni ta' servizz pubbliku fil-livell lokali, regionali, nazzjonali jew internazzjonali jew organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili inklużi fondazzjonijiet u organizzazzjonijiet mhux governattivi (NGOs) li jappoġġaw u/jew iwettqu R&I, dment li l-impatti mixtieqa jistgħu jinkisbu b'mod aktar effettiv fi shubija milli mill-Unjoni waħedha.

(*) ĠU C 331, 18.9.2018, p. 30.

- (37) Jenhtieg li jkun possibbli, skont id-deċiżjoni tal-Istat Membru, li l-kontribuzzjonijiet mill-programmi kofinanzjati mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+), il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura (FEMSA) u l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) jitqiesu bhala kontribuzzjoni tal-Istat Membru partecipanti għas-Shubiji Ewropej taht il-Programm. Madankollu, jenhtieg li dik il-possibbiltà tkun mingħajr preġudizzju għal-htieġa ta' konformità mad-dispożizzjonijiet kollha applikabbli għal dawk il-kontribuzzjonijiet kif stabbilit f'Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għal Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika tal-Viżi (ir-"Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni għall-2021-2027") u r-regolamenti speċifiċi għall-fondi.
- (38) Il-Programm jenhtieg li jsaħħaħ il-kooperazzjoni bejn is-Shubiji Ewropej u s-shab mis-settur privat u/jew mis-settur pubbliku fil-livell internazzjonali, inkluż billi jingħaqdu programmi ta' R&I ma' investment transfruntier fir-R&I li jgħibu benefiċċji reċiproċi lin-nies u n-negozji filwaqt li jiżguraw li l-Unjoni tkun tista' tiddefendi l-interessi tagħha f'oqsma strateġiċi.
- (39) L-Inizjattivi Ewlenin tat-Teknoloġiji Futuri u Emerġenti (FET, *Future and Emerging Technologies*) urew li huma strument effettiv u effiċjenti, li joffru benefiċċji għas-soċjetà bi sforz kongunt u koordinat mill-Unjoni u l-Istati Membri tagħha. L-attivitajiet imwettqa fl-Inizjattivi Ewlenin tal-FET dwar il-Graphene, il-"Human Brain Project" u l-"Quantum Technology", li huma appoġġati taht l-Orizzont 2020, ser ikompli jiġu appoġġati taht il-Programm permezz ta' sejhiet għal proposti inklużi fil-programm ta' hidma. L-azzjonijiet preparatorji appoġġati taht l-Inizjattivi Ewlenin tal-FET li jagħmlu parti mill-Orizzont 2020 ser jikkontribwixxu għall-ippjanar strateġiku taht il-Programm u jinformat il-hidma f'missjonijiet, Shubiji Ewropej kofinanzjati u/jew koprogrammati u sejhiet regolari għal proposti.
- (40) Iċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC, *Joint Research Centre*) jenhtieg li jkompli jipprovi evidenza xjentifika xprunata mill-klijent u li tkun indipendenti u appoġġ tekniku għall-politiki tal-Unjoni, matul iċ-ċiklu ta' politika kollu. L-azzjonijiet diretti tal-JRC jenhtieg li jkunu implimentati b'mod flessibbli, effiċjenti u trasparenti, b'kont mehud tal-htigijiet tal-politiki tal-Unjoni u tal-htigijiet rilevanti tal-utenti tal-JRC, filwaqt li tiġi żgurata l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Jenhtieg li l-JRC ikompli jiġġenera rizorsi addizzjonali.
- (41) Il-pilastru "Ewropa Innovazzjoni Miftuħa" jenhtieg li jstabbilixxi sensiela ta' miżuri għall-ghoti ta' appoġġ integrat bhala rispons għall-htigijiet tal-intraprendituri u tal-intraprenditorija bl-għan li titwettaq u tithaffef l-innovazzjoni rivoluzzjonarja għal tkabbir mgħaġġel tas-suq kif ukoll li tiġi promossa l-awtonomija strateġika tal-Unjoni filwaqt li tinzamm ekonomija miftuħa. Jenhtieg li jipprovi "punt uniku ta' servizz" biex jattira u jappoġġa kull tip ta' innovaturi u kumpanniji innovattivi, bħal SMEs, inklużi negozji godda, u, f'każijiet eċċezzjonali, mid-caps żgħar, b'potenzjal ta' espansjoni fil-livell tal-Unjoni u fil-livell internazzjonali. Il-pilastru jenhtieg li joffri ghotjiet u koinvestimenti rapidi u flessibbli, inkluż ma' investituri privati. Dawn l-oġġettivi jenhtieg li jiġu miksuba permezz tal-holqien ta' Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC, *European Innovation Council*). Il-pilastru jenhtieg ukoll li jappoġġa lill-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT, *European Institute of Innovation and Technology*) u lill-ekosistemi ta' innovazzjoni Ewropea b'mod ġenerali, b'mod partikolari permezz tal-kofinanzjament ta' Shubiji Ewropej ma' atturi nazzjonali u reġjonali ta' appoġġ għall-innovazzjoni.
- (42) Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament u b'mod partikolari għall-attivitajiet imwettqa taht tal-EIC, "negożju ġdid" jenhtieg li jinftehem bhala SME fl-istadju bikri fiċ-ċiklu tal-hajja tagħha, inklużi dawkli huma mibdija bhala spin-offs minn attivitajiet universitarji ta' riċerka, li jkollha l-għan li ssib soluzzjonijiet innovattivi u mudelli kummerċjali li jstgħu jikbru, u li tkun awtonoma fis-sens tal-Artikolu 3 tal-Anness tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE⁽⁹⁾; u "mid-cap" jenhtieg li tinftiehem bhala intrapriża li ma tkunx SME u li jkollha bejn il-250 u t-3 000 impjegati fejn l-għadd totali ta' persunal huwa kkalkulat skont l-Artikoli 3 sa 6 tat-Titolu I tal-Anness ta' dik ir-Rakkomandazzjoni; u jenhtieg li "mid-cap" għira tkun tinftiehem bhala mid-cap li jkollha sa 499 impjegati.

⁽⁹⁾ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriża mikro, żgħar u ta' daqs medju (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

- (43) L-oġġettivi ta' politika tal-Programm għandhom jiġu indirizzati wkoll permezz ta' strumenti finanzjarji u garanzija baġitarja tal-Programm InvestEU, biex b'hekk jiġu promossi s-sinergiji bejn iż-żewġ programmi.
- (44) L-EIC, flimkien ma' komponenti oħra tal-Programm, jenhtieg li jstimola l-forom kollha ta' innovazzjoni li jvarjaw mill-innovazzjoni inkrementali għal dik rivoluzzjonarja u interruttiva, filwaqt li b'mod speċjali jimmira lejn l-innovazzjoni li tohloq is-swieq. Permezz tal-istrumenti tiegħu, il-Pathfinder u l-Aċċeleratur, l-EIC jenhtieg li jkollu l-għan li jidentifika, jiżviluppa u juża innovazzjonijiet b'riskju għoli ta' kull tip, inklużi innovazzjonijiet inkrementali b'enfasi prinċipali fuq innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, interruttivi u teknoloġikament avvanzati li jkollhom il-potenzjal li jsiru innovazzjonijiet li johlqu s-swieq. Permezz ta' appoġġ koerenti u semplifikat, l-EIC jenhtieg li jimla l-vojt attwali fl-appoġġ pubbliku u fl-investment privat għall-innovazzjoni rivoluzzjonarja. L-istrumenti tal-EIC jirrikjedu aspetti ġuridiċi u ta' ġestjoni li jkunu speċjalizzati biex ikunu riflessi l-oġġettivi tiegħu, b'mod partikolari l-azzjoni ta' użu fis-suq.
- (45) L-Aċċeleratur huwa maħsub li jiffacilita l-passaġġ minn stadju riskjuż, u jevita "wied tal-mewt", bejn ir-riċerka, il-prekummerċjalizzazzjoni tal-massa u l-espansjoni tal-kumpanniji. L-Aċċeleratur ser jipprovi appoġġ lil operazzjonijiet b'potenzjal għoli li jipprezentaw tali riskji teknoloġiċi, xjentifiċi, finanzjarji, ta' ġestjoni jew tas-suq u li għandhom mhumiex ikkunsidrati bħala bankabbli u għalhekk ma jistgħux jiġġeneraw investimenti sinifikanti mis-suq, u b'hekk jikkomplementaw il-Programm InvestEU.
- (46) F'sinergija mill-qrib mal-Programm InvestEU, l-Aċċeleratur, fil-forom tiegħu ta' appoġġ finanzjarju permezz ta' finanzjament imħallat u ta' ishma, jenhtieg li jiffinanzja proġetti mmexxija minn SMEs, inklużi negozji godda, u, f'każijiet eċċezzjonali, minn mid-caps żgħar, li jew għandhom ma jistgħux jiġġeneraw dħul, jew għandhom ma jhallux qligħ, jew li għandhom mhux kapaċi jattiraw investment suffiċjenti biex jimplimentaw bis-shih il-pjan kummerċjali tal-proġetti tagħhom. Tali entitajiet eliġibbli jenhtieg li jitqiesu bħala mhux bankabbli, filwaqt li parti mill-htigijiet ta' investment tagħhom setgħu jew jistgħu jiġu pprovduti minn investitur wieħed jew minn diversi investituri, bħal bank privat jew pubbliku, family office, fond ta' kapital ta' riskju jew investitur informali. B'dak il-mod, l-Aċċeleratur huwa maħsub li jegħleb falliment tas-suq u jiffinanzja entitajiet promettenti iżda li għandhom mhumiex bankabbli li jkunu involuti f'proġetti ta' innovazzjoni rivoluzzjonarja li johlqu s-swieq. Ladarba jsiru bankabbli, daww il-proġetti jistgħu jiġu ffinanzjati taħt il-Programm InvestEU.
- (47) Filwaqt li l-baġit tal-Aċċeleratur jenhtieg li prinċipalment jiġi distribwit permezz tal-finanzjament imħallat, għall-fini tal-Artikolu 48, jenhtieg li l-appoġġ minnu permezz ta' għotjiet biss lill-SMEs, inklużi negozji godda, jikkorrispondi għal dak taħt il-baġit tal-istrument tal-SMEs tal-Orizzont 2020.
- (48) L-EIT, primarjament permezz tal-Komunitajiet ta' Konoxxenza u Innovazzjoni (KKI) tiegħu ubilli jespandi l-Iskema tiegħu ta' Innovazzjoni Reġjonali, jenhtieg li jimmira lejn it-tishih tal-ekosistemi tal-innovazzjoni li jindirizzaw l-isfidi globali. Dan jenhtieg li jinkiseb billi titrawwem l-integrazzjoni tal-innovazzjoni, ir-riċerka, l-edukazzjoni oġhla u l-intraprenditorija. F'konformità ma' Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (ir-"Regolament dwar l-EIT u l-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tiegħu li hija msemmija f'Decizjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) 2021-2027, l-EIT jenhtieg li jrawwem l-innovazzjoni permezz tal-attivitajiet tiegħu u jenhtieg li jżid b'mod sinifikanti l-appoġġ tiegħu għall-integrazzjoni tal-edukazzjoni oġhla fi hdan l-ekosistema tal-innovazzjoni, b'mod partikolari jstimola l-edukazzjoni intraprenditorjali, irawwem kollaborazzjoni mhux dixxiplinari b'sahhitha bejn l-industrija u l-academia, u jidentifika hliet prospettivi għall-innovaturi tal-futur biex jindirizzaw l-isfidi globali, li jinkludu hliet diġitali u ta' innovazzjoni avvanzati. L-iskema ta' appoġġ ipprovduti mill-EIT jenhtieg li jkunu ta' benefiċċju għall-benefiċjarji tal-EIC, filwaqt li negozji godda li jirriżultaw mill-KKI tal-EIT's jenhtieg li jkollhom aċċess għall-azzjonijiet tal-EIC. Filwaqt li l-enfasi tal-EIT fuq l-ekosistemi tal-innovazzjoni suppost ipoġġuh b'mod naturali fi hdan il-pilastru "Ewropa Innovattiva", jenhtieg ukoll li l-EIT jappoġġa wkoll il-pilastru l-oħra, skont il-każ. Id-duplikazzjoni bla bżonn bejn il-KKI u strumenti oħra fl-istess qasam, b'mod partikolari Shubiji Ewropej oħra, jenhtieg li tiġi evitata.
- (49) Jenhtieg li jkunu żgurati u jinżammu kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni għal kumpanniji li jikkompetu f'suq partikolari, billi dawn huma rekwiżiti essenzjali għall-avvanz ta' kull tip ta' innovazzjoni, inklużi l-innovazzjoni rivoluzzjonarja, interruttiva u inkrementali, u b'hekk tagħmilha possibbli biex b'mod partikolari għadd kbir ta' innovaturi żgħar u ta' daqs medju jibnu l-kapaċitajiet tar-R&I tagħhom, jiksbu l-benefiċċji tal-investment tagħhom u jkollhom sehem mis-suq.

- (50) Il-Programm jenhtieg li jippromwovi u jintegra l-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet u inizjattivi internazzjonali abbażi tal-interessi tal-Unjoni, il-benefiċċji reciproċi, l-impenji internazzjonali, id-diplomazija xjentifika u, sa fejn possibbli, ir-reciproċità. Il-kooperazzjoni internazzjonali jenhtieg li timmira li ssaħħah l-eċċellenza tal-Unjoni fir-R&I, fl-attrattività, fil-kapaċità li żżomm l-aqwa talenti u fil-kompetittività ekonomika u industrijali, biex jiġu indirizzati l-isfidi globali, inklużi l-SDGs billi jiġu segwiti l-prinċipji tal-Aġenda 2030 u tal-Ftehim ta' Pariġi, u biex jiġu appoġġati l-politiki esterni tal-Unjoni. Jenhtieg li jiġi segwit approċċ ta' ftuħ generali għall-partecipazzjoni internazzjonali u azzjonijiet ta' kooperazzjoni internazzjonali mmirati, inkluż permezz ta' eliġibbiltà adatta għall-finanzjament ta' entitajiet stabbiliti fpajjiżi bi dħul baxx sa medju. L-Unjoni jenhtieg li timmira li tikkonkludi ftehimiet ta' kooperazzjoni internazzjonali fil-qasam tar-R&I ma' pajjiżi terzi. Fl-istess hin, jenhtieg li tiġi promossa l-assoċjazzjoni ta' pajjiżi terzi, b'mod partikolari l-partijiet kollaborattivi għall-Programm, f'konformità mal-ftehimiet ta' assoċjazzjoni u b'enfasi fuq il-valur miżjud għall-Unjoni. Meta talloka kontribuzzjonijiet finanzjarji tal-pajjiżi assoċjati għall-Programm, jenhtieg li l-Kummissjoni tqis il-livell ta' partecipazzjoni tal-entitajiet ġuridici ta' dawk il-pajjiżi terzi fil-partijiet differenti tal-Programm.
- (51) Bil-ghan li tiġi approfondita r-relazzjoni bejn ix-xjenza u s-socjetà u jiġu massimizzati l-benefiċċji tal-interazzjonijiet tagħhom, il-Programm jenhtieg li jimpjenja u jinvolti liċ-ċittadini u lill-organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili, fit-tfassil kongunt u l-holqien kongunt ta' aġendi responsabbli fir-rigward tar-riċerka u l-innovazzjoni (RRI, *responsible research and innovation*), ta' kontenut u f'kull parti tal-proċessi li jindirizzaw it-thassib, il-htigijiet u l-aspettattivi taċ-ċittadini u tas-socjetà ċivili, fil-promozzjoni tal-edukazzjoni fix-xjenza, f'hidma li tagħmel l-għarfien xjentifiku pubblikament aċċessibbli, u fl-iffaċilitar tal-partecipazzjoni taċ-ċittadini u tal-organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili fl-attivitajiet tiegħu. Dan jenhtieg li jsir fil-Programm kollu u permezz ta' attivitajiet ddedikati fil-parti "Twessigh tal-Partecipazzjoni u Tishih taż-ZER". L-involvement taċ-ċittadini u tas-socjetà ċivili fir-R&I jenhtieg li jsir flimkien ma' attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni tal-pubbliku biex jiġi ġġenerat u sostnut l-appoġġ pubbliku għall-Programm. Il-Programm jenhtieg ukoll li jkollu l-ghan li jneħhi l-ostakli u li jagħti spinta lis-sinergiji bejn ix-xjenza, it-teknoloġija, il-kultura u l-arti biex tinkiseb kwalità ġdida ta' innovazzjoni sostenibbli. Il-miżuri meħuda biex jitjeb l-involvement taċ-ċittadini u tas-socjetà ċivili fil-proġetti appoġġati jenhtieg li jiġu mmonitorjati.
- (52) Fejn ikun il-każ, il-Programm jenhtieg li jqis il-karatteristiċi speċifiċi tar-reġjuni ultraperiferiċi kif identifikati fl-Artikolu 349 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) u f'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Ottubru 2017 intitolata "Shubija strateġika aktar b'saħħitha u mġedda mar-reġjuni ultraperiferiċi tal-UE", kif approvata mill-Kunsill.
- (53) L-attivitajiet żviluppatti taħt il-Programm jenhtieg li jimmiraw lejn l-eliminazzjoni tal-inugwaljanzi bejn is-sessi, filwaqt li jtejbu l-bilanċ bejn ix-xogħol u l-hajja privata u jippromwovu l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel fir-R&I, inkluż il-prinċipju ta' hlas indaqg mingħajr diskriminazzjoni abbażi tas-sess, f'konformità mal-Artikoli 2 u 3 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) u l-Artikolu 8 u 157 TFUE. Id-dimensjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi jenhtieg li tiġi integrata fil-kontenut tar-R&I u implimentata fl-istadji kollha taċ-ċiklu tar-riċerka. Barra minn hekk, l-attivitajiet taħt il-Programm jenhtieg li jimmiraw lejn l-eliminazzjoni tal-inugwaljanzi u jippromwovu l-ugwaljanza u d-diversità fl-aspetti kollha tar-R&I fir-rigward tal-età, id-diżabbiltà, ir-razza u l-etnicità, ir-religjon jew it-twemmin, u l-orjentazzjoni sesswali.
- (54) Fid-dawl tal-ispeċifiċitajiet tas-settur tal-industrija tad-difiża, id-dispożizzjonijiet dettaljati għall-finanzjament tal-Unjoni għal proġetti ta' riċerka tad-difiża jenhtieg li jiġu stabbiliti mar-Regolament (UE) 2021/697 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁰⁾ (il-"Fond Ewropew għad-Difiża") li jiddefinixxi r-regoli ta' partecipazzjoni fil-qasam tar-riċerka tad-difiża. L-attivitajiet li għandhom jitwettqu taħt il-Fond Ewropew għad-Difiża jenhtieg li jkollhom fokus esklużiv fuq ir-riċerka u l-iżvilupp tad-difiża, filwaqt li l-attivitajiet imwettqa taħt il-programm speċifiku stabbilit mid-Deciżjoni tal-Kunsill (UE) 2021/764 ⁽¹¹⁾, (il-"programm speċifiku") u l-EIT jenhtieg li jkollhom fokus esklużiv fuq l-applikazzjonijiet ċivili. Jenhtieg li tiġi evitata d-duplikazzjoni bla bżonn.

⁽¹⁰⁾ Ir-Regolament (UE) 2021/697 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2021 li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża u li jhassar ir-Regolament (UE) 2018/1092 (ara paġna 149 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

⁽¹¹⁾ Id-Deciżjoni tal-Kunsill (UE) 2021/764 l-10 ta' Mejju 2021 dwar l-istabbiliment tal-Programm Speċifiku li jimplementa l-Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, u li thassar id-Deciżjoni 2013/743/UE (ĠU L1 167, 12.5.2021, p. 1).

- (55) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju ghat-tul kollu tal-Programm, li ghandu jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza primarja, fis-sens tal-punt 18 tal-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji baġitarji u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar rizorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' rizorsi proprji godda ⁽¹²⁾, għall-Parlament Ewropew u l-Kunsill matul il-proċedura baġitarja annwali. Dak il-pakkett finanzjarju jinkludi ammont ta' EUR 580 000 000 fi prezzijiet attwali għall-programm speċifiku stabbilit mid-Deciżjoni (UE) 2021/764, u għall-EIT, skont id-dikjarazzjoni kongunta mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni tas-16 ta' Diċembru 2020 dwar it-tishih ta' programmi speċifiċi u l-adattament tal-atti bażiċi ⁽¹³⁾.
- (56) Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁴⁾ (ir-"Regolament Finanzjarju") japplika għal dan il-Programm. Ir-Regolament Finanzjarju jistabbilixxi regoli dwar l-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, inkluż ir-regoli dwar għotjiet, premjijiet, akkwist, ġestjoni indiretta, strumenti finanzjarji, garanziji baġitarji, assistenza finanzjarja u r-rimborż ta' esperti esterni.
- (57) F'konformità mal-Artikolu 193(2) tar-Regolament Finanzjarju, tista' tingħata għotja għal azzjoni li tkun diġà bdiet, dment li l-applikant ikun jista' juri l-htieġa li jibda l-azzjoni qabel il-firma tal-ftehim ta' għotja. Madankollu, l-ispejjeż imġarrba qabel id-data tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni għal għotja mhumiex eliġibbli, hlief f'każijiet eċċezzjonali debitament ġustifikati. Sabiex jiġi evitat kwalunkwe tfixkil fl-appoġġ tal-Unjoni li jista' jkun ta' preġudizzju għall-interessi tal-Unjoni, jenhtieġ li jkun possibbli li fid-deċiżjoni ta' finanzjament, matul perijodu limitat ta' żmien fil-bidu tal-QFP 2021-2027, u f'każijiet debitament ġustifikati biss, tkun prevista l-eliġibbiltà tal-attivitajiet u l-ispejjeż mill-bidu tas-sena finanzjarja 2021, anki jekk dawn gew implimentati u mġarrba qabel ma giet ipprezentata l-applikazzjoni għal għotja.
- (58) Jenhtieġ li kontinwament tul il-Programm kollu tipprova tinkiseb simplifikazzjoni amministrattiva, b'mod partikolari tnaqqis tal-piż amministrattiv għall-benefiċjarji. Il-Kummissjoni jenhtieġ li tissimplifika ulterjorment l-ghodod u l-gwida tagħha b'tali mod li jimponu piż minimu fuq il-benefiċjarji. B'mod partikolari, il-Kummissjoni jenhtieġ li tqis li tohroġ verżjoni fil-qosor tal-gwida.
- (59) It-tlestija tas-Suq Uniku Diġitali u l-opportunitajiet li qed jikbru mill-konverġenza tat-teknoloġiji diġitali u fiżiċi jirrikjedu zieda fl-investimenti. Il-Programm jenhtieġ li jikkontribwixxi għal dawk l-isforzi b'zieda sostanzjali ta' nfiq fuq l-attivitajiet tar-R&I diġitali prinċipali meta mqabbla mal-Orizzont 2020 ⁽¹⁵⁾. Dan jenhtieġ li jiżgura li l-Ewropa tibqa' minn ta' quddiem fir-R&I globali fil-qasam diġitali.
- (60) Ir-riċerka tal-kwantum taht ir-raggruppament "Diġitali, Industrija u Spazju" taht il-Pilastru II jenhtieġ li tingħata prijorità, minhabba r-rwol kruċjali tagħha fit-tranzizzjoni diġitali, b'mod partikolari bl-espansjoni tat-tmexxija u l-eċċellenza xjentifika Ewropea fit-teknoloġiji tal-kwantum, u b'hekk ikun jista' jitwettaq il-baġit previst stabbilit fl-2018.

⁽¹²⁾ ĠU L 433I, 22.12.2020, p. 28.

⁽¹³⁾ ĠU C 444I, 22.12.2020, p. 1.

⁽¹⁴⁾ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deciżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (ĠU L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tal-14 ta' Frar 2018 intitolata "Qafas Finanzjarju Pluriennali ġdid u modern għal Unjoni Ewropa li tagħti riżultati fuq il-prijoritajiet tagħha b'mod effiċjenti wara l-2020 " tidentifika EUR 13-il biljun minfuqa fuq attivitajiet diġitali prinċipali taht il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, l-Orizzont 2020.

- (61) F'konformità mar-Regolament Finanzjarju, ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁶⁾ u r-Regolamenti tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95 ⁽¹⁷⁾, (Euratom, KE) Nru 2185/96 ⁽¹⁸⁾ u (UE) 2017/1939 ⁽¹⁹⁾, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni għandhom jiġu protetti permezz ta' miżuri proporzjonati, inklużi l-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet, inkluża l-frodi, l-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod mhux korrett u, fejn xieraq, l-impożizzjoni ta' penali amministrattivi.

B'mod partikolari, f'konformità mar-Regolamenti (Euratom, KE) Nru 2185/96 u (UE, Euratom) Nru 883/2013, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) għandu s-setgħa li jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inkluż kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-għan li jiġi stabbilit jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali ohra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) għandu s-setgħa, skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, li jinvestiga u jressaq għall-prosekuzzjoni reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁰⁾. F'konformità mar-Regolament Finanzjarju, kwalunkwe persuna jew entità li tirċievi fondi mill-Unjoni trid tikkoopera bis-shih fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess neċessarji lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-Qorti tal-Awdituri u, fir-rigward ta' dawk l-Istati Membri li jipparteċipaw fil-kooperazzjoni msahha skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, lill-UPPE, u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni ta' fondi tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

- (62) Il-pajjiżi terzi li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) jistgħu jipparteċipaw fi programmi tal-Unjoni fil-qafas tal-kooperazzjoni stabbilita taht il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea ⁽²¹⁾, li jipprevedi l-implimentazzjoni tal-programmi permezz ta' deċiżjoni taht dak il-Ftehim. Il-pajjiżi terzi jistgħu wkoll jipparteċipaw fuq il-bażi ta' strumenti legali ohra. F'dan ir-Regolament jenhtieg li tiġi introdotta dispozizzjoni speċifika li tirrikjedi li pajjiżi terzi jagħtu d-drittijiet u l-aċċess neċessarji meħtieġa biex l-uffiċjal awtorizzanti responsabbli, l-OLAF u l-Qorti tal-Awdituri jeżerċitaw il-kompetenzi rispettivi tagħhom b'mod komprensiv
- (63) Skont l-Artikolu 94 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE ⁽²²⁾, persuni u entitajiet stabbiliti f'pajjiżi jew territorji extra-Ewropej huma eliġibbli għal finanzjament soġġett għar-regoli u l-oġettivi tal-Programm u għal arranġamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li miegħu jkun marbut il-pajjiż jew territorju extra-Ewropew rilevanti.
- (64) Skont il-paragrafi 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet ⁽²³⁾, jenhtieg li dan il-Programm jiġi evalwat abbażi tal-informazzjoni miġbura f'konformità ma' rekwiżiti speċifiċi ta' rappurtar u monitoraġġ, filwaqt li jiġu evitati r-regolamentazzjoni żejda u l-piżijiet amministrattivi, b'mod partikolari fuq l-Istati Membri u l-benefiċjarji tal-Programm. Dawk ir-rekwiżiti, fejn xieraq, jenhtieg li jinkludu indikaturi li jistgħu jitkejlu, bħala bażi għall-evalwazzjoni, fuq il-post, tal-effetti tal-Programm.

⁽¹⁶⁾ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jhassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽¹⁷⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁽¹⁸⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet ohra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁽¹⁹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplementa kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

⁽²⁰⁾ Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29).

⁽²¹⁾ ĠU L 1, 3.1.1994, p. 3.

⁽²²⁾ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE tal-25 ta' Novembru 2013 dwar l-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Unjoni Ewropea ("Deċiżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea") (ĠU L 344, 19.12.2013, p. 1).

⁽²³⁾ ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (65) Sabiex tiġi żgurata l-valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Programm biex jintlaħqu l-għanijiet tiegħu, jenhtieg li s-setgħa ta' adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea tiġi delegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-emendar tal-Anness V fir-rigward tal-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt, fejn meqjus li hu mehtieg, u biex jiġu stabbiliti linji bażi u miri kif ukoll biex dan ir-Regolament jiġi ssupplimentat b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas ta' monitaraġġ u ta' evalwazzjoni. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni jkollha konsultazzjonijiet adegwati matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, ukoll fil-livell ta' esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet isiru f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet³. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jitrattaw it-thejjija ta' atti delegati.
- (66) Il-koerenza u s-sinergiji bejn il-Programm u l-Programm Spazjali tal-Unjoni ser irawmu settur spazjali Ewropew globalment kompetittiv u innovattiva, isahħu l-awtonomija tal-Ewropa fl-aċċess u fl-użu tal-ispazju f'ambjent mingħajr periklu u sikur, u jsahħu r-rwol tal-Ewropa bħala attur globali. L-eċċellenza fir-riċerka, is-soluzzjonijiet rivoluzzjonarji u l-utenti downstream fil-Programm ser ikunu appoġġati minn data u servizzi li jsiru disponibbli permezz tal-Programm Spazjali tal-Unjoni.
- (67) Il-koerenza u s-sinergiji bejn il-Programm u l-Erasmus+ ser irawmu l-użu tar-riżultati tar-riċerka permezz ta' attivitajiet ta' taħriġ, diffużjoni ta' spirtu ta' innovazzjoni fis-sistema tal-edukazzjoni u jiżguraw li l-attivitajiet ta' edukazzjoni u ta' taħriġ jiddependu fuq l-aktar attivitajiet aġġornati ta' riċerka u innovazzjoni. F'dak ir-rigward, wara l-azzjonijiet pilota mnedija taħt Erasmus+ 2014-2020 dwar l-Universitajiet Ewropej, fejn xieraq, il-Programm ser jikkomplementa b'mod sinerġetiku l-appoġġ provdut mill-Erasmus+ lill-Universitajiet Ewropej.
- (68) Sabiex jizzied l-impatt tal-Programm fl-indirizzar tal-prijoritajiet tal-Unjoni, jenhtieg li jiġu mhegġa u mfittxija sinergiji mal-programmi u l-istrumenti li għandhom l-għan li jwieġbu għall-htigijiet emergenti tal-Unjoni, inkluż mal-Mekkaniżmu għal Tranżizzjoni Gusta, il-Facilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u l-Programm l-UE għas-Sahha.
- (69) Jenhtieg li r-regoli għall-parteeipazzjoni u d-disseminazzjoni jirriflettu b'mod adegwat il-htigijiet tal-Programm b'kont meħud tat-thassib imqajjem u r-rakkomandazzjonijiet magħmula minn diversi partijiet ikkonċernati, kif ukoll fl-evalwazzjoni interim tal-Orizzont 2020 imwettqa bl-assistenza ta' esperti esterni indipendenti
- (70) Ir-regoli komuni fil-Programm kollu jenhtieg li jiżguraw qafas koerenti li jiffacilita l-parteeipazzjoni fil-programmi appoġġati finanzjarjament mill-baġit tal-Programm, inklużi l-parteeipazzjoni fil-programmi ġestiti minn korpi ta' finanzjament bħall-EIT, impriżi kongunti jew kwalunkwe struttura oħra taħt l-Artikolu 187 TFUE, u l-parteeipazzjoni fi programmi mwettqa mill-Istati Membri taħt l-Artikolu 185 TFUE. L-adozzjoni ta' regoli speċifiċi jenhtieg li tkun possibbli, iżda tali eċċezzjonijiet għandhom ikunu limitati għal meta strettament mehtieġa u ġustifikati debitament.
- (71) L-azzjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Programm jenhtieg li jirrispettaw id-drittijiet fundamentali u josservaw il-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-Karta). Tali azzjonijiet jenhtieg li jkunu f'konformità ma' kwalunkwe obbligu ġuridiku inkluż l-liġi internazzjonali u ma' kwalunkwe deċiżjoni rilevanti tal-Kummissjoni bħall-avviz tal-Kummissjoni tat-28 ta' Ġunju 2013⁽²⁴⁾, kif ukoll ma' prinċipji etiċi, li jinkludu l-evitar ta' kwalunkwe ksur tal-integrità tar-riċerka. Jenhtieg li jitqiesu l-opinjoni tal-Grupp Ewropew dwar l-Etika fix-Xjenza u t-Teknoloġiji l-Godda, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali u l-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data, fejn xieraq. Fl-attivitajiet ta' riċerka jenhtieg li jittiehed kont ukoll tal-Artikolu 13 TFUE, u jenhtieg li jitnaqqas l-użu tal-annimali fir-riċerka u l-ittestjar, bil-ħsieb li finalment l-użu tagħhom jiġi sostitwit.
- (72) Sabiex tiġi garantita l-eċċellenza xjentifika, u f'konformità mal-Artikolu 13 tal-Karta, jenhtieg li l-Programm jippromwovi r-rispett għal-libertà akkademika fil-pajjiżi kollha li jibbenefikaw mill-fondi tiegħu.

(²⁴) ĠU C 205, 19.7.2013, p. 9.

- (73) F'konformità mal-oġġettivi tal-kooperazzjoni internazzjonali kif stabbiliti fl-Artikoli 180 u 186 TFUE, il-partecipazzjoni ta' entitajiet ġuridici stabbiliti f'pajjiżi terzi u ta' organizzazzjonijiet internazzjonali jenhtieg li tiġi promossa, abbażi tal-benefiċċji reċiproci u l-interessi tal-Unjoni. L-implimentazzjoni tal-Programm jenhtieg li tkun f'konformità mal-miżuri adottati skont l-Artikoli 75 u 215 TFUE u jenhtieg li tkun f'konformità mal-liġi internazzjonali. Għal azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, l-interessi, l-awtonomija jew is-sigurtà tal-Unjoni, jenhtieg li jkun possibbli li l-partecipazzjoni f'azzjonijiet speċifiċi tal-Programm tkun limitata għal entitajiet ġuridici stabbiliti fi Stati Membri biss, jew għal entitajiet ġuridici stabbiliti f'pajjiżi assoċjati jew pajjiżi terzi ohra speċifikati minbarra l-Istati Membri. Kwalunkwe esklużjoni ta' entitajiet ġuridici stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiżi assoċjati direttament jew indirettament ikkontrollati minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet ġuridici ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati għandha tqis ir-riskji li l-inklużjoni ta' tali entitajiet tirrappreżenta, minn naħa waħda, u l-benefiċċji li l-partecipazzjoni tagħhom tiġġenera, min-naħa l-ohra.
- (74) Il-Programm jirrikonoxxi t-tibdil fil-klima bħala waħda mill-akbar sfidi globali u soċjetali u jirrifletti l-importanza li t-tibdil fil-klima jiġi indirizzat f'konformità mal-impenji tal-Unjoni li timplimenta l-Ftehim ta' Pariġi u l-SDGs. Għaldaqstant, jenhtieg li l-Programm jikkontribwixxi lejn l-integrazzjoni ta' azzjonijiet klimatiki u lejn il-kisba ta' mira ġenerali ta' 30 % tal-infiq tal-baġit tal-Unjoni li jappoġġa l-oġġettivi relatati mal-klima. Jenhtieg li l-integrazzjoni tal-azzjoni klimatika tkun adegwatament integrata fil-kontenut tar-R&I u tiġi applikata fl-istadij kollha taċ-ċiklu ta' riċerka.
- (75) Fil-kuntest tad-direzzjoni tal-impatt relatata mal-klima, jenhtieg li l-Kummissjoni tirrapporta dwar ir-riżultati, l-innovazzjonijiet u l-effetti stmati aggregati ta' proġetti li huma rilevanti għall-klima, inkluż skont il-parti tal-Programm u skont il-mod ta' implimentazzjoni. Fit-twettiq tal-analizi tagħha, il-Kummissjoni jenhtieg li tqis il-kostijiet u l-benefiċċji ekonomiċi, soċjetali u ambjentali fit-tul għaċ-ċittadini tal-Unjoni tal-attivitajiet taħt il-Programm, inklużi l-adozzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi ta' mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u ta' adattament għalih, l-impatt stmat fuq l-impjiegi u l-holqien ta' kumpanniji, it-tkabbir ekonomiku u l-kompetittività, l-enerġija nadifa, is-saħha u l-benesseri, inkluża l-kwalità tal-arja, tal-hamrija u tal-ilma. Ir-riżultati ta' dik l-analizi tal-impatt jenhtieg li jsiru pubbliċi, jenhtieg li valutati fil-kuntest tal-għanijiet tal-Unjoni fir-rigward tal-klima u l-enerġija u jenhtieg li jikkontribwixxu fl-ippjanar strateġiku sussegwenti u fil-programmi ta' ħidma fil-futur.
- (76) Bħala riflessjoni tal-importanza li jiġi indirizzat it-telf drammatiku tal-bijodiversità, l-attivitajiet ta' R&I taħt il-Programm jenhtieg li jikkontribwixxi għall-preservazzjoni u r-restawr tal-bijodiversità u għall-kisba tal-ambizzjoni ġenerali li jiġi pprovdut 7,5 % tal-infiq annwali taħt il-QFP għall-oġġettivi tal-bijodiversità fl-2024 u 10 % tal-infiq annwali taħt il-QFP għall-oġġettivi tal-bijodiversità fl-2026 u l-2027, filwaqt li jitqiesu d-duplikazzjonijiet eżistenti bejn l-għanijiet klimatiki u tal-bijodiversità f'konformità mal-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Dicembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda.
- (77) Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill fuq il-bażi tal-Artikolu 322 TFUE japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawk ir-regoli huma stipulati fir-Regolament Finanzjarju u b'mod partikolari jiddeterminaw il-proċedura għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit permezz ta' għotjiet, akkwist, premijijiet u implimentazzjoni indiretta, u jipprevedu kontrolli dwar ir-responsabbiltà tal-atturi finanzjarji. Ir-regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 TFUE jinkludu ukoll reġim ġenerali ta' kundizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni.
- (78) Huwa possibbli li l-użu ta' informazzjoni eżistenti sensitiva jew l-aċċess minn individwi mhux awtorizzati għal riżultati sensitivi jkollu impatt negattiv fuq l-interessi tal-Unjoni jew fuq l-interessi ta' Stat Membru wieħed jew aktar. Għaldaqstant it-trattament ta' data kunfidenzjali u ta' informazzjoni klassifikata jenhtieg li jkun regolat mil-liġi tal-Unjoni rilevanti kollha, inklużi r-regoli interni tal-Istituzzjonijiet, bħad-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 ⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar ir-regoli tas-sigurtà għall-protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata tal-UE (ĠU L 72, 17.3.2015, p. 53).

- (79) Jenhtieg li jiġu stabbiliti l-kundizzjonijiet minimi għall-partecipazzjoni, kemm bhala regola ġenerali fejn konsorzju jenhtieg li jinkludi mill-inqas entità ġuridika wahda minn Stat Membru, u fir-rigward tal-ispeċifitajiet ta' tipi partikolari ta' azzjoni taht il-Programm.
- (80) Huwa mehtieg li jiġu stabbiliti t-termini u l-kundizzjonijiet sabiex jiġi pprovdut il-finanzjament tal-Unjoni lil partecipanti f'azzjonijiet taht il-Programm. L-għotjiet jenhtieg li jkunu l-forma ewlenija ta' appoġġ fil-Programm. Dawn jenhtieg li jiġu implimentati b'kont mehud tal-forom kollha ta' kontribuzzjoni stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju, inklużi somom f'daqqa, rati fissi jew kostijiet unitarji, bil-ghan li jkun hemm aktar simplifikazzjoni. Il-ftehim ta' għotja jenhtieg li jstabbilixxi d-drittijiet u l-obbligi tal-benefiċjarji, inkluż ir-rwol u l-kompiti tal-koordinatur fejn applikabbli. Jenhtieg li tiġi żgurata kooperazzjoni mill-qrib mal-esperti tal-Istati Membri fit-tfassil tal-mudelli ta' ftehimiet ta' għotja u fi kwalunkwe emenda sostanzjali fihom bil-ħsieb, inter alia, ta' aktar simplifikazzjoni għall-benefiċjarji.
- (81) Ir-rati ta' finanzjament f'dan ir-Regolament huma indikati bhala massimi sabiex ikun hemm konformità mal-prinċipju ta' kofinanzjament.
- (82) F'konformità mar-Regolament Finanzjarju, il-Programm jenhtieg li jipprovdi l-bażi għal aċċettazzjoni usa' tal-prattiki abitwali ta' kontabbiltà tal-kost tal-benefiċjarji fir-rigward tal-kostijiet tal-persunal u kostijiet unitarji għal oġġetti u servizzi fatturati internament, inkluż għal infrastrutturi tar-riċerka kbar fis-sens tal-Orizzont 2020. L-użu ta' kostijiet unitarji għal oġġetti u servizzi fatturati internament ikkalkulati f'konformità mal-prattiki kontabilistiċi abitwali tal-benefiċjarji li jiġbru flimkien kostijiet diretti u kostijiet indiretti reali jenhtieg li jkun opzjoni li jistgħu jagħzlu l-benefiċjarji kollha. F'dak ir-rigward, il-benefiċjarji jenhtieg li jkunu jistgħu jinkludu l-kostijiet indiretti reali kkalculati abbażi ta' skemi ta' kontribuzzjoni f'tali kostijiet unitarji għal oġġetti u servizzi fatturati internament.
- (83) Is-sistema kurrenti ta' rimborż tal-kostijiet reali relatati mal-persunal jenhtieg tiġi simplifikata ulterjorment abbażi tal-approċċ ta' remunerazzjoni bbażata fuq il-proġetti żviluppatti taht l-Orizzont 2020, u allinjata ulterjorment mar-Regolament Finanzjarju, bil-ghan li jitnaqqas id-distakk fir-remunerazzjoni bejn ir-riċerkaturi tal-Unjoni involuti fil-Programm.
- (84) Il-Fond ta' Garanzija tal-Partecipanti stabbilit taht l-Orizzont 2020 u ġestit mill-Kummissjoni wera li huwa mekkaniżmu ta' salvagwardja importanti li jtaffi r-riskji assoċjati mal-ammonti dovuti u mhux rimborżati minn partecipanti f'kontumacija. Għaldaqstant, il-Fond ta' Garanzija tal-Partecipanti, li t-titlu tiegħu inbidel għal mekkaniżmu ta' assigurarazzjoni reċiproka (il-"Mekkanizmu") jenhtieg jtkompla u jitwessa' biex jilqa' korpi ta' finanzjament ohra b'mod partikolari inizzjattivi skont l-Artikolu 185 TFUE. Jenhtieg li jkun possibbli li l-Mekkanizmu jiġi estiz għall-benefiċjarji ta' kwalunkwe programm iehor direttament ġestit mill-Unjoni. Abbażi ta' monitoraġġ mill-qrib tar-reditti negattivi possibbli fuq l-investimenti magħmula mill-Mekkanizmu, jenhtieg li l-Kummissjoni tieħu l-miżuri ta' mitigazzjoni xierqa sabiex tippermetti lill-Mekkanizmu jkompli l-interventi tiegħu għall-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni u jirritorna kontribuzzjonijiet lill-benefiċjarji mal-pagament tal-bilanċ.
- (85) Jenhtieg li jiġu stabbiliti regoli li jirregolaw id-disseminazzjoni u l-isfruttament tar-riżultati biex jiġi żgurat li l-benefiċjarji jipproteġu, jisfruttaw, jiddisseminaw u jagħtu aċċess għal dawk ir-riżultati skont il-każ. Jenhtieg li ssir aktar enfasi fuq l-isfruttament ta' dawk ir-riżultati, u l-Kummissjoni jenhtieg li tidentifika u tghin biex jiġu massimizzati l-opportunitajiet għall-benefiċjarji biex jisfruttaw ir-riżultati, b'mod partikolari fl-Unjoni. L-isfruttament tar-riżultati jenhtieg li jqis il-prinċipji ta' dan il-programm, inklużi l-promozzjoni tal-innovazzjoni fl-Unjoni u t-tisħih taż-ŻER.
- (86) Jenhtieg li jinżammu l-elementi ewlenin tas-sistema ta' valutazzjoni u l-għażla tal-proposta tal-Orizzont 2020 bl-enfasi partikolari fuq l-eċċellenza u, fejn applikabbli, fuq "impatt" u "kwalità u effiċjenza tal-implimentazzjoni". Jenhtieg li l-proposti jibqgħu jiġu magħzula fuq il-bażi tal-evalwazzjoni magħmula minn esperti esterni indipendenti. Il-proċess ta' evalwazzjoni jenhtieg li jiġi mfassal biex jevita konflitti ta' interess u preġudizzju. Il-possibbiltà ta' proċedura ta' sottomissjoni f'zewġ stadji jenhtieg li jittiehed kont tagħha, u fejn xieraq, proposti anonimizzati jistgħu jiġu evalwati matul l-ewwel stadju ta' evalwazzjoni. Il-Kummissjoni jenhtieg li tkompli tinvolti lill-osservaturi indipendenti fil-proċess ta' evalwazzjoni, fejn applikabbli. Għall-attivajiet tal-Pathfinder, il-missjonijiet u f'każijiet ohra debitament ġustifikati kif stabbilit fil-programm ta' hidma, jista' jittiehed kont tan-neċessità li tiġi żgurata l-koerenza globali tal-portafoll ta' proġetti, dment li l-proposti jkunu qabzu l-limiti applikabbli. L-objettivi u l-proċeduri biex isir dan jenhtieg jiġu ppubblikati minn qabel. F'konformità mal-Artikolu 200(7) tar-Regolament Finanzjarju, l-applikanti jenhtieg li jirċievu feedback dwar l-evalwazzjoni tal-proposta tagħhom b'mod partikolari, inklużi, fejn applikabbli, ir-raġunijiet għaċ-ċahda.

- (87) Dipendenza reċiproka sistematika fuq valutazzjonijiet u awditi ma' programmi oħra tal-Unjoni jenħtieġ li tiġi implimentata f'konformità mal-Artikoli 126 u 127 tar-Regolament Finanzjarju għall-partijiet kollha tal-Programm, fejn possibbli, sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-benefiċjarji ta' fondi tal-Unjoni. Id-dipendenza reċiproka jenħtieġ tkun espliċitament prevista billi jiġu kkunsidrati wkoll elementi oħra ta' assigurazzjoni bħal awditi ta' sistemi u ta' proċessi.
- (88) L-isfidi speċifiċi fl-oqsma tar-R&I jenħtieġ li jiġu indirizzati permezz ta' premjijiet, inklużi premjijiet komuni jew kongunti fejn ikun il-każ, organizzati mill-Kummissjoni jew mill-korp ta' finanzjament rilevanti ma' entitajiet oħra tal-Unjoni, pajjiżi assoċjati, pajjiżi terzi oħra, organizzazzjonijiet internazzjonali jew entitajiet ġuridici minghajr skop ta' qligħ. Il-premjijiet jenħtieġ li jappoġġaw il-kisba tal-obiettivi tal-Programm.
- (89) It-tipi ta' finanzjament u l-metodi ta' implimentazzjoni skont dan ir-Regolament jenħtieġ li jintgħazlu abbażi tal-abbiltà tagħhom li jilhqu l-obiettivi speċifiċi tal-azzjonijiet u jwasslu għal riżultati, filwaqt li jitqiesu, b'mod partikolari, il-kostijiet tal-kontrolli, il-piż amministrattiv u r-riskju mistenni tan-nuqqas ta' konformità. Dan jenħtieġ li jinkludi l-kunsiderazzjoni tal-użu ta' somom f'daqqa, rati fissi u skali ta' kostijiet unitarji.
- (90) Sabiex tiġi żgurata l-kontinwità fl-ġħoti ta' appoġġ fil-qasam ta' politika rilevanti u biex tkun tista' tibda ssir l-implimentazzjoni mill-bidu tal-QFP 2021-2027, jenħtieġ li dan ir-Regolament jidhol fis-seħħ b'urġenza u li japplika, b'effett retroattiv, mill-1 ta' Jannar 2021.
- (91) Minhabba li l-għanijiet ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu pjuttost, sabiex jiġu evitati duplikazzjonijiet, tintlaħaq massa kritika u jiġi massimizzat il-valur miżjud tal-Unjoni, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 TUE. Konformement mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet.
- (92) Għalhekk jenħtieġ li jithassru r-Regolament (UE) Nru 1290/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁶⁾ u r-Regolament (UE) Nru 1291/2013,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Orizzont Ewropa - il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (il-"Programm") għad-durata tal-QFP 2021-2027, jistabbilixxi r-regoli għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni li jikkonċernaw azzjonijiet indiretti taħt il-Programm u jiddetermina l-qafas li jirregola l-appoġġ mill-Unjoni għall-attivitajiet tar-R&I għall-istess durata.

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-għanijiet tal-Programm, il-baġit għall-perijodu 2021 sa 2027, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni u r-regoli għall-ġħoti ta' tali finanzjament.

2. Il-Programm għandu jiġi implimentat permezz ta':

(a) il-programm speċifiku stabbilit bid-Deciżjoni (UE) 2021/764;

(b) kontribuzzjoni finanzjarja lill-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) stabbilit bir-Regolament EIT;

⁽²⁶⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1290/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Dicembru 2013 li jistabbilixxi r-regoli għal partecipazzjoni u disseminazzjoni f' "Orizzont 2020 - il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (2014-2020)" u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 1906/2006 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 81).

(c) il-programm speċifiku ta' riċerka dwar id-difiża stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/697.

3. Dan ir-Regolament ma japplikax għall-programm speċifiku ta' riċerka dwar id-difiża msemmi fil-punt (b) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, hlief għall-Artikoli 1 u 5, l-Artikolu 7(1) u l-Artikolu 12(1).

4. It-termini "Orizzont Ewropa", "il-Programm" u "programm speċifiku" użati f'dan ir-Regolament jirreferu għal materji li huma rilevanti biss għall-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-paragrafu 2, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor.

5. L-EIT għandu jimplementa l-Programm f'konformità mal-oġġettivi strateġiċi tiegħu għall-perijodu 2021 sa 2027, kif stabbilit fl-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT, b'kunsiderazzjoni tal-ippjanar strateġiku imsemmi fl-Artikolu 6 u fil-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "infrastrutturi tar-riċerka" tfisser faċilitajiet li jipprovdu riżorsi u servizzi għall-komunitajiet tar-riċerka biex iwettqu r-riċerka u jrawmu l-innovazzjoni fl-oqsma tagħhom, inklużi r-riżorsi umani assoċjati, it-tagħmir maġġuri jew settijiet ta' strumenti; faċilitajiet relatati mal-għarfien bħall-kollezzjonijiet, arkivji jew infrastrutturi tad-data xjentifika; sistemi tal-informatika, netwerks tal-komunikazzjoni u kwalunkwe infrastruttura oħra ta' natura unika u miftuħa għall-utenti esterni, essenzjali biex tinkiseb l-eċċellenza fir-R&I; fejn rilevanti, dawn jistgħu jintużaw għal skopijiet li ma jkunux ta' riċerka, pereżempju għall-forniment ta' servizzi edukattivi jew pubbliċi u jistgħu jkunu "siti uniċi", "virtwali" jew "distribwiti";
- (2) "strateġija ta' speċjalizzazzjoni intelligenti" tfisser l-istrateġiji nazzjonali jew reġjonali ta' innovazzjoni li jstabbilixu prijoritajiet sabiex jinbena vantaġġ ta' kompetittività billi l-aspetti proprji li jkunu b'sahhithom fir-R&I jiġu żviluppati u ingranati mal-htigijiet tan-negozi sabiex jiġu indirizzati l-oportunitajiet emergenti u l-iżviluppi fis-swieq b'mod koerenti, filwaqt li jkunu evitati d-duplikazzjoni u l-frammentazzjoni tal-isforzi; inklużi dawk li jikkonsistu, jew ikunu inklużi, f'qafas nazzjonali jew reġjonali, ta' politika strateġika tar-R&I u tissodisfa l-kundizzjoni abilitanti stipulata fid-dispożizzjonijiet rilevanti tar-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni għall-2021-2027;
- (3) "Shubija Ewropea" tfisser inizjattiva, imhejjija bl-involviment bikri tal-Istati Membri u pajjiżi assoċjati, fejn l-Unjoni, flimkien ma' shab privati jew pubbliċi (bħall-industrija, l-universitajiet, organizzazzjonijiet tar-riċerka, korpi b'missjoni ta' servizz pubbliku fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali jew internazzjonali jew organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili inklużi fondazzjonijiet u NGOs), timpenja ruħha li tappoġġa b'mod kongunt l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' programm ta' attivitajiet ta' R&I, inklużi dawk relatati mal-adozzjoni ta' miżuri tas-suq, regulatorji u ta' politika;
- (4) "aċċess miftuħ" tfisser aċċess online, li jingħata minghajr hlas lill-utent finali, għal riżultati tar-riċerka li jirriżultaw minn azzjonijiet taħt il-Programm, f'konformità mal-Artikolu 14 u l-Artikolu 39(3);
- (5) "xjenza miftuħa" tfisser approċċ għall-proċess xjentifiku bbażat fuq il-kooperazzjoni miftuħa fir-rigward ta' xogħol, strumenti u tixrid tal-għarfien, u tinkludi l-elementi elenkati fl-Artikolu 14;
- (6) "missjoni" tfisser portafoll ta' attivitajiet tar-R&I bbażati fuq l-eċċellenza u bil-ghan li jhallu impatt f'dixxiplini u setturi, maħsub biex: (i) jikseb, fi żmien stabbilit, għan li jista' jitkejjel li ma setax jinkiseb permezz ta' azzjonijiet individwali; (ii) ikollu impatt fuq is-soċjetà u t-tfassil tal-politika permezz tax-xjenza u t-teknoloġija; u (iii) ikun rilevanti għal parti sinifikanti tal-popolazzjoni Ewropea u għal firxa wiesgħa ta' ċittadini Ewropej;
- (7) "akkwist prekommerċjali" jfisser l-akkwist ta' servizzi ta' riċerka u żvilupp li jinvolvu l-kondiviżjoni tal-benefiċċji tar-riskji taħt il-kundizzjonijiet tas-suq, u żvilupp kompetittiv f'fażijiet, fejn ikun hemm separazzjoni ċara tas-servizzi tar-riċerka u l-iżvilupp akkwistati mill-użu ta' volumi kummerċjali ta' prodotti finali;
- (8) "akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi" tfisser akkwist fejn l-awtoritajiet kontraenti jaġixxu bħala klijenti ta' tnedija għal prodotti jew servizzi innovattivi li għad ma jkunux disponibbli fuq bażi kummerċjali fuq skala kbira, u jistgħu jinkludu l-ittestjar tal-konformità;

- (9) "drittijiet ta' aċċess" tfisser id-drittijiet li jintużaw riżultati jew tagħrif eżistenti taht it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti skont dan ir-Regolament;
- (10) "tagħrif eżistenti" tfisser kwalunkwe data, għarfien jew informazzjoni, irrispettivament mill-forma jew in-natura tagħha, tangibbli jew intangibbli, inkluż kwalunkwe dritt bħad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, li jkunu: (i) miżmuma minn benefiċjarji qabel l-aċċessjoni tagħhomgħal azzjoni speċifika; u (ii) identifikati mill-benefiċjarji fi ftehim bil-miktub bħala meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-azzjoni jew għall-isfruttament tar-riżultati tagħha;
- (11) "disseminazzjoni" tfisser l-iżvelar pubbliku tar-riżultati permezz ta' mezzi adatti, għajr dawk li jirriżultaw mill-protezzjoni jew mill-isfruttament tar-riżultati, inkluż permezz ta' pubblikazzjonijiet xjentifiċi bi kwalunkwe mezz;
- (12) "sfruttament" tfisser l-użu tar-riżultati f'attivitajiet ulterjuri ta' R&I għajr dawk koperti mill-azzjoni kkonċernata, inkluż fost oħrajn, l-isfruttament kummerċjali bħall-iżvilupp, il-holqien, il-manifattura u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodott jew proċess, jew il-holqien u l-ghoti ta' servizz, jew f'attivitajiet ta' standardizzazzjoni;
- (13) "kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli" tfisser kundizzjonijiet adatti, inklużi termini finanzjarji possibbli jew kundizzjonijiet mingħajr hlas ta' drittijiet, b'kunsiderazzjoni taċ-ċirkostanzi speċifiċi tat-talba għal aċċess, pereżempju l-valur attwali jew potenzjali tar-riżultati jew tat-tagħrif eżistenti li għalihom jintalab l-aċċess u/jew l-ambitu, it-tul ta' żmien jew kwalunkwe karatteristika oħra tal-isfruttament previst;
- (14) "korp ta' finanzjament" tfisser korp jew awtorità, kif imsemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju, li lilhom il-Kummissjoni fdat il-kompiti tal-implimentazzjoni tal-baġit taht il-Programm;
- (15) "organizzazzjoni internazzjonali ta' ricerka Ewropea" tfisser organizzazzjoni internazzjonali, li l-maġġoranza tal-membri tagħha jkunu Stati Membri jew pajjiżi assoċjati, li l-għan ewlieni tagħha jkun li tippromwovi kooperazzjoni xjentifika u teknoloġika fl-Ewropa;
- (16) "entità ġuridika" tfisser persuna fiżika jew persuna ġuridika maħluqa u rikonoxxuta bħala tali taht il-liġi tal-Unjoni, il-liġi nazzjonali jew il-liġi internazzjonali, li jkollha personalità ġuridika u li jkollha l-kapaċità li tagixxi f'isimha stess, teżerċita drittijiet u tkun soġġetta għal obbligi, jew entità li ma jkollhiex personalità ġuridika kif imsemmija fil-punt (c) tal-Artikolu 197(2) tar-Regolament Finanzjarju;
- (17) "pajjiżi li jhejju għat-twessigh tal-partecipazzjoni" jew "pajjiżi bi prestazzjoni baxxa fir-R&I" tfisser il-pajjiżi fejn ikun meħtieġ li jiġu stabbiliti entitajiet ġuridici sabiex ikunu eliġibbli bħala koordinaturi taht il-komponent "twessigh tal-partecipazzjoni u tixrid tal-eċċellenza" tal-parti "Twessigh tal-Partecipazzjoni u Tishih taż-ŻER" tal-Programm; mill-Istati Membri, dawk il-pajjiżi huma l-Bulgarija, il-Kroazja, Ċipru, iċ-Czechia, l-Estonja, il-Greċja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u s-Slovenja, għat-tul kollu tal-Programm; għall-pajjiżi assoċjati, tfisser il-lista ta' pajjiżi eliġibbli kif definita abbażi ta' indikatur u ppubblikata fil-programm ta' hidma. L-entitajiet ġuridici mir-reġjuni ultraperiferiċi kif definiti fl-Artikolu 349 TFUE għandhom ikunu wkoll kompletament eliġibbli bħala koordinaturi taht dan il-komponent;
- (18) "entità ġuridika mingħajr skop ta' qligh" tfisser entità ġuridika li skont il-forma legali tagħha ma jkollhiex skop ta' qligh jew li jkollha obbligu ġuridiku jew statutorju li ma tqassamx qligh lit-titolari jew membri individwali tagħha;
- (19) "intrapriża żgħira jew ta' daqs medju" jew 'SME' tfisser intrapriża mikro, żgħira jew ta' daqs medju kif definita fl-Artikolu 2 tal-Anness tar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE ⁽²⁷⁾;
- (20) "mid-cap żgħira" tfisser entità li ma tkunx SME u li jkollha sa 499 impjegat fejn l-ghadd totali ta' persunal ikun ikkalkulat skont l-Artikoli 3 sa 6 tal-Anness tar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE;
- (21) "riżultati" tfisser kwalunkwe effett tangibbli jew intangibbli ta' azzjoni speċifika, bħal data, għarfien jew informazzjoni, fi kwalunkwe forma jew natura u kemm jekk jista' jiġi protett kif ukoll jekk le, kif ukoll kwalunkwe dritt marbut miegħu, inklużi drittijiet tal-proprjetà intellettwali;

⁽²⁷⁾ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriži mikro, żgħar u ta' daqs medju (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

- (22) "riżultat tar-riċerka" tfisser ir-riżultati ġġenerati minn azzjoni speċifika li għalihom jista' jinghata aċċess fil-forma ta' pubblikazzjonijiet xjentifiċi, data jew riżultati u proċessi elaborati oħrajn bħal softwer, algoritmi, protokollu u notebooks elettronici;
- (23) "Siġill ta' Eċċellenza" tfisser tikketta ta' kwalità li turi li proposta ppreżentata għal sejha għall-proposti tkun issodisfat il-limiti kollha ta' evalwazzjoni stabbiliti fil-programm ta' hidma, iżda ma setgħetx tiġi ffinanzjata minhabba nuqqas ta' baġit disponibbli għal dik is-sejha għall-proposti fil-programm ta' hidma u tista' tirċievi appoġġ minn sorsi ta' finanzjament oħra tal-Unjoni jew nazzjonali;
- (24) "pjan strateġiku tar-R&I" tfisser att ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi strateġija għat-twettiq tal-kontenut fil-programm ta' hidma li jkopri perijodu massimu ta' erba' snin, li jsegwi proċess ta' konsultazzjoni wiesgħa obbligatorju b'diversi partijiet ikkonċernati u li jispeċifika l-prijoritajiet, it-tipi adatti ta' azzjoni u l-forom ta' implimentazzjoni li għandhom jintużaw;
- (25) "programm ta' hidma" tfisser dokument adottat mill-Kummissjoni għall-implimentazzjoni tal-programm speċifiku skont l-Artikolu 14 tad-Deċiżjoni (UE) 2021/764 jew dokument ekwivalenti fil-kontenut u l-istruttura adottat minn korp ta' finanzjament;
- (26) "kuntratt" tfisser ftehim konkluz bejn il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti ma' entità guridika li timplimenta azzjoni ta' innovazzjoni u ta' użu fis-suq li tkun appoġġata minn finanzjament imħallat tal-Orizzont Ewropa jew finanzjament imħallat tal-EIC;
- (27) "avanz rimborsabbli" tfisser il-parti tal-finanzjament imħallat tal-Orizzont Ewropa jew tal-finanzjament imħallat tal-EIC li tikkorrispondi għal self taht it-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju, iżda li tkun direttament mogħtija mill-Unjoni fuq bażi mingħajr skop ta' qligħ biex tkopri l-kostijiet ta' attivitajiet li jikkorrispondu għal azzjoni ta' innovazzjoni, u li tkun maħsuba li titħallas lura mill-benefiċjarju lill-Unjoni taht il-kundizzjonijiet stipulati fil-kuntratt;
- (28) "informazzjoni klassifikata" tfisser informazzjoni klassifikata tal-Unjoni Ewropea kif definita fl-Artikolu 3 tad-Deċiżjoni (UE, Euratom) 2015/444 kif ukoll informazzjoni klassifikata ta' Stati Membri, informazzjoni klassifikata ta' pajjiżi terzi li magħhom l-Unjoni jkollha ftehim ta' sigurtà u informazzjoni klassifikata ta' organizzazzjoni internazzjonali li magħha l-Unjoni jkollha ftehim ta' sigurtà;
- (29) "operazzjoni ta' taħlit" tfisser azzjoni appoġġata mill-baġit tal-Unjoni, inkluza dik fi ħdan faċilità jew pjattaforma ta' taħlit kif definita fil-punt (6) tal-Artikolu 2 tar-Regolament Finanzjarju, li tikkombina forom mhux ripagabbli ta' appoġġ u/jew strumenti finanzjarji mill-baġit tal-Unjoni b'forom ripagabbli ta' appoġġ minn istituzzjonijiet finanzjarji tal-iżvilupp jew minn istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi oħra, kif ukoll minn istituzzjonijiet finanzjarji kummerċjali u minn investituri;
- (30) "finanzjament imħallat tal-Orizzont Ewropa" tfisser appoġġ finanzjarju lil programm li jimplimenta azzjoni ta' innovazzjoni u ta' użu fis-suq, li jikkonsisti f'kombinazzjoni speċifika ta' għotja jew avvanz rimborsabbli u investment fi shma jew kwalunkwe forma ripagabbli oħra ta' appoġġ;
- (31) "finanzjament imħallat tal-EIC" tfisser appoġġ finanzjarju dirett mogħti taht l-EIC lil azzjoni ta' innovazzjoni u ta' użu fis-suq li tikkonsisti f'kombinazzjoni speċifika ta' għotja jew avvanz rimborsabbli u investment fi shma jew kwalunkwe forma ripagabbli oħra ta' appoġġ;
- (32) "azzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni" tfisser azzjoni li primarjament tikkonsisti minn attivitajiet li għandhom l-għan li jistabbilixxu għarfien ġdid jew li jesploraw il-fattibbiltà ta' teknoloġija, prodott, proċess, servizz jew soluzzjoni li jkun godda jew imtejba. Dan jista' jinkludi r-riċerka bażika u applikata, l-iżvilupp u l-integrazzjoni tat-teknoloġija, l-ittestjar, id-dimostrazzjoni u l-validazzjoni permezz ta' prototip ta' skala żgħira flaboratorju jew f'ambjent simulat;
- (33) "azzjoni ta' innovazzjoni" tfisser azzjoni li primarjament tikkonsisti minn attivitajiet li direttament għandhom l-għan li jipproduċu pjanijiet u arrangamenti jew disinji għal prodotti, proċessi jew servizzi godda, mibdula jew imtejba li possibbilment jinkludu l-holqien ta' prototipi, l-ittestjar, id-dimostrazzjoni, l-ippilotar, il-validazzjoni ta' prodotti ta' skala kbira u r-replikazzjoni fis-suq;
- (34) "azzjoni ta' riċerka fil-fruntieri tal-għarfien tal-ERC" tfisser azzjoni ta' riċerka mmexxija minn investigatur principali, inkluza Prova ta' Kuncett tal-ERC, li jkun ospitata minn benefiċjarju wieħed jew aktar li jirċievu finanzjament mill-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC, *European Research Council*);
- (35) "azzjoni ta' taħriġ u ta' mobbiltà" tfisser azzjoni mmirata lejn it-titjib tal-hiliet, l-għarfien u l-prospetti tal-karriera ta' riċerkaturi, li tkun ibbażata fuq il-mobbiltà bejn pajjiżi u, jekk rilevanti, bejn setturi jew dixxiplini;

- (36) "azzjoni ta' kofinanzjament ta' programm" tfisser azzjoni biex tipprovi kofinanzjament pluriennali lil programm ta' attivitajiet stabbiliti jew implimentati minn entitajiet ġuridici li jiġġestixxu jew jiffinanzjaw programmi ta' R&I, apparti minn korpi ta' finanzjament tal-Unjoni; tali programm ta' attivitajiet jista' jappoġġa n-netwerking u l-koordinazzjoni, ir-riċerka, l-innovazzjoni, l-azzjonijiet pilota, u l-azzjonijiet ta' innovazzjoni u ta' użu fis-suq, l-azzjonijiet ta' taħriġ u ta' mobbiltà, is-sensibilizzazzjoni u l-komunikazzjoni, id-disseminazzjoni u l-isfruttament, u jipprovi kwalunkwe appoġġ finanzjarju rilevanti, tali bħal għotjiet, premjijiet u akkwist, kif ukoll finanzjament imħallat tal-Orizzont Ewropa jew tahlita tagħhom; l-azzjoni ta' kofinanzjament ta' programm tista' tiġi implimentata minn dawk l-entitajiet ġuridici direttament jew minn partijiet terzi f'isimhom;
- (37) "azzjoni ta' akkwist prekommerċjali" tfisser azzjoni li l-għan primarju tagħha huwa li jsir l-akkwist prekommerċjali implimentat minn benefiċjarji li jkunu awtoritajiet kontraenti jew entitajiet kontraenti;
- (38) "azzjoni ta' akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi" tfisser azzjoni li l-għan primarju tagħha huwa li jsir l-akkwist pubbliku kongunt jew ikkordinat ta' soluzzjonijiet innovattivi implimentati minn benefiċjarji li jkunu awtoritajiet kontraenti jew entitajiet kontraenti;
- (39) "azzjoni ta' koordinazzjoni u appoġġ" tfisser azzjoni li tikkontribwixxi għall-għanijiet tal-Programm, esklużi l-attivitajiet tar-R&I, hliet meta ssir taħt il-komponent "twessigh tal-partecipazzjoni u tixrid tal-eċċellenza" tal-parti "Twessigh tal-Partecipazzjoni u tishih taż-ZER"; u koordinazzjoni minn isfel għal fuq minghajr kofinanzjament ta' attivitajiet ta' riċerka mill-Unjoni li tippermetti l-kooperazzjoni bejn entitajiet ġuridici mill-Istati Membri u pajjiżi assoċjati sabiex tissahħah iż-ZER;
- (40) "premju ta' inkoraġġiment" tfisser premju biex jagħti spinta lill-investiment f'direzzjoni partikolari billi tiġi speċifikata mira qabel it-tweqqif tax-xogħol;
- (41) "premju ta' rikonoxximent" tfisser premju li jikkompensa l-kisbiet tal-passat u x-xogħol eċċellenti wara li jkun twettaq;
- (42) "azzjoni ta' innovazzjoni u ta' użu fis-suq" tfisser azzjoni li tankra azzjoni ta' innovazzjoni u attivitajiet oħra meħtieġa biex tintuża innovazzjoni fis-suq, inklużi l-espansjoni tal-kumpanniji, finanzjament imħallat mill-Orizzont Ewropa jew finanzjament imħallat mill-EIC;
- (43) "azzjonijiet indiretti" tfisser attivitajiet tar-R&I li lilhom l-Unjoni tipprovi appoġġ finanzjarju u li jitwettqu mill-partecipanti;
- (44) "azzjonijiet diretti" tfisser attivitajiet tar-R&I mwettqa mill-Kummissjoni permezz tal-JRC tagħha;
- (45) "akkwist" tfisser akkwist kif definit fil-punt (49) tal-Artikolu 2 tar-Regolament Finanzjarju;
- (46) "entità affiljata" tfisser entità kif definita fl-Artikolu 187(1) tar-Regolament Finanzjarju;
- (47) "ekosistema tal-innovazzjoni" tfisser ekosistema li tiġbor flimkien, fil-livell tal-Unjoni, atturi jew entitajiet li l-għan funzjonali tagħhom huwa li jiffacilitaw l-iżvilupp u l-innovazzjoni tat-teknoloġija; hija tinkludi r-relazzjonijiet bejn riżorsi materjali (bħal fondi, tagħmir u faċilitajiet), entitajiet istituzzjonali (bħal istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oġhla u servizzi ta' appoġġ, organizzazzjonijiet ta' riċerka u teknoloġija, kumpanniji, operaturi fil-kapital ta' riskju u intermedjarji finanzjarji) u entitajiet ta' tfassil ta' politika nazzjonali, reġjonali u lokali u entitajiet ta' finanzjament;
- (48) "remunerazzjoni bbażata fuq il-proġetti" tfisser remunerazzjoni marbuta mal-partecipazzjoni ta' persuna fi proġetti, li tkun parti mill-prattiki normali ta' remunerazzjoni tal-benefiċjarju u li titħallas b'mod konsistenti.

Artikolu 3

Għanijiet tal-programm

1. L-għan ġenerali tal-Programm huwa li jiżgura l-impatt xjentifiku, teknoloġiku, ekonomiku u soċjetali tal-investimenti tal-Unjoni fir-R&I biex isahħah il-bażi xjentifika u l-bażi teknoloġika tal-Unjoni u jrawwem il-kompetittività tal-Unjoni fl-Istati Membri kollha inkluż fl-industrija tagħha, iwettaq il-prijoritajiet strateġiċi tal-Unjoni u jikkontribwixxi biex jitwettqu l-oġettivi u l-politiki tal-Unjoni, biex jiġu indirizzati l-isfidi globali, inklużi l-SDGs billi jsegwi l-prinċipji tal-Aġenda 2030 u l-Ftehim ta' Pariġi, u biex tissahħah iż-ZER. Il-Programm għandu b'hekk jimmassimizza l-valur miżjud tal-Unjoni billi jiffoka fuq għanijiet u attivitajiet li ma jistgħux jitwettqu b'mod effettiv mill-Istati Membri meta jaġixxu waħedhom, iżda b'kooperazzjoni.

2. Il-Programm għandu l-għanijiet speċifiċi li ġejjin:
- (a) li jiżviluppa, jipromwovi u javvanza l-eċċellenza xjentifika, li jappoġġa l-holqien u d-diffużjoni ta' għarfien fundamentali u applikat ġdid ta' kwalità għolja, il-hiliet, it-teknoloġiji u s-soluzzjonijiet, li jappoġġa t-taħriġ u l-mobbiltà tar-riċerkaturi, jattira t-talent fil-livelli kollha u jikkontribwixxi għall-impenn shih tar-riżerva tat-talenti tal-Unjoni f'azzjonijiet appoġġati taht il-Programm;
 - (b) li jiġġenera l-għarfien, isahhaħ l-impatt tar-R&I fl-iżvilupp, l-appoġġ u l-implimentazzjoni tal-politiki tal-Unjoni u li jappoġġa l-aċċess għal soluzzjonijiet innovattivi u l-użu tagħhom fl-industrija Ewropea, b'mod partikolari fl-SMEs, u fis-soċjetà biex dawn jindirizzaw l-isfidi globali, inkluż it-tidbil fil-klima u l-SDGs;
 - (c) li jrawwem il-forom kollha ta' innovazzjoni, jiffaċilita l-iżvilupp teknoloġiku, id-dimostrazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien, u jsahhaħ l-użu u l-isfruttament ta' soluzzjonijiet innovattivi;
 - (d) li jottimizza t-twassil tal-Programm bl-għan li jsahhaħ u jzid l-impatt u l-attraenza taż-ŻER, li jrawwem il-partecipazzjoni, ibbażata fuq l-eċċellenza, mill-Istati Membri, inklużi l-pajjiżi bi prestazzjoni baxxa fir-R&I, fil-Programm u li jiffaċilita rabtiet kollaborattivi fil-qasam Ewropew tar-R&I.

Artikolu 4

Struttura tal-Programm

1. Għall-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u l-EIT, il-Programm għandu jkun strutturat f'partijiet kif ġej, li jikkontribwixxu għall-oġġettivi ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3:
- (a) il-Pilastru I "Xjenza Eċċellenti", bil-komponenti li ġejjin:
 - (i) l-ERC;
 - (ii) l-Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA);
 - (iii) infrastrutturi tar-riċerka;
 - (b) il-Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea", bil-komponenti li ġejjin, b'kont meħud li l-SSH għandhom rwol importanti fir-raggruppamenti kollha:
 - (i) ir-raggruppament "Sahha";
 - (ii) ir-raggruppament "Kultura, Kreattività u Soċjetà Inkluziva";
 - (iii) ir-raggruppament "Sigurtà Ċivili għas-Soċjetà";
 - (iv) ir-raggruppament "Diġitali, Industrija u Spazju";
 - (v) ir-raggruppament "Klima, Enerġija u Mobbiltà";
 - (vi) ir-raggruppament "Ikel, Bijoeconomija, Riżorsi Naturali, Agrikoltura u Ambjent";
 - (vii) l-azzjonijiet diretti mhux nukleari tal-JRC;
 - (c) il-Pilastru III "Ewropa Innovattiva", bil-komponenti li ġejjin:
 - (i) l-EIC;
 - (ii) ekosistemi tal-innovazzjoni Ewropea;
 - (iii) l-EIT;
 - (d) il-Parti "Twessigh tal-Partecipazzjoni u Tishih taż-ŻER", bil-komponenti li ġejjin:
 - (i) it-twessigh tal-partecipazzjoni u t-tixrid tal-eċċellenza;
 - (ii) ir-riforma u t-tishih tas-Sistema Ewropea tar-R&I.
2. Il-linji prinċipali tal-attivajiet tal-Programm huma stabbiliti fl-Anness I ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 5

Riċerka u żvilupp fil-qasam tad-difiża

L-attivitajiet li għandhom jitwettqu taħt il-programm speċifiku msemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 1(2) u li huma stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/697 għandu jkollhom enfasi esklussiva fuq ir-riċerka u l-iżvilupp fil-qasam tad-difiża. L-għanijiet u l-linji ġenerali ta' attivitajiet ta' riċerka u żvilupp fil-qasam tad-difiża, b'objettivi u linji wesgħin ta' attivitajiet li jimmiraw li jrawmu l-kompetittività, l-effiċjenza u l-kapaċità ta' innovazzjoni tal-bażi industrijali u teknoloġika Ewropea fil-qasam tad-difiża.

Artikolu 6

Ippjanar strateġiku u implimentazzjoni u forom ta' finanzjament mill-Unjoni

1. Il-Programm għandu jiġi implimentat permezz ta' ġestjoni diretta jew permezz ta' ġestjoni indiretta mill-korpi ta' finanzjament.
2. Il-finanzjament taħt il-Programm jista' jiġi pprovdut permezz ta' azzjonijiet indiretti fi kwalunkwe waħda mill-forom stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju, iżda l-ghotjiet għandhom ikunu l-forma ewlenija ta' appoġġ taħt il-Programm. Il-finanzjament taħt il-Programm jista' jiġi wkoll ipprovdut permezz ta' premijiet, akkwisti u strumenti finanzjarji fi ħdan operazzjonijiet ta' taħlit u appoġġ ta' ishma taħt l-Aċċeleratur.
3. Ir-regoli għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni stabbiliti f'dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-azzjonijiet indiretti.
4. It-tipi ewlenin ta' azzjoni li jridu jintużaw taħt il-Programm huma definiti fl-Artikolu 2. Il-forom ta' finanzjament imsemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom jintużaw b'mod flessibbli fl-objettivi kollha tal-Programm bl-użu tagħhom jiġi ddeterminat abbażi tal-htigijiet u l-karatteristiċi tal-objettivi partikolari.
5. Il-Programm għandu jappoġġa wkoll azzjonijiet diretti. Fejn daww l-azzjonijiet diretti jikkontribwixxu għal inizjattivi stabbiliti taħt l-Artikolu 185 jew 187 TFUE, dik il-kontribuzzjoni ma għandhiex titqies bħala parti mill-kontribuzzjoni finanzjarja allokata lil daww l-inizjattivi.
6. L-implimentazzjoni tal-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u l-KKI tal-EIT's għandha tkun appoġġata minn ippjanar trasparenti u strateġiku ta' attivitajiet tar-R&I kif stabbilit fil-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2), b'mod partikolari fil-każ tal-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea" u jkopru wkoll attivitajiet rilevanti f'pilastru oħra u l-parti "Twessigh tal-partecipazzjoni u tishih taz-ZER".

Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-involviment bikri ta' Stati Membri u skambji estensivi mal-Parlament Ewropew, li għandhom ikunu kkomplementati b'konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati u l-pubbliku ingenerali.

L-ippjanar strateġiku għandu jiżgura l-allinjament ma' programmi rilevanti oħra tal-Unjoni u l-konsistenza mal-prijoritajiet u l-impenji tal-Unjoni u jzid il-komplementarjetà u s-sinerġiji mal-programmi ta' finanzjament u l-prijoritajiet nazzjonali u reġjonali, biex b'hekk tissahhaħ iż-ZER. L-oqsma għal missjonijiet possibbli u l-oqsma għal Shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati possibbli għandhom jiġu stabbiliti fl-Anness VI.

7. Fejn ikun adatt, sabiex jingħata aċċess aktar veloċi għall-fondi lil konsorzji kollaborattivi zghar, tista' tiġi proposta proċedura ta' rotta rapida lejn ir-riċerka u l-innovazzjoni (il-proċedura FTRI, *Fast Track to Research and Innovation*) taħt uhud mis-sejhiet għal proposti dedikati biex jintgħažlu azzjonijiet ta' riċerka u innovazzjoni jew azzjonijiet ta' innovazzjoni taħt il-partijiet taħt il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea" u l-Pathfinder tal-Kunsill tal-Innovazzjoni Ewropea.

Sejha għal proposti taħt il-proċedura FTRI għandu jkollha l-karatteristiċi kumulattivi li ġejjin:

- (a) sehiet għal proposti minn isfel għal fuq;
- (b) żmien iqsar għall-ghotja, li ma jaqbiżx sitt xhur;
- (c) appoġġ ipprovdut biss lil konsorzji kollaborattivi zghar komposti minn massimu ta' sitt entitajiet ġuridiċi eliġibbli differenti u indipendenti;

(d) appoġġ finanzjarju massimu għal kull konsorzju li ma jaqbiżx EUR 2,5 miljun.

Il-programm ta' hidma għandu jidentifika s-sejhiet għal proposti li jużaw il-proċedura FTRI.

8. L-attivitajiet tal-Programm għandhom jitwettqu primarjament permezz ta' sejhiet miftuħa u kompetittivi għal proposti, inklużi dawk ma' missjonijiet u Shubiji Ewropej.

Artikolu 7

Prinċipji tal-Programm

1. L-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni mwettqa taht il-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u taht l-EIT għandu jkollhom enfasi esklussiva fuq l-applikazzjonijiet ċivili. M'għandhomx ikunu permessi trasferimenti baġitarji bejn l-ammont allokati lill-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u l-EIT u l-ammont allokati lill-programm speċifiku msemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 1(2) u għandha tiġi evitata d-duplikazzjoni mhux meħtieġa bejn iż-żewġ programmi.

2. Il-Programm għandu jiżgura approċċ multidixxiplinari u, fejn ikun adatt, għandu jipprevedi l-integrazzjoni tal-SSH fir-raggruppamenti u fl-attivitajiet kollha żviluppata taht il-Programm, inklużi sejhiet speċifiċi għal proposti dwar suġġetti relatati mal-SSH.

3. Il-partijiet kollaborattivi tal-Programm għandhom jiżguraw bilanċ bejn TRLs baxxi u dawk oghla, biex b'hekk tiġi koperta l-katina tal-valur kollha.

4. Il-Programm għandu jiżgura l-promozzjoni u l-integrazzjoni effettivi tal-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet u inizjattivi internazzjonali abbażi ta' benefiċċji reċiproċi, l-interessi tal-Unjoni, impenji internazzjonali u, fejn ikun adatt, ir-reċiproċità.

5. Il-Programm għandu jgħin lill-pajjiżi li jhejju għat-twessigh tal-partecipazzjoni biex iżidu l-partecipazzjoni tagħhom fih u biex jipromwovu kopertura ġeografika wiesgħa fi proġetti kollaborattivi, anke permezz tat-tixrid tal-eċċellenza xjentifika, it-tisħih ta' rabtiet kollaborattivi ġodda, l-istimolu taċ-ċirkolazzjoni tal-imħuħ kif ukoll permezz tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 24(2) u l-Artikolu 50(5). Dawk l-isforzi għandhom jiġu riflessi b'miżuri proporzjonali mill-Istati Membri, anke bl-istabbiliment ta' salarji attraenti għar-riċerkaturi, bl-appoġġ tal-fondi tal-Unjoni, nazzjonali u reġjonali. Mingħajr ma jiġu mminati l-kriterji ta' eċċellenza, għandha tinghata attenzjoni partikolari lill-bilanċ ġeografiku, soġġett għas-sitwazzjoni fil-qasam tar-R&I kkonċernat, fil-panels ta' evalwazzjoni u korpi bħal bordijiet u gruppi esperti.

6. Il-Programm għandu jiżgura l-promozzjoni effettiva tal-opportunitajiet indaqgħal kulhadd u l-implimentazzjoni tal-integrazzjoni ta' materja relattiva għall-ugwaljanza bejn is-sessi, inkluża l-integrazzjoni tad-dimensjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi fil-kontenut tar-R&I. Huwa għandu jkollu l-għan li jindirizza l-kawżi tal-iżbilanċ fit-trattament tas-sessi. Għandha tinghata attenzjoni partikolari biex ikun żgurat, sa fejn hu possibbli, bilanċ bejn is-sessi f'panels ta' evalwazzjoni u f'korpi konsultattivi rilevanti oħra bħall-bordijiet u l-gruppi ta' esperti.

7. Il-Programm għandu jiġi implimentat f'sinergija ma' programmi oħrajn tal-Unjoni filwaqt li jimmira lejn is-simplifikazzjoni amministrattiva massima. Lista mhux eżawrjenti ta' sinerġiji ma' programmi oħrajn tal-Unjoni tinsab inkluża fl-Anness IV.

8. Il-Programm għandu jikkontribwixxi biex jiżdied l-investment pubbliku u privat fir-R&I fl-Istati Membri u b'hekk jgħin biex jinkiseb investment globali ta' mill-inqas 3 % tal-PDG tal-Unjoni fir-riċerka u fl-iżvilupp.

9. Meta timplimenta l-Programm, il-Kummissjoni għandha tkompli timmira lejn is-simplifikazzjoni amministrattiva u t-tnaqqis tal-piż għall-applikanti u għall-benefiċjarji.

10. Bħala parti mill-oġġettiv generali tal-Unjoni tal-integrazzjoni tal-azzjonijiet klimatiki fil-politiki settorjali tal-Unjoni u fil-fondi tal-Unjoni, l-azzjonijiet taht dan il-Programm għandhom jikkontribwixxu mill-inqas 35 % tan-nefqa għall-oġġettivi klimatiki, fejn ikun adatt. L-integrazzjoni tal-azzjoni klimatika għandha tkun inkluża b'mod adegwat fil-kontenut tar-R&I.

11. Il-Programm għandu jipromwovi l-holqien kongunt u d-disinn kongunt permezz tal-involvement taċ-ċittadini u tas-soċjetà ċivili.

12. Il-Programm għandu jiżgura t-trasparenza u r-responsabbilizzazzjoni tal-finanzjament pubbliku fi proġetti tar-R&I, biex b'hekk jiħares l-interess pubbliku.

13. Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jiżguraw li jsiru disponibbli gwida u informazzjoni suffiċjenti għall-partecipanti potenzjali kollha meta tiġi ppubblikata s-sejha għal proposti, b'mod partikolari l-mudell applikabbli ta' ftehim tal-ghotja.

Artikolu 8

Missjonijiet

1. Il-missjonijiet għandhom ikunu pprogrammati fi hdan il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea", iżda jistgħu jibbenefikaw ukoll minn azzjonijiet imwettqa f'partijiet oħra tal-Programm kif ukoll azzjonijiet komplementari mwettqa taht programmi oħrajn tal-Unjoni. Il-missjonijiet għandhom jippermettu soluzzjonijiet li jikkompetu, li jirriżultaw f'valur miżjud u impatt pan-Ewropej.

2. Il-missjonijiet għandhom jiġu definiti u implimentati f'konformità ma' dan ir-Regolament u l-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2), u b'hekk jiżguraw l-involvement attiv u bikri tal-Istati Membri u skambji estensivi mal-Parlament Ewropew. Il-missjonijiet, u l-oġettivi, baġit, miri, kamp ta' applikazzjoni, indikaturi u oġettivi intermedji tagħhom għandhom jiġu identifikati fil-pjanijiet strateġiċi tar-R&I jew fil-programmi ta' hidma kif xieraq. L-evalwazzjonijiet tal-proposti taht il-missjonijiet għandhom isiru f'konformità mal-Artikolu 29.

3. Matul l-ewwel tliet snin tal-Programm, massimu ta' 10 % tal-baġit annwali tal-Pilastru II għandu jiġi pprogrammat permezz ta' sejhiet speċifiċi għal proposti għall-implimentazzjoni tal-missjonijiet. Għas-snin li jkun fadal tal-Programm, dak il-perċentwal jista' jiżjed soġġett għal valutazzjoni pożittiva tal-għażla tal-missjoni u tal-proċess tal-ġestjoni. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika s-sehem baġitarju totali ta' kull programm ta' hidma dedikat għall-missjonijiet.

4. Il-missjonijiet għandhom:

- (a) bl-użu tal-SDGs bħala sorsi għad-disinn u l-implimentazzjoni tagħhom, ikollhom kontenut ċar tar-R&I u valur miżjud tal-Unjoni, u jikkontribwixxu biex jintlaħqu l-prijoritajiet u l-impenji tal-Unjoni u l-oġettivi tal-Programm imsemmija fl-Artikolu 3;
- (b) ikopru oqsma ta' rilevanza Ewropea komuni, ikunu inkluzivi, jinkoraggixxu involvement wiesa' u partecipazzjoni attiva ta' diversi tipi ta' partijiet ikkonċernati mis-setturi pubbliċi u privati, inkluzi ċittadini u utenti finali, u jagħtu riżultati tar-R&I li jistgħu jkunu ta' benefiċċju għall-Istati Membri kollha;
- (c) ikunu kuraggjuzi u ta' ispirazzjoni, u b'hekk ikollhom rilevanza u impatt wiesa' fil-qasam xjentifiku, teknoloġiku, soċjali, ekonomiku, ambjentali jew ta' politika;
- (d) jindikaw direzzjoni ċara u oġettivi ċari, ikollhom mira, ikunu jistgħu jitkejlu u marbutin biż-żmien u jkollhom pakkett baġitarju ċar;
- (e) jintgħażlu b'mod trasparenti u jkunu ċċentrati fuq miri ambizzjuzi, ibbażati fuq l-eċċellenza u bil-għan li jhallu impatt, iżda realistċi u fuq attivitajiet ta' riċerka, żvilupp u innovazzjoni;
- (f) ikollhom il-kamp ta' applikazzjoni, l-iskala u l-mobilizzazzjoni meħtieġa tar-riżorsi u r-rinforz finanzjarju (*leverage*) ta' fondi pubbliċi u privati addizzjonali meħtieġa biex jinkiseb ir-riżultati tagħhom;
- (g) jstimulaw l-attivitajiet fid-dixxiplini kollha (inkluzi l-SSH) u jinkludu attivitajiet minn firxa wiesgħa ta' TRLs, inkluzi TRLs aktar baxxi;
- (h) ikunu miftuħa għal approċċi u soluzzjonijiet multipli, minn isfel għal fuq li jqisu l-htigijiet u l-benefiċċji tal-bniedem u tas-soċjetà u jirrikonoxxu l-importanza ta' diversi kontributi biex jitwettqu l-kisba tagħhom;
- (i) jibbenefikaw minn sinerġiji ma' programmi oħrajn tal-Unjoni b'mod trasparenti kif ukoll ma' ekosistemi tal-innovazzjoni nazzjonali u, fejn rilevanti, regionali.

5. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja u tevalwa kull missjoni f'konformità mal-Artikoli 50 u 52 u l-Anness V, inkluz il-progress lejn miri fuq medda qasira, medja u twila ta' żmien, li jkopru l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-eliminazzjoni gradwali tal-missjonijiet. Għandha ssir valutazzjoni tal-ewwel missjonijiet stabbiliti taht il-Programm mhux iktar tard mill-2023 u qabel ma tittiehed kwalunkwe deċiżjoni dwar il-ħolqien ta' missjonijiet godda, il-kontinwazzjoni, it-terminazzjoni jew ir-riorjentazzjoni ta' missjonijiet li għadhom għaddejjin. Ir-riżultati ta' dik il-valutazzjoni għandhom isiru pubbliċi u għandhom jinkludu, iżda ma jkunux limitati għal, analiżi tal-proċess tal-għażla tagħhom u tal-governanza, baġit, enfasi u progress tagħhom, aġġornata sad-data tal-pubblikazzjoni.

*Artikolu 9***Il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni**

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-EIC bħala punt uniku ta' servizz ġestit ċentralment għall-implimentazzjoni ta' azzjonijiet taħt il-Pilastru III "Ewropa Innovattiva" li huma relatati mal-EIC. L-EIC għandu jiffoka prinċipalment fuq l-innovazzjoni rivoluzzjonarja u interruttiva, billi jimmira b'mod partikolari lejn l-innovazzjoni li tohloq is-swieq, filwaqt li jappoġġa wkoll it-tipi kollha ta' innovazzjoni, inklużi dawk inkrementali.

L-EIC għandu jopera f'konformità mal-prinċipji li ġejjin:

- (a) valur miżjud ċar tal-Unjoni;
- (b) awtonomija;
- (c) kapacità għat-teħid tar-riskju;
- (d) effiċjenza;
- (e) effikaċja;
- (f) trasparenza;
- (g) responsabbiltà.

2. L-EIC għandu jkun miftuħ għat-tipi kollha ta' innovaturi inklużi individwi, universitajiet, organizzazzjonijiet ta' riċerka u kumpaniji (SMEs, inklużi negozji ġodda u, f'każijiet eċċezzjonali, mid-caps żgħar) kif ukoll benefiċjarji uniċi u konsorzji multidixxiplinari. Mill-inqas 70 % tal-baġit tal-EIC għandu jkun iddedikat għal SMEs, inklużi negozji ġodda.

3. Il-Bord tal-EIC u l-elementi tal-ġestjoni tal-EIC huma deskritti fid-Deċiżjoni (UE) 2021/764.

*Artikolu 10***Shubiji Ewropej**

1. Partijiet mill-Programm jistgħu jiġu implimentati permezz ta' Shubiji Ewropej. L-involvement tal-Unjoni fis-Shubiji Ewropej għandu jkollu kwalunkwe waħda mill-forom li ġejjin:

- (a) il-partecipazzjoni fi Shubiji Ewropej stabbiliti fuq il-bażi ta' memoranda ta' ftehim jew arrangamenti kuntrattwali bejn il-Kummissjoni u s-shab msemmija fil-punt (3) tal-Artikolu 2, li jispesifikaw l-oġġettivi tas-Shubija Ewropea, l-impenji relatati tal-Unjoni u ta' shab oħrajn fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew in natura tagħhom, l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni u l-indikaturi tal-impatt, ir-riżultati li għandhom jinkisbu u l-arrangamenti ta' rappurtar. Dawn jinkludu l-identifikazzjoni ta' attivitajiet komplementari tar-R&I li jkunu implimentati mis-shab u mill-Programm (Shubiji Ewropej Koprogrammati);
- (b) il-partecipazzjoni fi, u kontribut finanzjarju għal, programm ta' attivitajiet tar-R&I, li jispesifika l-għanijiet, l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni u l-indikaturi tal-impatt, u r-riżultati li għandhom jinkisbu, ibbażat fuq l-impenn tas-shab fir-rigward ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew in natura tagħhom u l-integrazzjoni tal-attivitajiet rilevanti tagħhom bl-użu ta' azzjoni kofinanzjata tal-programm (Shubiji Ewropej Kofinanzjati);
- (c) il-partecipazzjoni fi, u kontribut finanzjarju għal, programmi tar-R&I mwettqa minn diversi Stati Membri f'konformità mal-Artikolu 185 TFUE jew minn korpi stabbiliti skont l-Artikolu 187 TFUE, bħal Impriżi Kongunti, jew mill-KKI tal-EIT's f'konformità mar-Regolament dwar l-EIT (Shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati).

Is-Shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati għandhom jiġu implimentati biss fejn partijiet oħra tal-Programm, inklużi forom oħra ta' Shubiji Ewropej, ma jiksbox l-oġġettivi jew ma jiġġenerawx l-impatti meħtieġa mistennija, u fejn ikunu iġġustifikati minn perspettiva fit-tul u grad għoli ta' integrazzjoni. Is-Shubiji Ewropej konformi mal-Artikolu 185 TFUE jew l-Artikolu 187 TFUE għandhom jimplimentaw ġestjoni ċentrali tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha, hlief f'każijiet debitament ġustifikati. Fil-każ ta' ġestjoni ċentrali tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha, il-kontribuzzjonijiet fil-livell tal-proġett minn Stat partecipanti wiehed għandhom isiru abbażi tal-finanzjament mitlub fi proposti minn entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'dak l-Istat partecipanti, dment li ma jkunx miftiehem mod iehor bejn l-Istati partecipanti kollha.

Ir-regoli għas-Shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati għandhom jispeċifikaw, fost oħrajn, l-għanijiet, l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni u l-indikaturi tal-impatt, u r-riżultati li għandhom jinkisbu, kif ukoll l-impjenji relatati għal kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew in natura tas-shab.

2. Is-Shubiji Ewropej għandhom:

- (a) jiġu stabbiliti bl-għan li jindirizzaw sfidi Ewropej jew globali f'każijiet biss fejn l-oġettivi tal-Programm jinkisbu b'mod aktar effettiv permezz ta' Shubija Ewropea milli mill-Unjoni waħedha u meta mqabbla ma' forom oħra ta' appoġġ taht il-Programm; sehem adegwat mill-baġit tal-Orizzont Ewropa għandu jkun allokat lil dawk l-azzjonijiet tal-Programm li jiġu implimentati permezz tas-Shubiji Ewropej. Il-biċċa l-kbira tal-baġit fil-Pilastru II għandha tiġi allokata lil azzjonijiet barra mis-Shubiji Ewropej;
- (b) jaderixxu mal-prinċipji tal-valur miżjud tal-Unjoni, ta' trasparenza u ftuħ, u ta' impatt fl-Ewropa u għaliha, tal-effett qawwi ta' rinforz finanzjarju (*leverage*) fuq skala suffiċjenti, ta' impjenji fit-tul tal-partijiet kollha involuti, ta' flessibbiltà fl-implimentazzjoni, ta' koerenza, koordinazzjoni u komplementarjetà ma' inizjattivi tal-Unjoni, lokali, reġjonali, nazzjonali u fejn rilevanti, dawk internazzjonali u jew ma' Shubiji Ewropej u missjonijiet oħra;
- (c) ikollhom approċċ ċar relattiv għaċ-ċiklu tal-ħajja, ikunu limitati fiż-żmien u jinkludu l-kundizzjonijiet għat-tneħħija gradwali tal-fondi mill-Programm.

3. Is-Shubiji Ewropej taht il-punti (a) u (b) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu identifikati fil-pjanijiet strateġiċi tar-R&I qabel ma jiġu implimentati fil-programmi ta' hidma.

4. Id-dispożizzjonijiet u l-kriterji għall-għażla, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u t-tneħħija gradwali tas-Shubiji Ewropej huma stabbiliti fl-Anness III.

Artikolu 11

Rieżami tal-missjonijiet u tal-oqsma tas-shubiji

Sal-31 ta' Diċembru 2023, il-Kummissjoni għandha twettaq rieżami tal-Anness VI ta' dan ir-Regolament bħala parti mill-monitoraġġ generali tal-Programm, inklużi missjonijiet u Shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati stabbiliti taht l-Artikoli 185 u 187 TFUE u tippreżenta rapport dwar il-konklużjonijiet ewlenin lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

Artikolu 12

Baġit

1. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Programm għall-perijodu mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2027 għandu jkun ta' EUR 86 123 000 000 fi prezzijiet attwali għall-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u għall-EIT u ta' EUR 7 953 000 000 fi prezzijiet attwali għall-programm speċifiku msemmi fil-punt (c) tal -Artikolu 1(2).

2. Id-distribuzzjoni indikattiva tal-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 għall-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u għall-EIT għandu jkun ta':

(a) EUR 23 546 000 000 għall-Pilastru I "Xjenza Eċċellenti" għall-perijodu 2021 sa 2027, li minnhom:

- (i) EUR 15 027 000 000 għall-ERC;
- (ii) EUR 6 333 000 000 għall-MSCA;
- (iii) EUR 2 186 000 000 għall-infrastrutturi ta' riċerka;

(b) EUR 47 428 000 000 għall-Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea" għall-perijodu 2021 sa 2027, li minnhom:

- (i) EUR 6 893 000 000 għar-raggruppament "Sahħa";
- (ii) EUR 1 386 000 000 għar-raggruppament "Kultura, Kreattività u Soċjetà Inklużiva";
- (iii) EUR 1 303 000 000 għar-raggruppament "Sigurtà Ċivili għas-Soċjetà";

- (iv) EUR 13 462 000 000 għar-raggruppament "Diġitali, Industrija u Spazju";
 - (v) EUR 13 462 000 000 għar-raggruppament "Klima, Energija u Mobbiltà";
 - (vi) EUR 8 952 000 000 għar-raggruppament "Ikel, Bijekonomija, Riżorsi Naturali, Agrikoltura u Ambjent";
 - (vii) EUR 1 970 000 000 għall-azzjonijiet diretti mhux nukleari tal-JRC;
- (c) EUR 11 937 000 000 għall-Pilastru III "Ewropa Innovattiva" għall-perijodu 2021 sa 2027, li minnhom:
- (i) EUR 8 752 000 000 għall-EIC;
 - (ii) EUR 459 000 000 għall-Ekosistemi ewropej tal-innovazzjoni;
 - (iii) EUR 2 726 000 000 għall-EIT;
- (d) EUR 3 212 000 000 għall-Parti "Twessigh tal-Parteċipazzjoni u Tishih taż-ŻER" għall-perijodu 2021 sa 2027, li minnhom:
- (i) EUR 2 842 000 000 għat-"twessigh tal-parteeċipazzjoni u t-tixrid tal-eċċellenza";
 - (ii) EUR 370 000 000 għal "rifirma u tishih tas-Sistema Ewropea tar-R&I".

3. Bħala riżultat tal-aġġustament speċifiku għall-Programm previst fl-Artikolu 5 tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 2020/2093 l-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 għall-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) ta' dan ir-Regolament u għall-EIT għandu jiżded b'allokazzjoni addizzjonali ta' EUR 3 000 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 kif speċifikat fl-Anness II tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 2020/2093.

4. Id-distribuzzjoni indikattiva tal-ammont imsemmi fil-paragrafu 3 għandha tkun kif ġej:

- (a) EUR 1 286 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-Pilastru I "Xjenza Eċċellenti", li minnhom:
- (i) EUR 857 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-ERC;
 - (ii) EUR 236 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-MSCA;
 - (iii) EUR 193 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-infrastrutturi ta' riċerka;
- (b) EUR 1 286 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea", li minnhom:
- (i) EUR 686 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għar-raggruppament "Kultura, Kreattività u Soċjetà Inkluziva";
 - (ii) EUR 257 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għar-raggruppament "Sigurtà Ċivili għas-Soċjetà";
 - (iii) EUR 171 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għar-raggruppament "Diġitali, Industrija u Spazju";
 - (iv) EUR 171 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għar-raggruppament "Klima, Energija u Mobbiltà";
- (c) EUR 270 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-Pilastru III "Ewropa Innovattiva", li minnhom:
- (i) EUR 60 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-ekosistemi Ewropej tal-innovazzjoni;
 - (ii) EUR 210 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT);
- (d) EUR 159 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għall-Parti "Twessigh tal-Parteċipazzjoni u Tishih taż-ŻER", li minnhom:
- (i) EUR 99 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għat-"twessigh tal-parteeċipazzjoni u t-tixrid tal-eċċellenza";
 - (ii) EUR 60 000 000 fi prezzijiet kostanti tal-2018 għal "rifirma u tishih tas-Sistema Ewropea tar-R&I".

5. Sabiex twieġeb għal sitwazzjonijiet mhux previsti jew żviluppi u htigijiet godda, il-Kummissjoni tista', bil-proċedura baġitarja annwali, tvarja mill-ammonti msemmija fil-paragrafu 2 sa massimu ta' 10 %. Ma għandu jkun hemm ebda tali varjazzjoni fir-rigward tal-ammonti msemmija fil-punt (b)(vii) tal-paragrafu 2 u l-ammont totali stipulat għall-Parti "Twessigh tal-Parteċipazzjoni u Tishih taż-ŻER" tal-paragrafu 2.

6. L-ammont imsemmi fil-paragrafi 1 u 3 ta' dan l-Artikolu għall-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u għall-EIT jista' jkopri wkoll spejjeż ta' preparazzjoni, ta' monitoraġġ, kontroll, awditjar, evalwazzjoni u attivitajiet oħra u nefqiet meħtieġa għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-Programm, inkluż l-infiq amministrattiv kollu, kif ukoll għall-evalwazzjoni tal-ksib tal-għanijiet tiegħu. In-nefqiet amministrattivi relatati mal-azzjonijiet indiretti ma għandhomx jaqbuż 5 % tal-ammont totali tal-azzjonijiet indiretti tal-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u għall-EIT. Barra minn hekk, l-ammont imsemmi fil-paragrafi 1 u 3 ta' dan l-Artikolu għall-programm speċifiku msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 1(2) u għall-EIT jista' jkopri wkoll:

- (a) sa fejn ikunu relatati mal-għanijiet tal-Programm, spejjeż relatati ma' studji, ma' laqgħat ta' esperti, ma' azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni;
- (b) in-nefqiet marbuta man-netwerks tat-teknoloġija tal-informazzjoni li jiffokaw fuq l-ipproċessar u l-iskambju ta' informazzjoni, inklużi għodod ta' teknoloġija tal-informazzjoni korporattiva u assistenza oħra teknika u amministrattiva meħtieġa relattivament għall-ġestjoni tal-Programm.

7. Jekk ikun meħtieġ sabiex jippermettu l-ġestjoni ta' azzjonijiet mhux kompletament imwettqa sal-31 ta' Diċembru 2027, jistgħu jiddaħhlu approprijazzjonijiet fil-baġit tal-Unjoni lil hinn mill-2027 biex ikopru l-ispejjeż previsti fil-paragrafu 6.

8. L-impenji baġitarji għal azzjonijiet li jestendu lil hinn minn sena finanzjarja waħda jistgħu jinqasmu fi hlasijiet parzjali annwali fuq diversi snin.

9. F'konformità mal-punt (a) tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 193(2) tar-Regolament Finanzjarju, fil-kazijiet debitament ġustifikati speċifikati fid-deċiżjoni dwar il-finanzjament u għal perijodu limitat, l-attivitajiet appoġġati skont dan ir-Regolament u l-ispejjeż sottostanti jistgħu jitqiesu eliġibbli mill-1 ta' Jannar 2021, anki jekk ikunu ġew implimentati u mgarrba qabel ma ġiet ipprezentata l-applikazzjoni għal għotja.

Artikolu 13

Riżorsi mill-Istrument ta' Rkupru tal-Unjoni Ewropea

1. Soġġett għall-Artikolu 3(3), (4), (7) u (9) tar-Regolament (UE) 2020/2094, il-miżuri msemmija fl-Artikolu 1(2) ta' dak ir-Regolament għandhom jiġu implimentati taħt il-Programm bl-ammonti msemmijin fil-punt (a)(iv) tal-Artikolu 2(2) ta' dak ir-Regolament.

2. L-ammonti msemmija fil-punt (a)(iv) tal-Artikolu 2(2) tar-Regolament (UE) 2020/2094 għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat estern kif stabbilit fl-Artikolu 3(1) ta' dak ir-Regolament. Dawk l-ammonti addizzjonali għandhom jiġu allokati esklużivament għal azzjonijiet għar-R&I mmirati biex jindirizzaw il-konsegwenzi tal-kriżi tal-COVID-19, b'mod partikolari l-konsegwenzi ekonomiċi, soċjali u soċjetali tagħha. Għandha tingħata prijorità lil SMEs innovattivi u għandha tingħata attenzjoni speċjali lill-integrazzjoni tagħhom fil-proġetti kollaborattivi taħt il-Pilastru II.

3. Id-distribuzzjoni indikattiva tal-ammonti msemmija fil-punt (a)(iv) tal-Artikolu 2(2) tar-Regolament (UE) 2020/2094 għandha tkun:

- (a) 25 % għar-raggruppament "Saħħa";
- (b) 25 % għar-raggruppament "Diġitali, Industrija u Spazju";
- (c) 25 % għar-raggruppament "Klima, Energija u Mobbiltà";
- (d) 25 % għall-EIC.

Artikolu 14

Xjenza miftuħa

1. Il-Programm għandu jinkoraġġixxi x-xjenza miftuħa bħala approċċ għall-proċess xjentifiku bbażat fuq il-hidma kooperattiva u t-tixrid tal-għarfien, b'mod partikolari f'konformità mal-elementi li ġejjin li għandhom jitwettqu f'konformità mal-Artikolu 39(3) ta' dan ir-Regolament:

- (a) aċċess miftuħ għal pubblikazzjonijiet xjentifiċi li jirriżultaw minn riċerka ffinanzjata taħt il-Programm;

- (b) aċċess miftuħ għal data ta' riċerka, inkluża dik li fuqha jkunu bbażati pubblikazzjonijiet xjentifiċi, f'konformità mal-prinċipju "miftuħ kemm jista' jkun, magħluq kemm meħtiegħ".
2. Il-prinċipju tar-riċiproċità fix-xjenza miftuħa għandu jiġi promoss u mhegġeg fil-ftehimiet kollha ta' assoċjazzjoni u ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi, inklużi l-ftehimiet iffirmati minn korpi ta' finanzjament fdati bil-ġestjoni indiretta tal-Programm.
3. Il-ġestjoni responsabbli tad-data tar-riċerka għandha tkun żgurata f'konformità mal-prinċipji "traċċabilità" (*findability*), "aċċessibilità" (*accessibility*), "interoperabilità" (*interoperability*) u "riutilizzabilità" (*reusability*) (il-prinċipji 'FAIR'). Għandha tingħata attenzjoni wkoll għall-preservazzjoni fit-tul tad-data.
4. Għandhom jiġu promossi u mhegġa prattiki oħra tax-xjenza miftuħa, anke għall-benefiċċju tal-SMEs.

Artikolu 15

Finanzjament alternattiv u kkombinat u kumulattiv u trasferimenti tar-riżorsi

1. Il-Programm għandu jiġi implimentat f'sinergija ma' programmi oħra tal-Unjoni, f'konformità mal-prinċipju stabbilit fl-Artikolu 7(7).
2. Is-Sigill ta' Eċċellenza għandu jingħata għas-sejthiet għal proposti speċifikati fil-programmi ta' hidma. F'konformità mad-dispożizzjoni rilevanti tar-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni għall-2021-2027 u mad-dispożizzjoni rilevanti tar-Regolament dwar il-Pjan Strateġiku tal-PAK, il-FEŻR, il-FSE+ jew il-FAEŻR jistgħu jappoġġjaw:
- (a) azzjonijiet kofinanzjati magħżulin taht dan il-Programm; u
- (b) azzjonijiet li ngħataw Sigill ta' Eċċellenza dment li jkunu f'konformità mal-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:
- (i) ikunu ġew ivvalutati f'sejha għal proposti taht il-Programm;
- (ii) ikunu konformi mar-rekwiżiti minimi ta' kwalità ta' dik is-sejha għal proposti; u
- (iii) ma jkunux ġew ifffinanzjati taht dik is-sejha għall-proposti minhabba biss restrizzjonijiet baġitarji.
3. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji taht il-programmi kofinanzjati mill-FEŻR, il-FSE+, il-FEMS u l-FAEŻR jistgħu jitqiesu bħala kontribuzzjoni tal-Istat Membru partecipanti għas-Shubiji Ewropej taht il-punti (b) u (c) tal-Artikolu 10(1) ta' dan ir-Regolament, dment li jkun hemm konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tar-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni għall-2021-2027 u mar-regolamenti speċifiċi għall-fondi.
4. Azzjoni li tkun irċeviet kontribuzzjoni minn programm tal-Unjoni iehor tista' tirċievi wkoll kontribuzzjoni skont il-Programm, sakemm il-kontribuzzjonijiet ma jkopru l-istess spejjeż. Ir-regoli tal-programm rilevanti tal-Unjoni għandhom japplikaw għall-kontribuzzjoni korrispondenti għall-azzjoni. Il-finanzjament kumulattiv ma għandux jaqbeż il-kostijiet eliġibbli totali tal-azzjoni. L-appoġġ mill-programmi differenti tal-Unjoni jista' jiġi kkalkulat fuq bażi proratarja skont id-dokumenti li jistipulaw il-kundizzjonijiet tal-appoġġ.
5. Ir-riżorsi allokat lill-Istati Membri taht ġestjoni kondiviza jistgħu, fuq it-talba tal-Istat Membru kkonċernat, jiġu trasferiti lill-Programm soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti fid-dispożizzjonijiet rilevanti tar-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni għall-2021-2027. Il-Kummissjoni għandha timplimenta dawk ir-riżorsi direttament skont il-punt (a) tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju jew indirettament skont il-punt (c) ta' dak is-subparagrafu. Dawk ir-riżorsi għandhom jintużaw għall-benefiċċju tal-Istat Membru kkonċernat.
6. Fejn il-Kummissjoni ma tkunx dahlet f'impenn legali taht ġestjoni diretta jew indiretta għar-riżorsi ttrasferiti f'konformità mal-paragrafu 5, ir-riżorsi mhux impenjati korrispondenti jistgħu jiġu ttrasferiti lura għal programm wieħed jew aktar ta' sors rispettiv, fuq talba tal-Istat Membru, f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fid-dispożizzjonijiet rilevanti tar-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni għall-2021-2027.

Artikolu 16

Pajjiżi terzi assoċjati mal-Programm

1. Il-Programm għandu jkun miftuħ għall-assoċjazzjoni tal-pajjiżi terzi li ġejjin (pajjiżi assoċjati):
 - (a) pajjiżi Membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles, li huma membri taż-ŻEE, skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea;
 - (b) pajjiżi fil-proċess ta' adegżjoni mal-Unjoni, pajjiżi kandidati u kandidati potenzjali, skont il-prinċipji ġenerali u t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali għall-partecipazzjoni ta' dawk il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċizzjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni, jew arrangamenti simili, u skont il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u dawk il-pajjiżi;
 - (c) pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, skont il-prinċipji ġenerali u t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali għall-partecipazzjoni ta' dawk il-pajjiżi fil-programmi tal-Unjoni stabbiliti fil-ftehimiet qafas rispettivi u fid-deċizzjonijiet tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni jew f'arrangamenti simili u skont il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fi ftehimiet bejn l-Unjoni u dawk il-pajjiżi;
 - (d) pajjiżi terzi u territorji li jissodisfaw il-kriterji kollha li ġejjin:
 - (i) kapaċità tajba fix-xjenza, fit-teknoloġija u fl-innovazzjoni;
 - (ii) impenn fir-rigward ta' ekonomija tas-suq miftuħa u bbażata fuq ir-regoli, inkluż trattament ġust u ekwu tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, bl-appoġġ ta' istituzzjonijiet demokratiċi;
 - (iii) promozzjoni attiva tal-politiki sabiex tittejjeb il-benesseri ekonomika u soċjali taċ-ċittadini.
 2. L-assoċjazzjoni mal-Programm ta' kull wiehed mill-pajjiżi terzi skont il-punt (d) tal-paragrafu 1 għandha tkun skont il-kundizzjonijiet stipulati fi ftehim li jkopri l-partecipazzjoni ta' pajjiżi terzi fi kwalunkwe programm tal-Unjoni, sakemm dak il-ftehim:
 - (a) jiżgura bilanċ ġust fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet u l-benefiċċji tal-pajjiżi terzi li jippartecipa fil-programmi tal-Unjoni;
 - (b) jistabbilixxi l-kundizzjonijiet tal-partecipazzjoni fil-programmi tal-Unjoni, inkluż il-kalkolu ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji għal programmi individwali u l-kostijiet amministrattivi tagħhom;
 - (c) ma jagħti lill-pajjiżi terzi ebda setgħa deċizzjonali fir-rigward tal-programm tal-Unjoni;
 - (d) jiggarantixxi d-drittijiet tal-Unjoni li tiżgura gestjoni finanzjarja soda u tiproteġi l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
- Il-kontribuzzjonijiet imsemmija fil-punt (b) tal-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat f'konformità mal-Artikolu 21(5) tar-Regolament Finanzjarju.
3. L-ambitu tal-assoċjazzjoni ta' kull pajjiżi terzi fil-Programm għandu jiehu kont ta' analiżi tal-benefiċċji għall-Unjoni u l-objettiv li jiġi stimolat it-tkabbir ekonomiku fl-Unjoni permezz tal-innovazzjoni. Għaldaqstant, bl-eċċezzjoni tal-membri taż-ŻEE, tal-pajjiżi fil-proċess ta' adegżjoni mal-Unjoni, tal-pajjiżi kandidati u tal-kandidati potenzjali, xi partijiet tal-Programm jistgħu jiġu esklużi minn ftehim ta' assoċjazzjoni ma' xi pajjiż speċifiku.
 4. Il-ftehim ta' assoċjazzjoni għandu jipprevedi, sa fejn possibbli, il-partecipazzjoni reċiproka tal-entitajiet legali stabbiliti fl-Unjoni fi programmi ekwivalenti tal-pajjiżi assoċjati skont il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dawk il-programmi.
 5. Il-kundizzjonijiet li jiddeterminaw il-livell ta' kontribuzzjoni finanzjarja għandhom jiżguraw korrezzjoni awtomatika regolari ta' kwalunkwe zbilanċ sinifikanti meta mqabbel mal-ammont li l-entitajiet stabbiliti fil-pajjiżi assoċjati jirċievu permezz tal-partecipazzjoni fil-Programm, b'kont meħud tal-ispejjeż fil-ġestjoni, l-eżekuzzjoni u l-operat tal-Programm. L-allokazzjoni tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji għandhom jieħdu kont tal-livell ta' partecipazzjoni tal-entitajiet legali tal-pajjiżi assoċjati f'kull parti tal-Programm.

TITOLU II

REGOLI GĦAL PARTEĊIPAZZJONI U DISSEMINAZZJONI

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 17

Il-korpi ta' finanzjament u azzjonijiet diretti tal-JRC

1. Ir-regoli stabbiliti f'dan it-Titolu ma japplikawx għal azzjonijiet diretti mwettqa mill-JRC.
2. F'każijiet debitament ġustifikati, il-korpi ta' finanzjament jistgħu jiddevjaw mir-regoli stabbiliti f'dan it-Titolu, bl-eċċezzjoni tal-Artikoli 18, 19 u 20 jekk:
 - (a) tali devjazzjoni tkun prevista fl-att bażiku li jistabbilixxi l-korp ta' finanzjament jew li lili jassenja l-kompiti ta' implimentazzjoni baġitarja; jew
 - (b) għall-korpi ta' finanzjament taht il-punti (ii), (iii) jew (v) tal-punt (c) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju, dan ikun previst fil-ftehim ta' kontribuzzjoni u jkun meħtieġ skont il-ħtiġijiet speċifiċi operattivi tagħhom jew min-natura tal-azzjoni.

Artikolu 18

Azzjonijiet eliġibbli u prinċipji etiċi

1. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, huma biss l-azzjonijiet li jimplementaw l-oġettivi msemmija fl-Artikolu 3 li għandhom ikunu eliġibbli għal finanzjament.

L-oqsma ta' riċerka li ġejjin ma għandhomx jiġu ffinanzjati:

- (a) attivitajiet immirati lejn il-klonazzjoni umana għal skopijiet riproduttivi;
- (b) attivitajiet maħsuba biex jimmodifikaw il-wirt ġenetiku tal-bnedmin, li jistgħu jwasslu biex tali modifiki jsiru ereditarji ⁽²⁸⁾;
- (c) attivitajiet maħsuba li jgħolqu embrijuni umani għall-iskop biss ta' riċerka jew għall-iskop biss ta' tislit ta' ċelloli staminali, inkluż b'mezzi ta' trasferiment tan-nuklei ta' ċelloli somatiċi.

2. Ir-riċerka fuq iċ-ċelloli staminali umani, kemm adulti kif ukoll tal-embrijuni, tista' tiġi ffinanzjata b'mod li l-finanzjament ikun jiddependi kemm fuq il-kontenut tal-proposta xjentifika kif ukoll fuq il-qafas legali tal-Istati Membri involuti. Ma għandux jingħata finanzjament, la fl-Unjoni u lanqas barra minnha, għal attivitajiet ta' riċerka li huma projbiti fl-Istati Membri kollha. L-ebda finanzjament ma għandu jiġi pprovdut fi Stat Membru għal attività ta' riċerka li tkun projbita f'dak l-Istat Membru.

Artikolu 19

Etika

1. L-azzjonijiet imwettqa taht il-Programm għandhom ikunu konformi ma' prinċipji etiċi u l-ġigijiet rilevanti tal-Unjoni, nazzjonali u internazzjonali, inklużi l-Karta u l-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali u l-Protokollu Supplimentari tagħha.

Għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-prinċipju tal-proporzjonalità, lid-dritt għall-privatezza, lid-dritt għall-protezzjoni tad-data personali, lid-dritt għall-integrità fiżika u mentali ta' persuna, lid-dritt għan-nondiskriminazzjoni u lill-ħtieġa li jiġu żgurati l-harsien tal-ambjent u livelli għoljin ta' protezzjoni tas-saħħa umana.

⁽²⁸⁾ Ir-riċerka relatata mat-trattament tal-kanċer tal-gonadi tista' tiġi ffinanzjata.

2. L-entitajiet ġuridiċi li jipparteċipaw f'azzjoni għandhom jipprovdu:
 - (a) awtovalutazzjoni ta' etika li tidentifika u tiddekrivi l-kwistjonijiet ta' etika prevedibbli kollha relatati mal-oġettiv, mal-implimentazzjoni u mal-impatt probabbli tal-attivitajiet maħsuba li jiġu ffinanzjati, inklużi konferma ta' konformità mal-paragrafu 1 u deskrizzjoni ta' kif din ser tiġi żgurata;
 - (b) konferma li l-attivitajiet ser jikkonformaw mal-Kodiċi ta' Kondotta Ewropea għall-Integrità tar-Ricerka ppubblikat mill-akkademji Ewropej kollha u li l-ebda attività eskluża mill-finanzjament ma tkun ser titwettaq;
 - (c) għal attivitajiet imwettqa barra mill-Unjoni, konferma li l-istess attivitajiet kienu jkunu permessi f'xi Stat Membru; u
 - (d) fil-każ ta' attivitajiet li jagħmlu użu minn ċelloli staminali tal-embrijuni umani, kif adatt, dettalji tal-miżuri ta' liċenzjar u ta' kontroll li jkollhom jittiehdu mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri kkonċernati kif ukoll dettalji tal-approvazzjonijiet etiċi li jkollhom jinkisbu qabel jibdew l-attivitajiet ikkonċernati.
3. Il-proposti għandhom jiġu skrinjati b'mod sistematiku sabiex jiġu identifikati l-azzjonijiet li jqajmu kwistjonijiet etiċi kumplessi jew serji u jiġu pprezentati għal valutazzjoni tal-etika. Il-valutazzjoni tal-etika għandha ssir mill-Kummissjoni sakemm ma tiġix delegata lill-korp ta' finanzjament. L-azzjonijiet kollha li jinvolvu l-użu ta' ċelloli staminali tal-embrijuni umani jew embrijuni umani għandhom ikunu soġġetti għal valutazzjoni tal-etika. L-eżamijiet u l-valutazzjonijiet tal-etika għandhom isiru bl-appoġġ ta' esperti tal-etika. Il-Kummissjoni u l-korpi ta' finanzjament għandhom jiżguraw it-trasparenza tal-proċeduri tal-etika mingħajr pregudizzju għall-kunfidenzjalità tal-kontenut ta' dawk il-proċeduri.
4. L-entitajiet ġuridiċi li jipparteċipaw f'azzjoni għandhom jiksbu l-approvazzjonijiet kollha jew dokumenti mandatorji oħra mingħand il-kumitati tal-etika rilevanti nazzjonali jew lokali jew minn korpi oħrajn bħall-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data qabel jinbdeu l-attivitajiet rilevanti. Dawk id-dokumenti għandhom jinżammu maħzuna u jiġu pprovduti lill-Kummissjoni jew lill-korp ta' finanzjament rilevanti meta jintalbu.
5. Jekk adatt, għandhom jitwettqu kontrolli tal-etika mill-Kummissjoni jew mill-korp ta' finanzjament rilevanti. Għal kwistjonijiet serji jew kumplessi ta' etika, il-kontrolli tal-etika għandhom isiru mill-Kummissjoni sakemm il-Kummissjoni ma tiddelegax dan il-kompitu lill-korp ta' finanzjament.

Il-kontrolli tal-etika għandhom isiru bl-appoġġ ta' esperti tal-etika.

6. L-azzjonijiet li ma jissodisfawx ir-rekwiżiti tal-etika msemmija fil-paragrafi 1 sa 4 u għalhekk ma jkunux etikament aċċettabbli, għandhom jiġu miċhuda jew terminati ladarba l-inaċċettabilità etika tkun giet stabbilita.

Artikolu 20

Sigurtà

1. L-azzjonijiet imwettqa taht il-Programm għandhom jikkonformaw mar-regoli applikabbli dwar is-sigurtà u b'mod partikolari r-regoli dwar il-protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata kontra żvelar mhux awtorizzat, inkluża konformità ma' kwalunkwe liġi rilevanti tal-Unjoni u nazzjonali. Fil-każ ta' riċerka mwettqa barra l-Unjoni bl-użu jew li tirriżulta fil-generazzjoni ta' informazzjoni klassifikata, għandu jkun ukoll mehtieg li, barra l-konformità ma' dawk ir-rekwiżiti, ikun gie konkluz ftehim dwar is-sigurtà bejn l-Unjoni u l-pajjiż terz li fih se titwettaq ir-riċerka.
2. Fejn ikun adatt, il-proposti għandhom jinkludu awtovalutazzjoni ta' sigurtà li tidentifika kwalunkwe kwistjoni ta' sigurtà u tiddekrivi kif dawk il-kwistjonijiet se jiġu indirizzati sabiex ikunu konformi mal-liġi rilevanti tal-Unjoni u nazzjonali.
3. Fejn ikun adatt, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom iwettqu proċedura ta' skrutinju tas-sigurtà għal proposti li jindikaw kwistjonijiet tas-sigurtà.
4. Fejn xieraq, l-azzjonijiet imwettqa taht il-Programm għandhom ikunu konformi mad-Deċiżjoni (UE, Euratom) 2015/444 u r-regoli ta' implimentazzjoni tagħha.

5. L-entitajiet ġuridiċi li jipparteċipaw fazzjoni għandhom jiżguraw protezzjoni kontra żvelar mhux awtorizzat ta' informazzjoni klassifikata użata jew iġġenerata mill-azzjoni. Huma għandhom jipprovdu prova tal-approvazzjoni tas-sigurtà tal-persunal jew tal-approvazzjoni tas-sigurtà tal-faċilità mill-awtoritajiet rilevanti tas-sigurtà nazzjonali, qabel il-bidu tal-attivitajiet ikkonċernati.
6. Jekk esperti esterni indipendenti jkollhom jittrattaw informazzjoni klassifikata, l-approvazzjoni adatta tas-sigurtà għandha tkun meħtieġa qabel jinhatru dawk l-esperti.
7. Fejn ikun adatt, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti jistgħu jwettqu kontrolli tas-sigurtà.
8. L-azzjonijiet li ma jikkonformawx mar-regoli tas-sigurtà taht dan l-Artikolu jistgħu jiġu miċhuda jew terminati fi kwalunkwe mument.

KAPITOLU II

Għotjiet

Artikolu 21

Għotjiet

L-għotjiet li jaqgħu taht il-Programm għandhom jingħataw u jiġu ġestiti f'konformità mat-Titolu VIII tar-Regolament Finanzjarju, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan il-Kapitolu.

Artikolu 22

Entitajiet ġuridiċi eliġibbli għall-parteeċipazzjoni

1. Kwalunkwe entità ġuridika, irrispettivament mill-post fejn ġiet stabbilita u inkluzi entitajiet ġuridiċi minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew organizzazzjoni internazzjonali, tista' tipparteċipa fazzjonijiet taht il-Programm, sakemm il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament ikunu ġew sodisfatti flimkien ma' kwalunkwe kundizzjoni oħra stabbilita fil-programm ta' hidma jew fis-sejha għall-proposti.
2. Hlief f'każijiet debitament ġustifikati fejn il-programm ta' hidma jipprevedi mod ieħor, l-entitajiet ġuridiċi li jiffurmaw konsorzju għandhom ikunu eliġibbli għall-parteeċipazzjoni f'azzjonijiet taht il-Programm sakemm il-konsorzju ikun jinkludi:
 - (a) mill-inqas entità ġuridika indipendenti waħda stabbilita fi Stat Membru; u
 - (b) mill-inqas żewġ entitajiet ġuridiċi indipendenti oħrajn fejn kull waħda tkun stabbilita fi Stati Membri jew f'pajjiżi assoċjati differenti;
3. L-azzjonijiet ta' riċerka fil-fruntieri tal-għarfien tal-ERC, l-azzjonijiet tal-EIC, l-azzjonijiet ta' taħriġ u ta' mobbiltà jew azzjonijiet ta' kofinanzjament ta' programm jistgħu jiġu implimentati minn entità ġuridika waħda jew aktar, sakemm waħda minn dawk l-entitajiet ġuridiċi tkun stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat abbażi ta' ftehim konkluż f'konformità mal-Artikolu 16.
4. L-azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ jistgħu jiġu implimentati minn entità ġuridika waħda jew aktar, li tista' tkun stabbilita fi Stat Membru, f'pajjiż assoċjat [jew f'pajjiż terz ieħor.
5. Għal azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, l-interessi, is-sigurtà jew l-awtonomija tal-Unjoni, il-programm ta' hidma jista' jipprevedi li l-parteeċipazzjoni tista' tkun limitata għal entitajiet ġuridiċi stabbiliti biss fi Stati Membri jew entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi assoċjati jew pajjiżi terzi oħra speċifikati flimkien mal-Istati Membri. Kwalunkwe limitazzjoni tal-parteeċipazzjoni ta' entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi assoċjati li jkunu membri taż-ŻEE għandha tkun konformi mat-termini u mal-kundizzjonijiet tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea. Għal raġunijiet debitament ġustifikati u eċċezzjonali, sabiex tiġi ggarantita l-protezzjoni tal-aħjar interessi tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, il-programm ta' hidma jista' jeskludi wkoll il-parteeċipazzjoni ta' entitajiet ġuridiċi stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiżi terzi assoċjati kkontrollati direttament jew indirettament minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet ġuridiċi ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati minn sehjiet individwali għal proposti, jew jagħmel il-parteeċipazzjoni tagħhom soġġetta għal kundizzjonijiet stabbiliti fil-programm ta' hidma.

6. Fejn ikun xieraq u debitament ġustifikat, il-programm ta' hidma jista' jipprevedi kriterji ta' eliġibbiltà b'zieda ma' dawk stipulati fil-paragrafi 2 sa 5 biex jiehu kont ta' rekwiżiti speċifiċi ta' politika jew tan-natura u l-ghanijiet tal-azzjoni, inklużi n-numru ta' entitajiet ġuridiċi, it-tip ta' entità ġuridika u l-post ta' stabbiliment.
7. Għal azzjonijiet li jibbenefikaw minn ammonti taht l-Artikolu 15(5), il-partecipazzjoni għandha tkun limitata għal entità ġuridika waħda stabbilita fil-ġurisdizzjoni tal-awtorità amministrattiva deleganti, hliief jekk ikun miftiehem mod iehor ma' dik l-awtorità amministrattiva.
8. Fejn ikun indikat fil-programm ta' hidma, il-JRC jista' jippartecipa f'azzjonijiet.
9. Il-JRC, organizzazzjonijiet internazzjonali Ewropej tar-riċerka u entitajiet ġuridiċi istitwiti taht il-liġi tal-Unjoni għandhom jitqiesu bhala stabbiliti fi Stat Membru li tkun differenti minn dawk li fihom ikunu stabbiliti entitajiet ġuridiċi oħra li jippartecipaw fl-azzjoni.
10. Għal azzjonijiet ta' riċerka fil-fruntieri tal-gharfien tal-ERC, azzjonijiet ta' tahrig u ta' mobbiltà u, fejn previst fil-programm ta' hidma, organizzazzjonijiet internazzjonali bil-kwartieri generali fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat għandhom jitqiesu bhala stabbiliti f'dak l-Istat Membru jew pajjiż assoċjat. Għal partijiet oħra tal-Programm, l-organizzazzjonijiet internazzjonali ghajr organizzazzjonijiet internazzjonali tar-riċerka Ewropea għandhom jitqiesu bhala stabbiliti f'pajjiż terz mhux assoċjat.

Artikolu 23

Entitajiet ġuridiċi eliġibbli għall-finanzjament

1. L-entitajiet ġuridiċi għandhom ikunu eliġibbli għall-finanzjament jekk ikunu stabbiliti fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat. Huma biss l-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fil-ġurisdizzjoni tal-awtorità amministrattiva deleganti li għandhom ikunu eliġibbli għal finanzjament għal azzjonijiet li jibbenefikaw minn ammonti taht l-Artikolu 15(5), hliief jekk miftiehem mod iehor minn dik l-awtorità amministrattiva.
2. L-entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'pajjiż terz mhux assoċjat għandhom ihallsu l-ispejjeż tal-partecipazzjoni tagħhom. Madankollu, entità ġuridika stabbilita f'pajjiż terz mhux assoċjat bi dhul baxx sa medju u, eċċezjonalment, pajjiż terz mhux assoċjat iehor, għandhom ikunu eliġibbli għall-finanzjament f'azzjoni jekk:
 - (a) il-pajjiż terz ikun identifikat fil-programm ta' hidma adottat mill-Kummissjoni; jew
 - (b) il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti jqis li l-partecipazzjoni tal-entità ġuridika kkonċernata hija essenzjali għall-implimentazzjoni tal-azzjoni;
3. L-entitajiet affiljati huma eliġibbli għall-finanzjament f'azzjoni jekk huma stabbiliti fi Stat Membru, f'pajjiż assoċjat, jew f'pajjiż terz identifikat fil-programm ta' hidma adottat mill-Kummissjoni.
4. Il-Kummissjoni għandha tagħmel disponibbli fuq bażi regolari lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill informazzjoni dwar l-ammont tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji tal-Unjoni pprovduti lil entitajiet stabbiliti f'pajjiżi terzi assoċjati u mhux assoċjati. Fir-rigward tal-pajjiżi assoċjati, dik l-informazzjoni għandha tinkludi wkoll informazzjoni dwar il-bilanċ finanzjarju tagħhom.

Artikolu 24

Sejhiet għal proposti

1. Il-kontenut tas-sejhiet għal proposti għall-azzjonijiet kollha għandu jkun inkluz fil-programm ta' hidma.
2. Jekk ikun mehtieg biex jinkisbu l-ghanijiet tagħhom, is-sejhiet għal proposti jistgħu, f'każijiet eċċezzjonali, ikunu ristretti biex jiġu żviluppati attivitajiet addizzjonali jew biex jiżdiedu shab addizzjonali għal azzjonijiet eżistenti. Barra minn hekk, il-programm ta' hidma jista' jipprevedi l-possibbiltà li entitajiet ġuridiċi minn pajjiżi bi prestazzjoni baxxa fir-R&I jinghaqdu fattivitajiet kollaborattivi, diġà magħżula, tar-R&I, soġġett għall-qbil tal-konsorzju rispettiv u dment li l-entitajiet ġuridiċi minn tali pajjiżi ma jkunux diġà qed jippartecipaw fihom.

3. Mhijiex meħtieġa sejha għal proposti għal azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ jew għal azzjonijiet ta' kofinanzjament ta' programm li:

- (a) jridu jitwettqu mill-JRC jew minn entitajiet ġuridiċi identifikati fil-programm ta' hidma;
- (b) ma jaqgħux fi ħdan il-kamp tal-applikazzjoni ta' sejha għal proposti, f'konformità mal-punt (e) tal-Artikolu 195 tar-Regolament Finanzjarju.

4. Il-programm ta' hidma għandu jispeċifika s-sejhiet għal proposti li għalihom jistgħu jingħataw Siġilli ta' Eċċellenza. B'awtorizzazzjoni minn qabel mill-applikant, l-informazzjoni li tikkonċerna l-applikazzjoni u l-evalwazzjoni jistgħu jiġu kondiviżi ma' awtoritajiet ta' finanzjament interessati, soġġett għall-konklużjoni ta' ftehimiet ta' konfidenzjalità.

Artikolu 25

Sejhiet kongunti għal proposti

Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti jistgħu johorġu sejha kongunta għal proposti ma':

- (a) pajjiżi terzi, inklużi organizzazzjonijiet jew aġenziji xjentifiċi u teknoloġiċi tagħhom;
- (b) organizzazzjonijiet internazzjonali;
- (c) entitajiet ġuridiċi mingħajr skop ta' qligh.

Fil-każ ta' sejha kongunta għal proposti, l-applikanti għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti taħt l-Artikolu 22 u għandhom jiġu stabbiliti proċeduri kongunti għall-għażla u għall-evalwazzjoni tal-proposti. Tali proċeduri għandhom jinvolvu grupp bilanċjat ta' esperti mahtura minn kull parti.

Artikolu 26

L-akkwist prekommerċjali u l-akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi

1. L-azzjonijiet jistgħu jinvolvu jew ikollhom bhala l-għan primarju tagħhom l-akkwist prekommerċjali jew l-akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi li għandhom jitwettqu mill-benefiċjarji li jkunu awtoritajiet kontraenti jew entitajiet kontraenti kif definiti fid-Direttivi 2014/24/UE ⁽²⁹⁾ u 2014/25/UE ⁽³⁰⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

2. Il-proċeduri tal-akkwist:

- (a) għandhom ikunu konformi mar-regoli tal-kompetizzjoni u mal-prinċipji ta' trasparenza, nondiskriminazzjoni, trattament ugwali, ġestjoni finanzjarja tajba, proporzjonalità;
- (b) jistgħu jawtorizzaw l-għoti ta' kuntratti multipli fi ħdan l-istess proċedura (provenjenza multipla);
- (c) għandhom jipprevedu l-għoti tal-kuntratti lill-offerta jew offerti li joffru l-aħjar valur għan-nefqa waqt li jiżguraw li ma jkun hemm ebda konflitti ta' interess.

Fil-każ tal-akkwist prekommerċjali, fejn ikun adatt u mingħajr preġudizzju għall-prinċipji elenkati fil-punt (a), il-proċedura tal-akkwist tista' tkun wahda ssimplifikata u/jew aċċellerata u tista' tipprevedi kundizzjonijiet speċifiċi bħal-limitazzjoni tal-post tal-prestazzjoni tal-attivitajiet akkwistati għat-territorju tal-Istati Membri u tal-pajjiżi assoċjati.

3. Il-kuntrattur li jiġġenera riżultati fl-akkwist prekommerċjali għandu jkollu s-sjieda mill-inqas tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali relattivi għal dawk ir-riżultati. L-awtoritajiet kontraenti għandhom mill-inqas igawdu d-dritt taħ-access mingħajr hlas ta' drittijiet għar-riżultati għall-użu tagħhom proprju u d-dritt li jagħtu, jew li jirrikjedu mill-kuntratturi parteċipanti li jagħtu, licenzji mhux esklussivi lil partijiet terzi biex jisfruttaw ir-riżultati għall-awtorità kontraenti taħt kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli mingħajr ebda dritt ta' sublicenzjar. Jekk kuntrattur jonqos milli jisfrutta kummerċjalment ir-riżultati fi żmien perjodu partikolari wara l-akkwist prekommerċjali kif identifikat fil-kuntratt, l-awtoritajiet kontraenti, wara li jkunu kkonsultaw il-kuntrattur dwar ir-raġunijiet għan-nuqqas ta' sfruttament, jistgħu jirrikjedu minnu li jittrasferixxi kwalunkwe sjieda tar-riżultati lill-awtoritajiet kontraenti.

⁽²⁹⁾ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li thassar id-Direttiva 2004/18/KE. (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65).

⁽³⁰⁾ Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li thassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243).

*Artikolu 27***Il-kapaċità finanzjarja tal-applikanti**

1. Barra mill-eċċezzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 198(5) tar-Regolament Finanzjarju, il-kapaċità finanzjarja għandha tiġi vverifikata biss għall-koordinatur u biss jekk il-finanzjament mitlub mill-Unjoni għall-azzjoni jkun ugwali għal jew aktar minn EUR 500 000.
2. Minkejja l-paragrafu 1, jekk ikun hemm raġunijiet biex tiġi ddubitata l-kapaċità finanzjarja ta' applikant, jew jekk ikun hemm riskju akbar minhabba l-partecipazzjoni f'diversi azzjonijiet kurrenti ffinanzjati minn programmi tal-Unjoni tar-R&I, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jivverifikaw ukoll il-kapaċità finanzjarja ta' applikanti oħrajn, jew ta' koordinaturi anke fejn il-finanzjament mitlub ikun taħt il-limitu msemmi fil-paragrafu 1.
3. Jekk il-kapaċità finanzjarja tkun strutturalment garantita minn entità ġuridika oħra, il-kapaċità finanzjarja tal-entità ġuridika l-oħra għandha tiġi vverifikata.
4. Fil-każ li l-kapaċità finanzjarja tkun żgħira, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti jistgħu jagħmlu l-partecipazzjoni tal-applikant kondizzjonali fuq l-ghoti ta' dikjarazzjoni dwar obbligazzjoni in solidum minn entità affiljata.
5. Il-kontribuzzjoni lejn il-Mekkaniżmu stabbilit fl-Artikolu 37 ta' dan ir-Regolament għandha titqies bħala garanzija suffiċjenti taħt l-Artikolu 152 tar-Regolament Finanzjarju. L-ebda garanzija jew sigurtà addizzjonali ma għandha tiġi aċċettata minn benefiċjarji jew imposta fuqhom.

*Artikolu 28***Kriterji tal-ghotja, u l-ghazla**

1. Proposta għandha tiġi evalwata abbażi tal-kriterji tal-ghotja li ġejjin:
 - (a) l-eċċellenza;
 - (b) l-impatt;
 - (c) il-kwalità u l-effiċjenza tal-implimentazzjoni.
2. Huwa biss il-kriterju msemmi fil-punt (a) tal-paragrafu 1 li għandu japplika għall-proposti għal azzjonijiet ta' riċerka fil-fruntieri tal-gharfien tal-ERC.
3. Il-programm ta' hidma għandu jstabbilixxi aktar dettalji dwar l-applikazzjoni tal-kriterji tal-ghotja stabbiliti fil-paragrafu 1, inklużi kwalunkwe piż, limitu u fejn rilevanti kwalunkwe regola biex jiġu trattati proposti ex-aequo, b'kont meħud tal-oġettivi tas-sejha għal proposti. Il-kundizzjonijiet biex jiġu ttrattati proposti ex-aequo jistgħu jinkludu, iżda ma għandhomx ikunu limitati għal, il-kriterji li ġejjin: SMEs, ugwaljanza bejn is-sessi u diversità ġeografika.
4. Il-Kummissjoni u l-korpi ta' finanzjament l-oħra għandhom iqisu l-possibiltà ta' proċedura ta' preżentazzjoni u ta' evalwazzjoni f'żewġ stadji u, fejn adatt, proposti anonimizzati jistgħu jiġu evalwati matul l-ewwel stadju ta' evalwazzjoni abbażi ta' xi wieheċ jew aktar mill-kriterji tal-ghoti msemmija fil-paragrafu 1.

*Artikolu 29***Evalwazzjoni**

1. Il-proposti għandhom jiġu evalwati mill-kumitat ta' evalwazzjoni li għandu jkun kompost minn esperti esterni indipendenti.

Fil-każ ta' attivitajiet tal-EIC, ta' missjonijiet u f'każijiet debitament ġustifikati kif ikun stabbilit fil-programm ta' hidma adottat mill-Kummissjoni, il-kumitat ta' evalwazzjoni jista' jkun kompost parzjalment jew, fil-każ ta' azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ, parzjalment jew kollu kemm hu minn rappreżentanti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni jew korpi kif imsemmija fl-Artikolu 150 tar-Regolament Finanzjarju.

Il-proċess ta' evalwazzjoni jista' jiġi segwit minn osservaturi indipendenti.

2. Fejn ikun applikabbli, il-kumitat ta' evalwazzjoni għandu jikklassifika l-proposti li għaddew il-limiti applikabbli, skont:

- (a) it-tabella ta' punteġġ tal-evalwazzjoni;
- (b) il-kontribuzzjoni tagħhom għall-ksib ta' għanijiet tal-politika speċifiċi, inkluża l-kostituzzjoni ta' portafoll konsistenti ta' proġetti prinċipalment għal attivitajiet tal-Pathfinder, missjonijiet u f'każijiet oħra debitament ġustifikati kif stabbilit fil-programm ta' hidma adottat mill-Kummissjoni fid-dettall.

Fil-każ tal-attivitajiet tal-EIC, ta' missjonijiet u f'każijiet oħra debitament ġustifikati kif stabbiliti fil-programm ta' hidma adottat mill-Kummissjoni fid-dettall, il-kumitat ta' evalwazzjoni jista' wkoll jipproponi aġġustamenti għall-proposti sa fejn daww l-aġġustamenti jkunu meħtieġ għall-konsistenza tal-approċċ tal-portafoll. Daww l-aġġustamenti għandhom ikunu f'konformità mal-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni u jikkonformaw mal-prinċipju tat-trattament indaqs. Il-Kumitat tal-Programm għandu jiġi infurmat dwar tali każijiet.

3. Il-proċess ta' evalwazzjoni għandu jiġi mfassal biex jevita konflitti ta' interess u parzjalità. It-trasparenza tal-kriterji tal-evalwazzjoni u tal-metodu ta' punteġġ tal-proposta għandha tkun garantita.

4. F'konformità mal-Artikolu 200(7) tar-Regolament Finanzjarju, l-applikanti għandhom jirċievu feedback fl-istadji kollha tal-evalwazzjoni u, fejn il-proposta tiġi miċhuda, ir-raġunijiet għaċ-ċaħda.

5. L-entitajiet ġuridici stabbiliti f'pajjiżi bi prestazzjoni baxxa fir-R&I li ppartecipaw b'suċċess fil-komponent "twessigh tal-partecipazzjoni u tixrid tal-eċċellenza" għandhom jirċievu, fuq talba, rekord tal-partecipazzjoni tagħhom, li jista' jakkumpanja proposti għall-partijiet kollaborattivi tal-Programm li huma jikkoordinaw.

Artikolu 30

Proċedura ta' rieżami ta' evalwazzjoni, mistoqsijiet u lmenti

1. Applikant jista' jitlob revizjoni ta' evalwazzjoni jekk jikkonsidra li l-proċedura applikabbli ta' evalwazzjoni ma ġietx applikata b'mod korrett għall-proposta tiegħu ⁽³¹⁾.

2. Huma biss l-aspetti proċedurali ta' evalwazzjoni li jistgħu ikunu s-suġġett ta' talba għal rieżami ta' evalwazzjoni. L-evalwazzjoni tal-merti ta' proposta ma għandhiex tkun is-suġġett ta' rieżami ta' evalwazzjoni.

3. Talba għal rieżami ta' evalwazzjoni għandha tkun relatata ma' proposta speċifika u għandha tiġi ppreżentata fi żmien 30 jum wara l-komunikazzjoni tar-riżultati tal-evalwazzjoni.

Kumitat ta' rieżami ta' evalwazzjoni għandu jagħti opinjoni dwar l-aspetti proċedurali tal-evalwazzjoni, u għandu jiġi presedut minn, u jinkludi, membri tal-persunal tal-Kummissjoni jew tal-persunal tal-korp ta' finanzjament rilevanti li ma kinux involuti fl-evalwazzjoni tal-proposti. Il-kumitat ta' rieżami tal-evalwazzjoni jista' jirrakkomanda waħda minn dawn li ġejjin:

- (a) li ssir evalwazzjoni mill-ġdid tal-proposta primarjament minn evalwaturi li ma kinux involuti fl-evalwazzjoni preċedenti; jew
- (b) il-konferma tal-evalwazzjoni inizjali.

4 Rieżami ta' evalwazzjoni ma għandux idewwem il-proċess tal-għażla għal proposti li ma jkunux is-suġġett ta' dak ir-rieżami.

5. Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-eżistenza ta' proċedura għal partecipanti biex ikunu jistgħu jagħmlu mistoqsijiet u lmenti diretti dwar l-involviment tagħhom fil-Programm. L-informazzjoni dwar kif wiehed għandu jirreġistra l-mistoqsijiet jew l-ilmenti għandha ssir disponibbli online.

⁽³¹⁾ Il-proċedura tiġi spjegata f'dokument ippubblikat qabel il-bidu tal-proċess ta' evalwazzjoni.

*Artikolu 31***Żmien għall-ghotja**

1. Permezz ta' deroga mill-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 194(2) tar-Regolament Finanzjarju, il-perjodi li ġejjin għandhom japplikaw:
 - (a) biex jiġu infurmati l-applikanti kollha bir-riżultat tal-evalwazzjoni tal-applikazzjoni tagħhom, perjodu massimu ta' hames xhur mid-data finali għall-prezentazzjoni tal-proposti kompluti;
 - (b) biex jiġu ffirmati l-ftehimiet tal-ghotja mal-applikanti, perjodu massimu ta' tmien xhur mid-data finali għall-prezentazzjoni tal-proposti kompluti.
2. Il-programm ta' hidma jista' jstabbilixxi perjodi iqsar minn dawk previsti fil-paragrafu 1.
3. Minbarra l-eċċezzjonijiet stabbiliti fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 194(2) tar-Regolament Finanzjarju, il-limiti tal-perjodi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jistgħu jinqabzu fil-każ ta' azzjonijiet tal-ERC, ta' missjonijiet u meta l-azzjonijiet ikunu sottomessi għal valutazzjoni ta' etika jew għal skrutinju ta' sigurtà.

*Artikolu 32***Implimentazzjoni tal-ghotja**

1. Jekk benefiċjarju jonqos milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu fir-rigward tal-implimentazzjoni teknika tal-azzjoni, il-benefiċjarji l-oħra għandhom jikkonformaw ma' dawk l-obbligi minghajr finanzjament addizzjonali mill-Unjoni, sakemm ma jkunux espressament mehlusa minn dak l-obbligu. Ir-responsabbiltà finanzjarja ta' kull benefiċjarju għandha tkun limitata għad-dejn proprju tiegħu, soġġett għad-dispożizzjonijiet relatati mal-Mekkanizmu.
2. Il-ftehim tal-ghotja jista' jstabbilixxi objettivi intermedji u hlas parzjali ta' prefinanzjament relatat. Jekk ma jinkisbux l-objettivi intermedji, l-azzjoni tista' tiġi sospiza, emendata jew, fejn ikun debitament gustifikat, terminata.
3. Azzjoni tista' tiġi terminata wkoll fejn ir-riżultati mistennija jkunu tilfu r-rilevanza tagħhom għall-Unjoni għal raġunijiet xjentifiċi jew teknoloġiċi jew, fil-każ tal-Aċċeleratur, ukoll għal raġunijiet ekonomiċi jew, fil-każ tal-EIC u ta' missjonijiet, ukoll minhabba r-rilevanza tagħhom bħala parti minn portafoll ta' azzjonijiet. Il-Kummissjoni għandha tgħaddi minn proċedura mal-koordinatur tal-azzjoni u, jekk xieraq, ma' esperti esterni indipendenti, qabel ma tiddeċiedi li temm azzjoni, f'konformità mal-Artikolu 133 tar-Regolament Finanzjarju.

*Artikolu 33***Ftehimiet ta' ghotja**

1. Il-Kummissjoni għandha, f'kooperazzjoni mill-qrib ma' Stati Membri, tfassal mudelli ta' ftehimiet ta' ghotja bejn il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti u l-benefiċjarji f'konformità ma' dan ir-Regolament. Jekk tkun meħtieġa modifika sinifikanti ta' mudell ta' ftehim ta' ghotja għall-fini, fost oħrajn, ta' aktar simplifikazzjoni għall-benefiċjarji, il-Kummissjoni għandha, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, tirrevedi dak il-mudell ta' ftehim ta' ghotja kif adatt.
2. Il-ftehimiet ta' ghotja għandhom jstabbilixxu d-drittijiet u l-obbligi tal-partecipanti u jew tal-Kummissjoni jew tal-korp ta' finanzjament rilevanti f'konformità ma' dan ir-Regolament. Huma għandhom jstabbilixxu wkoll id-drittijiet u l-obbligi ta' entitajiet ġuridici li jsiru benefiċjarji matul l-implimentazzjoni tal-azzjoni, kif ukoll ir-rwol u l-kompiti ta' koordinatur.

*Artikolu 34***Ir-rati ta' finanzjament**

1. Għandha tapplika rata unika ta' finanzjament għal kull azzjoni għall-attivitajiet kollha li hija tiffinanzja. Ir-rata massima għal kull azzjoni għandha tiġi stabbilita fil-programm ta' hidma.

2. Jistgħu jiġu rimborżati sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli totali ta' azzjoni taht il-Programm, hliet għal:
 - (a) azzjonijiet ta' innovazzjoni fejn sa 70 % tal-kostijiet eliġibbli totali jistgħu jiġu rimborżati, hliet għal entitajiet ġuridici mingħajr skop ta' qligħ fejn sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli totali jistgħu jiġu rimborżati;
 - (b) azzjonijiet ta' kofinanzjament tal-programm fejn mill-inqas 30 % u, f'każijiet identifikati u debitament iġġustifikati, sa 70 % tal-kostijiet eliġibbli totali jistgħu jiġu rimborżati.
3. Ir-rati ta' finanzjament determinati f'dan l-Artikolu għandhom japplikaw ukoll fil-każ ta' azzjonijiet fejn il-finanzjament ikun iffissat fil-forma ta' rata fissa, ta' kostijiet unitarji jew ta' somma f'daqqa għall-azzjoni shiħa jew għal parti minnha.

Artikolu 35

Kostijiet indiretti

1. Il-kostijiet eliġibbli indiretti għandhom ikunu 25 % tal-kostijiet eliġibbli diretti totali, eskluzi l-kostijiet eliġibbli diretti għal subkuntratti, appoġġ finanzjarju għal partijiet terzi u kwalunkwe kost unitarjujew somma f'daqqa li jinkludu kostijiet indiretti.

Fejn jixraq, il-kostijiet indiretti inkluzi f'kostijiet unitarji jew f'somom f'daqqa għandhom jiġu kkalkulati billi tintuża r-rata fissa msemmija fl-ewwel subparagrafu, hliet għal kostijiet unitarji fil-każ ta' merkanzija u servizzi fatturati internament, li għandhom jiġu kkalkulati abbażi tal-kostijiet attwali, skont il-prattika abitwali ta' kontabbiltà tal-kost tal-benefiċjarji.

2. Minkejja l-paragrafu 1, jekk previst fil-programm ta' hidma, il-kostijiet indiretti jistgħu jiġu dikjarati fil-forma ta' somma f'daqqa jew ta' kostijiet unitarji.

Artikolu 36

Kostijiet eliġibbli

1. Barra mill-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 186 tar-Regolament Finanzjarju, għal benefiċjarji b'remunerazzjoni bbażata fuq il-proġett, il-kostijiet tal-persunal huma eliġibbli sar-remunerazzjoni li persuna tithallas għal xogħol fi proġetti tar-R&I ffinanzjati minn skemi nazzjonali inkluzi imposti tas-sigurtà soċjali u kostijiet oħra marbuta mar-remunerazzjoni tal-persunal assenjat għall-azzjoni, li jirriżultaw mil-liġi nazzjonali jew mill-kuntratt ta' impjeg.

2. Permezz ta' deroga mill-Artikolu 190(1) tar-Regolament Finanzjarju, il-kostijiet tar-riżorsi li jsiru disponibbli minn partijiet terzi permezz ta' kontribuzzjonijiet in natura għandhom ikunu eliġibbli sal-kostijiet eliġibbli diretti tal-parti terza.

3. Permezz ta' deroga mill-Artikolu 192 tar-Regolament Finanzjarju, id-dhul iġġenerat mill-isfruttament tar-riżultati ma għandux jitqies bħala riċevuti tal-azzjoni.

4. Il-benefiċjarji jistgħu jużaw il-prattiki kontabilistiċi abitwali tagħhom biex jidentifikaw u jiddikjaraw il-kostijiet imġarrba b'rabta ma' azzjoni f'konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fil-ftehim ta' għotja, u f'konformità ma' dan ir-Regolament u mal-Artikolu 186 tar-Regolament Finanzjarju.

5. Permezz ta' deroga mill-Artikolu 203(4) tar-Regolament Finanzjarju, għandu jkun obligatorju ċertifikat dwar ir-rendikonti finanzjarji meta jsir il-pagament tal-bilanċ, jekk l-ammont mitlub bħala kostijiet reali u kostijiet unitarji kkalkulat skont il-prattiki abitwali ta' kontabbiltà tal-kost ikun ugwali għal, jew aktar minn, EUR 325 000.

Iċ-ċertifikati dwar ir-rendikonti finanzjarji jistgħu jsiru minn awditeur estern approvat jew, fil-każ ta' korpi pubbliċi, jinħarġu minn uffiċjal pubbliku kompetenti u indipendenti f'konformità mal-Artikolu 203(4) tar-Regolament Finanzjarju.

6. Fejn xieraq, għall-azzjonijiet ta' taħriġ u mobbiltà tal-MSCA, il-kontribuzzjoni tal-Unjoni għandha tieħu kont debitu ta' kwalunkwe spiża addizzjonali tal-benefiċjarju relatata ma' leave tal-maternità, leave tal-ġenituri, leave minhabba mard, leave speċjali jew ma' bidla tal-organizzazzjoni ospitanti tar-reklutaġġ jew ma' bidla fl-istat ċivili tar-riċerkatur matul il-perjodu tal-ftehim ta' għotja.

7. Il-kostijiet relatati mal-aċċess miftuħ, inklużi l-pjanijiet ta' ġestjoni tad-data, għandhom ikunu eliġibbli għal rimborż kif stipulat aktar fil-ftehim ta' ghotja.

Artikolu 37

Mekkaniżmu ta' assigurazzjoni reċiproka

1. B'dan huwa stabbilit mekkaniżmu ta' assigurazzjoni reċiproka (il-"Mekkaniżmu") li għandu jissostitwixxi u jiehu post il-fond imwaqqaf skont l-Artikolu 38 tar-Regolament (UE) Nru 1290/2013. Il-Mekkaniżmu għandu jkopri r-riskju assoċjat man-nuqqas ta' rkupru ta' somom dovuti mill-benefiċjarji:

- (a) lill-Kummissjoni taht id-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³²⁾;
- (b) lill-Kummissjoni u lil korpi tal-Unjoni taht l-Orizzont 2020;
- (c) lill-Kummissjoni u lil korpi ta' finanzjament taht il-Programm.

Il-kopertura tar-riskju fir-rigward tal-korpi ta' finanzjament imsemmija fil-punt (c) tal-ewwel subparagrafu tista' tiġi implimentata permezz ta' sistema ta' kopertura indiretta stabbilita fil-ftehim applikabbli filwaqt li titqies in-natura tal-korp ta' finanzjament.

2. Il-Mekkaniżmu għandu jiġi ġestit mill-Unjoni, rappreżentata mill-Kummissjoni li taġixxi bhala aġent eżekuttiv. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi regoli speċifiċi għall-operazzjoni tal-Mekkaniżmu.

3. Il-benefiċjarji għandhom jagħmlu kontribuzzjoni ta' 5% tal-finanzjament tal-Unjoni għall-azzjoni. Abbazi ta' evalwazzjonijiet trasparenti perjodiċi, il-Kummissjoni tista' żżid dik il-kontribuzzjoni sa 8% jew tnaqqasha għal inqas minn 5%. Il-kontribuzzjoni tal-benefiċjarji għall-Mekkaniżmu għandha tiġi kkompensata mill-prefinanzjament inizjali u titallas lill-Mekkaniżmu f'isem il-benefiċjarji. Dik il-kontribuzzjoni ma għandhiex teċċedi l-ammont tal-prefinanzjament inizjali.

4. Il-kontribuzzjoni tal-benefiċjarji għandha tingħata lura meta jsir il-pagament tal-bilanċ.

5. Kwalunkwe ritorn finanzjarju ġġenerat mill-Mekkaniżmu għandu jizdied mal-Mekkaniżmu. Jekk ir-ritorn ikun insuffiċjenti, il-Mekkaniżmu ma għandux jintervjeni, u l-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jirkupraw kwalunkwe ammont dovut direttament mill-benefiċjarji jew minn partijiet terzi.

6. L-ammonti rkuprati għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat lill-Mekkaniżmu fis-sens tal-Artikolu 21(5) tar-Regolament Finanzjarju. Ladarba l-ghotjiet kollha li r-riskju għalihom ikun kopert direttament jew indirettament mill-Mekkaniżmu jkunu ngħataw kompletament, kwalunkwe somma li jkun għad fadal għandha tiġi rkuprata mill-Kummissjoni u mdahhla fil-baġit tal-Unjoni, soġġett għad-deċiżjonijiet tal-awtorità legiżlattiva.

7. Il-Mekkaniżmu jista' jiġi estiż għall-benefiċjarji ta' kwalunkwe programm ieħor tal-Unjoni li jkun direttament ġestit. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni tal-benefiċjarji ta' programmi oħrajn.

Artikolu 38

Sjieda u protezzjoni

1. Il-benefiċjarji għandhom ikunu s-sidien tar-rizultati li huma jiġġeneraw. Huma għandhom jiżguraw li kwalunkwe dritt tal-impjegati tagħhom jew ta' kwalunkwe parti oħra fir-rigward tar-rizultati jista' jiġi eżerċitat b'mod kompatibbli mal-obbligi tal-benefiċjarji taht il-ftehim tal-ghotja.

Żewġ benefiċjarji jew aktar għandhom ikunu s-sidien b'mod kongunt tar-rizultati fejn:

- (a) huma ġġenerawhom b'mod kongunt; u

⁽³²⁾ Id-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar is-Seba' Programm Kwadru tal-Komunità Ewropea għall-attivajiet ta' riċerka, ta' żvilupp teknoloġiku u ta' dimostrazzjoni (2007-2013) (ĠU L 412, 30.12.2006, p. 1).

(b) ma jkunx possibbli li:

- (i) tiġi stabbilita l-kontribuzzjoni rispettiva ta' kull benefiċjarju; jew
- (ii) jiġu separati meta ssir l-applikazzjoni għal, tinkseb jew tinzamm, il-protezzjoni tagħhom.

Is-sidien kongunti għandhom jiftiehem bil-miktub dwar l-allokazzjoni u t-termini tal-eżerċizzju tas-sjeda kongunta tagħhom. Sakemm ma jiġix miftiehem mod ieħor fil-ftehim tal-konsorzju jew fil-ftehim ta' sjeda kongunta, kull sid kongunt jista' jagħti liċenzji mhux esklussivi lil partijiet terzi sabiex jisfruttaw ir-riżultati li tagħhom ikun sid b'mod kongunt (minghajr ebda dritt ta' subliċenzjar), jekk is-sidien kongunti l-oħra jingħataw notifika minn qabel u kumpens ġust u raġonevoli. Is-sidien kongunti jistgħu jiftiehem bil-miktub li japplikaw sistema oħra minflok sjeda kongunta.

2. Il-benefiċjarji li jkunu rċewew finanzjament mill-Unjoni għandhom jiproteġu b'mod adegwat ir-riżultati tagħhom jekk il-protezzjoni tkun possibbli u ġustifikata, waqt li jaqsu l-kunsiderazzjonijiet kollha rilevanti, inklużi l-prospetti għall-isfruttament kummerċjali u kwalunkwe interess legittimu ieħor. Meta jiddeċiedu dwar il-protezzjoni, il-benefiċjarji għandhom jikkunsidraw ukoll l-interessi legittimi tal-benefiċjarji l-oħra fl-azzjoni.

Artikolu 39

Sfruttament u disseminazzjoni

1. Kull benefiċjarju li jkun irċieva finanzjament mill-Unjoni għandu juża l-aqwa sforzi tiegħu biex jisfrutta r-riżultati tiegħu, jew jara li jiġu sfruttati minn entità ġuridika oħra. L-isfruttament jista' jsir direttament mill-benefiċjarji jew indirettament b'mod partikolari permezz tat-trasferiment u l-liċenzjar tar-riżultati skont l-Artikolu 40.

Il-programm ta' hidma jista' jipprevedi obbligi addizzjonali ta' sfruttament.

Jekk, minkejja l-akbar sforzi ta' benefiċjarju sabiex jisfrutta r-riżultati tiegħu direttament jew indirettament, ma jsir ebda sfruttament tar-riżultati fi żmien perjodu partikolari kif stabbilit fil-ftehim tal-ghotja, il-benefiċjarju għandu juża pjattaforma online adatta kif identifikata fil-ftehim tal-ghotja biex isib partijiet ikkonċernati sabiex jisfruttaw daww ir-riżultati. Il-benefiċjarju jista' jiġi ezonerat minn dak l-obbligu fuq talba tal-benefiċjarju jekk dan ikun iġġustifikat.

2. Il-benefiċjarji għandhom jiddisseminaw ir-riżultati tagħhom malli jkun fattibbli, f'format disponibbli għall-pubbliku, soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni minhabba l-protezzjoni tal-proprjetà intellettuali, ir-regoli tas-sigurtà jew interessi legittimi.

Il-programm ta' hidma jista' jipprevedi obbligi addizzjonali ta' disseminazzjoni filwaqt li jissalvagwardja l-interessi ekonomiċi u xjentifiċi tal-Unjoni.

3. Il-benefiċjarji għandhom jiżguraw li l-aċċess miftuħ għall-pubblikazzjonijiet xjentifiċi japplika taht it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim tal-ghotja. B'mod partikolari, il-benefiċjarji għandhom jiżguraw li huma jew l-awturi jżommu biżżejjed drittijiet tal-proprjetà intellettuali sabiex jikkonformaw mar-rekwiziti tagħhom ta' aċċess miftuħ.

L-aċċess miftuħ għad-data tar-riċerka għandu jkun ir-regola ġenerali taht it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim tal-ghotja, filwaqt li jiżgura l-possibbiltà ta' eċċezzjonijiet skont il-prinċipju "miftuħ kemm jista' jkun, magħluq kemm meħtieġ", filwaqt li jittiehdu f'kunsiderazzjoni l-interessi legittimi tal-benefiċjarji inklużi l-isfruttament kummerċjali u kwalunkwe restrizzjoni, bħal regoli tal-protezzjoni tad-data, privatezza, kunfidenzjalità, sigrieti kummerċjali, l-interessi kompetittivi tal-Unjoni, regoli tas-sigurtà jew drittijiet tal-proprjetà intellettuali.

Il-programm ta' hidma jista' jipprevedi inċentivi jew obbligi addizzjonali għall-fini tal-adeżjoni ma' Prattiki tax-xjenza miftuħa.

4. Il-benefiċjarji għandhom jamministraw id-data tar-riċerka kollha ġġenerata f'azzjoni taht il-Programm skont il-prinċipji FAIR u f'konformità mal-ftehim tal-ghotja u għandhom jistabbilixxu Pjan ta' Ġestjoni tad-Data.

Il-programm ta' hidma jista' jipprevedi, fejn ġustifikat, obbligi addizzjonali li jintuża l-EOSC għall-hżin u l-ghoti tal-aċċess għad-data tar-riċerka.

5. Il-benefiċjarji li jkollhom l-intenzjoni li jiddisseminaw ir-riżultati tagħhom għandhom jinnotifikaw minn qabel lill-benefiċjarji l-oħra fl-azzjoni. Kwalunkwe benefiċjarju iehor jista' joġġezzjona jekk jista' juri li d-disseminazzjoni tar-riżultati tkun ta' dannu sinifikanti għall-interessi legittimi tiegħu fir-rigward tar-riżultati jew tat-tagħrif ezistenti tiegħu. F'tali każijiet, ir-riżultati ma għandhomx jiġu disseminati sakemm ma jittiehdur passi adatti biex ikunu salvagwardjati dawk l-interessi legittimi.

6. Sakemm il-programm ta' hidma ma jipprevedix mod iehor, il-proposti għandhom jinkludu pjan għall-isfruttament u d-disseminazzjoni tar-riżultati. Jekk l-isfruttament mistenni tar-riżultati jinvolvi l-iżvilupp, il-ħolqien, il-manifattura u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodott jew proċess, jew il-ħolqien u l-ghoti ta' servizz, il-pjan għandu jinkludi strateġija għal tali sfruttament. Jekk il-pjan jipprevedi l-isfruttament tar-riżultati primarjament f'pajjiżi terzi mhux assoċjati, l-entitajiet ġuridici għandhom jispjegaw kif dak l-isfruttament għandu jibqa' jitqies bhala fl-interess tal-Unjoni.

Il-benefiċjarji għandhom jaġġornaw il-pjan għall-isfruttament u d-disseminazzjoni tar-riżultati matul, u wara t-tmiem ta', l-azzjoni, f'konformità mal-ftehim ta' ghotja.

7. Għall-finijiet tal-monitoraġġ u tad-disseminazzjoni mill-Kummissjoni jew mill-korp ta' finanzjament rilevanti, il-benefiċjarji għandhom jipprovdu kwalunkwe informazzjoni miluba dwar l-isfruttament u d-disseminazzjoni tar-riżultati tagħhom, f'konformità mal-ftehim ta' ghotja. Soġġett għall-interessi legittimi tal-benefiċjarji, tali informazzjoni għandha ssir disponibbli għall-pubbliku.

Artikolu 40

Trasferiment u liċenzjar

1. Il-benefiċjarji jistgħu jittrasferixxu s-sjieda tar-riżultati tagħhom. Huma għandhom jiżguraw li l-obbligi tagħhom japplikaw ukoll għas-sid il-ġdid u li dan tal-aħħar ikollu l-obbligu li jgħaddihom lil haddiehor fi kwalunkwe trasferiment sussegwenti.

2. Sakemm ma jkunx miftiehem mod iehor bil-miktub għal partijiet terzi speċifikament identifikati, inklużi entitajiet affiljati, jew sakemm ikun ma jkunx impossibbli taht il-liġi applikabbli, il-benefiċjarji li jkollhom l-intenzjoni li jittrasferixxu s-sjieda tar-riżultati għandhom jinnotifikaw minn qabel lil kwalunkwe benefiċjarju iehor li jkun għad għandu drittijiet ta' aċċess għar-riżultati. In-notifika għandha tinkludi informazzjoni suffiċjenti dwar is-sid il-ġdid biex benefiċjarju jkun jista' jivvaluta l-effetti fuq id-drittijiet ta' aċċess tiegħu.

Sakemm ma jkunx miftiehem mod iehor bil-miktub għal partijiet terzi speċifikament identifikati, inklużi entitajiet affiljati, benefiċjarju jista' joġġezzjona għat-trasferiment tas-sjieda ta' riżultati minn benefiċjarju iehor jekk ikun jista' juri li t-trasferiment ser jaffettwalu ħażin id-drittijiet ta' aċċess tiegħu. F'dan il-każ, it-trasferiment ma għandux isehh sakemm ma jkunx intlaħaq ftehim bejn il-benefiċjarji kkonċernati. Il-ftehim tal-ghotja għandu jstabbilixxi skadenzi f'dan ir-rigward.

3. Il-benefiċjarji jistgħu jagħtu liċenzji għar-riżultati tagħhom jew b'mod iehor jagħtu d-dritt tal-isfruttament tagħhom, inkluż fuq bażi esklussiva, jekk dan ma jkunx jaffettwa l-konformità mal-obbligi tagħhom. Jistgħu jingħataw liċenzji esklussivi għal riżultati soġġett għall-kunsens mill-partecipanti l-oħra kollha kkonċernati li huma jirrinunzjaw għad-drittijiet ta' aċċess tagħhom għalihom.

4. Fejn ġustifikat, il-ftehim dwar l-ghotja għandu jipprevedi d-dritt għall-Kummissjoni jew għall-korp ta' finanzjament rilevanti li joġġezzjonaw għal trasferimenti ta' sjieda tar-riżultati, jew għal ghotjiet ta' liċenzja esklussiva fir-rigward tar-riżultati, jekk:

- (a) il-benefiċjarji li ġġeneraw ir-riżultati jkunu rċevew finanzjament mill-Unjoni;
- (b) it-trasferiment jew il-liċenzjar ikun lil entità ġuridika stabbilita f'pajjiżi terzi mhux assoċjati; u
- (c) it-trasferiment jew il-liċenzjar ma jkunx konformi mal-interessi tal-Unjoni.

Jekk ikun previst id-dritt ta' oġġezzjoni, il-benefiċjarju għandu jinnotifika minn qabel l-intenzjoni tiegħu li jittrasferixxi s-sjieda tar-riżultati jew li jagħti liċenzja esklussiva fir-rigward tar-riżultati. Id-dritt ta' oġġezzjoni jista' jiġi rrinunzjat bil-miktub rigward trasferimenti jew ghotjiet lil entitajiet ġuridici identifikati speċifikament jekk hemm fis-sehh miżuri li jissalvagwardjaw l-interessi tal-Unjoni.

Artikolu 41

Drittijiet ta' aċċess

1. It-talbiet biex jiġu eżerċitati drittijiet ta' aċċess u r-rinunzi ta' drittijiet ta' aċċess għandhom isiru bil-miktub.
2. Sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor ma' min jagħti l-konċessjoni, id-drittijiet tal-aċċess ma għandhomx jinkludu d-dritt ta' subliċenzjar.
3. Qabel ma jaċċedu għall-ftehim tal-ghotja, il-benefiċjarji għandhom jinfurmaw lil xulxin dwar kwalunkwe restrizzjoni għall-ghoti ta' aċċess għat-tagħrif eżistenti tagħhom.
4. Jekk benefiċjarju m'għadux aktar involut f'azzjoni, dan ma għandux jaffettwa l-obbligi tiegħu li jagħti aċċess.
5. Jekk benefiċjarju jonqos milli jadempixxi l-obbligi tiegħu, il-benefiċjarji jistgħu jaqblu li dak il-benefiċjarju ma jkollux aktar drittijiet ta' aċċess.
6. Il-benefiċjarji għandhom jagħtu aċċess għal:
 - (a) ir-riżultati tagħhom mingħajr hlas ta' drittijiet lil kwalunkwe benefiċjarju ieħor fl-azzjoni li jkollu bżonnhom biex jimplementa l-kompiti tiegħu stess;
 - (b) it-tagħrif eżistenti tagħhom lil kwalunkwe benefiċjarju ieħor fl-azzjoni li jkollu bżonnu biex jimplementa l-kompiti tiegħu stess, soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni msemmija fil-paragrafu 3; dak l-aċċess għandu jingħata mingħajr hlas ta' drittijiet, sakemm ma jiġix miftiehem mod ieħor mill-benefiċjarji qabel l-aċċessjoni tagħhom għall-ftehim dwar l-ghotja;
 - (c) ir-riżultati tagħhom u, soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni msemmija fil-paragrafu 3, it-tagħrif eżistenti tagħhom lil kwalunkwe benefiċjarju ieħor fl-azzjoni li jkollu bżonnhom biex jisfrutta r-riżultati tiegħu stess; dak l-aċċess għandu jingħata taht kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli li jridu jiġu miftiehma.
7. Sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor mill-benefiċjarji, huma għandhom ukoll jagħtu aċċess għar-riżultati tagħhom u, soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni msemmija fil-paragrafu 3, għat-tagħrif eżistenti tagħhom lil entità ġuridika li:
 - (a) tkun stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat;
 - (b) tkun taht il-kontroll dirett jew indirett ta' benefiċjarju ieħor, jew tkun taht l-istess kontroll dirett jew indirett bħal dak il-benefiċjarju, jew tkun tikkontrolla direttament jew indirettament lil dak il-benefiċjarju; u
 - (c) teħtieġ l-aċċess biex tisfrutta r-riżultati ta' dak il-benefiċjarju, f'konformità mal-obbligi tal-benefiċjarju fir-rigward tal-isfruttament.

L-aċċess għandu jingħata taht kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli li jridu jiġu miftiehma.

8. Talba għal aċċess għal skopijiet ta' sfruttament tista' ssir sa sena wara t-tmiem tal-azzjoni, sakemm il-benefiċjarji ma jaqblux dwar limitu ta' żmien differenti.
9. Il-benefiċjarji li jkunu rċewew finanzjament mill-Unjoni għandhom jagħtu l-aċċess għar-riżultati tagħhom mingħajr hlas ta' drittijiet lill-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji jew l-aġenziji tal-Unjoni għall-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki jew il-programmi tal-Unjoni. L-aċċess għandu jkun limitat għall-użu mhux kummerċjali u mhux kompetittiv.

Tali drittijiet ta' aċċess ma għandhomx jestendu għat-tagħrif eżistenti tal-benefiċjarji.

Fazzjonijiet taht ir-raggruppament "Sigurtà Ċivili għas-Soċjetà", il-benefiċjarji li jkunu rċewew finanzjament mill-Unjoni għandhom ukoll jagħtu aċċess għar-riżultati tagħhom mingħajr hlas ta' drittijiet lill-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri, għall-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki jew il-programmi tagħhom f'dak il-qasam. L-aċċess għandu jkun limitat għal użu mhux kummerċjali u mhux kompetittiv u għandu jkun soġġett għal ftehim bilaterali li jiddefinixxi l-kundizzjonijiet speċifiċi bil-għan li jiġi żgurat li dawk id-drittijiet ta' aċċess jintużaw biss għall-fini maħsub u li jkunu fis-seħħ obbligi ta' kunfidenzjalità adatti. L-Istat Membru, l-istituzzjoni, il-korp, l-uffiċċju jew l-aġenzija tal-Unjoni li jagħmlu t-talba għandhom jinnotifikaw lill-Istati Membri kollha dwar tali talbiet.

10. Il-programm ta' ħidma jista' jipprevedi, fejn xieraq, drittijiet ta' aċċess addizzjonali.

*Artikolu 42***Dispożizzjonijiet speċifiċi**

1. Dispożizzjonijiet speċifiċi dwar is-sjeda, l-isfruttament u d-disseminazzjoni, it-trasferiment u l-liċenzjar kif ukoll dwar id-drittijiet tal-aċċess jistgħu japplikaw għall-azzjonijiet tal-ERC, l-azzjonijiet ta' taħriġ u ta' mobbiltà, l-azzjonijiet ta' akkwist prekummerċjali, l-azzjonijiet ta' akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi, l-azzjonijiet ta' kofinanzjament ta' programm u l-azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ.
2. Id-dispożizzjonijiet speċifiċi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu stipulati fil-ftehim ta' ghotja u ma għandhomx ibiddu l-prinċipji u l-obbligi dwar l-aċċess miftuħ.

*Artikolu 43***Premjijiet**

1. Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan il-Kapitolu, il-premjijiet ta' inkoraġġiment jew ta' rikonoxximent taħt il-Programm għandhom jingħataw u jiġu ġestiti skont it-Titolu IX tar-Regolament Finanzjarju.
2. Sakemm ma jkunx previst mod ieħor fil-programm ta' hidma jew fir-regoli tal-kontestazzjoni, kwalunkwe entità ġuridika, irrISPettivament mill-post ta' stabbiliment tagħha, tista' tipparteċipa f'kontestazzjoni.
3. Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti jistgħu, fejn xieraq, jorganizzaw kontestazzjonijiet għal premjijiet ma':
 - (a) korpi oħra tal-Unjoni;
 - (b) pajjiżi terzi, inklużi l-organizzazzjonijiet jew l-aġenziji xjentifiċi u teknoloġiċi tagħhom;
 - (c) organizzazzjonijiet internazzjonali; jew
 - (d) entitajiet ġuridiċi mingħajr skop ta' qligħ.
4. Il-programmi ta' hidma jew ir-regoli tal-kontestazzjonijiet għandhom jinkludu obbligi dwar il-komunikazzjoni u, fejn xieraq, l-isfruttament, id-disseminazzjoni, is-sjeda u d-drittijiet ta' aċċess, inklużi dispożizzjonijiet dwar il-liċenzjar.

*KAPITOLU III***L-akkwist***Artikolu 44***L-akkwist**

1. Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan il-Kapitolu, l-akkwist taħt il-Programm għandu jsir skont it-Titolu VII tar-Regolament Finanzjarju.
2. L-akkwist jista' wkoll jiehu l-forma ta' akkwist pre-kummerċjali jew ta' akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi mwettqa mill-Kummissjoni jew mill-korp ta' finanzjament rilevanti għan-nom tagħhom stess jew b'mod kongunt ma' awtoritajiet kontraenti minn Stati Membri u pajjiżi assoċjati. Ftali każijiet, għandhom japplikaw ir-regoli stabbiliti fl-Artikolu 26.

KAPITOLU IV

Operazzjonijiet ta' tahlit u finanzjament imhallat

Artikolu 45

Operazzjonijiet ta' tahlit

L-operazzjonijiet ta' tahlit taht il-Programm ghandhom jiġu implimentati skont il-Programm InvestEU u t-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 46

Finanzjament imhallat tal-Orizzont Ewropa u finanzjament imhallat tal-EIC

1. Il-komponenti tal-ghotja u tal-avvanzi rimborsabbli tal-finanzjament imhallat tal-Orizzont Ewropa u tal-finanzjament imhallat tal-EIC ghandhom ikunu soġġetti għall-Artikoli 34 sa 37.
2. Il-finanzjament imhallat tal-EIC ghandu jiġi implimentat skont l-Artikolu 48 ta' dan ir-Regolament. L-appoġġ taht il-finanzjament imhallat tal-EIC jista' jinghata sa meta l-azzjoni tkun tista' tiġi ffinanzjata bhala operazzjoni ta' tahlit jew bhala operazzjoni ta' finanzjament u investment kompletament koperta mill-garanzija tal-Unjoni taht il-Programm InvestEU. Permezz ta' deroga mill-Artikolu 209 tar-Regolament Finanzjarju, il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 2 ta' dak l-Artikolu u, b'mod partikolari, il-punti (a) u (d) tiegħu, ma ghandhomx japplikaw meta ssir l-ghotja ta' finanzjament imhallat tal-EIC.
3. Il-finanzjament imhallat tal-Orizzont Ewropa jista' jinghata lil azzjoni ta' kofinanzjament ta' programm fejn programm kongunt ta' Stati Membri u pajjiżi assoċjati jipprevedi l-użu ta' strumenti finanzjarji b'appoġġ ta' azzjonijiet magħżula. L-evalwazzjoni u l-għażla ta' tali azzjonijiet ghandhom isiru skont l-Artikoli 15, 23, 24, 27, 28 u 29. Il-kundizzjonijiet għall-implimentazzjoni tal-finanzjament imhallat tal-Orizzont Ewropa ghandhom jikkonformaw mal-Artikolu 32 b'analoġija mal-Artikolu 48(10) u ma' kwalunkwe kundizzjoni addizzjonali u ġustifikata stabbilita fil-programm ta' hidma.
4. Il-ħlasijiet lura inklużi l-avvanzi rimborzati u d-dhul tal-finanzjament imhallat tal-Orizzont Ewropa u l-finanzjament imhallat tal-EIC ghandhom jitqiesu bhala dhul assenjat intern skont il-punt (f) tal-Artikolu 21(3) u l-Artikolu 21(4) tar-Regolament Finanzjarju.
5. Il-finanzjament imhallat tal-Orizzont Ewropa u l-finanzjament imhallat tal-EIC ghandhom ikunu provduti b'mod li jipromwovi l-kompetittività tal-Unjoni filwaqt li ma jfixkilx il-kompetizzjoni fis-suq intern.

Artikolu 47

Il-Pathfinder

1. Il-Pathfinder ghandu jipprovdi għotjiet lil proġetti innovattivi ta' riskju għoli, implimentati minn konsorzji jew benefiċjarji singoli, bil-għan li jiġu żviluppatti innovazzjonijiet radikali u opportunitajiet godda għas-suq. Il-Pathfinder ghandu jipprovdi appoġġ għall-istadji bikrija ta' riċerka u żvilupp xjentifiċi, teknoloġiċi jew teknoloġikament avvanzati, inklużi l-prova ta' kuncett u l-prototipi għall-validazzjoni teknoloġika.

Il-Pathfinder ghandu jiġi implimentat primarjament permezz ta' sejha miftuha għal proposti minn isfel għal fuq b'dati ta' skadenza regolari kull sena u ghandu jipprevedi wkoll sfidi kompetittivi sabiex jiġu żviluppatti objettivi strateġiċi ewlenin li jehtieġu hsieb kemm teknoloġikament avvanzat kif ukoll radikali.

2. L-attivitajiet ta' transizzjoni tal-Pathfinder ghandhom jgħinu lil kull tip ta' riċerkaturi u l-innovaturi jiżviluppaw il-mogħdija għall-iżvilupp kummerċjali fl-Unjoni, bhall-attivitajiet ta' dimostrazzjoni u l-istudji tal-fattibbiltà biex jivvalutaw każijiet kummerċjali potenzjali, u għandhom jappoġġaw il-ħolqien ta' spin-offs u ta' negozji godda.

It-tnejja u l-kontenut tas-sejhiet għal proposti għall-attivitajiet ta' transizzjoni tal-Pathfinder għandhom jiġu determinati b'kont meħud tal-għanijiet u l-baġit stabbiliti mill-programm ta' hidma b'rabta mal-portafoll ta' azzjonijiet ikkonċernat.

Jistgħu jingħataw għotjiet addizzjonali ta' ammont fiss li ma jaqbiżx il-EUR 50 000 lil kull proposta diġà magħzula taħt il-Pathfinder, u fejn rilevanti l-attivitajiet ta' transizzjoni tal-Pathfinder, permezz ta' sejha għal proposti, biex jitwettqu azzjonijiet komplementari, inklużi azzjonijiet urġenti ta' koordinazzjoni u ta' appoġġ, għat-tiżni tal-komunità ta' benefiċjarji tal-portafoll, bħall-valutazzjoni ta' spin-offs possibbli, innovazzjonijiet li potenzjalment johlqu suq jew l-iżvilupp ta' pjan ta' negozju. Il-Kumitat tal-Programm stabbilit taħt il-programm speċifiku għandu jkun infurmat b'tali każijiet.

3. Il-kriterji tal-ghoti msemmija fl-Artikolu 28 għandhom japplikaw għall-Pathfinder.

Artikolu 48

L-Aċċeleratur

1. L-Aċċeleratur għandu jkollu l-għan li, essenzjalment, jappoġġa l-innovazzjoni li tohloq suq. Huwa għandu jappoġġa biss benefiċjarji singoli u għandu prinċipalment jipprovdi finanzjament imħallat. Taħt ċerti kundizzjonijiet, jista' jipprovdi wkoll appoġġi f'forma ta' għotja biss u f'forma ta' ishma biss.

L-aċċeleratur għandu jipprovdi it-tipi ta' appoġġ li ġejjin:

- (a) appoġġ ta' finanzjament imħallat lill-SMEs, inklużi negozji ġodda, u, f'każijiet eċċezzjonali, mid-caps zġhar li jwettqu innovazzjoni mhux bankabbli li tkun rivoluzzjonarja u interruttiva.
- (b) appoġġ f'forma biss ta' għotja lill-SMEs, inklużi negozji ġodda, li jwettqu kwalunkwe tip ta' innovazzjoni, li tvarja minn innovazzjoni inkrementali għal innovazzjoni rivoluzzjonarja u interruttiva u li jimmiraw biex sussegwentement jespandu.
- (c) appoġġ f'forma biss ta' ishma lill-SMEs mhux bankabbli, inklużi negozji ġodda, li diġà rċevew appoġġ f'forma biss ta' għotja.

L-appoġġ f'forma ta' għotja biss taħt L-Aċċeleratur għandu jiġi pprovdut biss taħt il-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

- (a) il-proġett għandu jinkludi informazzjoni dwar il-kapaċitajiet u r-rieda tal-applikant li jespandi;
- (b) il-benefiċjarju għandu jkun biss negozju ġdid jew SME;
- (c) l-appoġġ f'forma ta' għotja biss taħt L-Aċċeleratur għandu jiġi pprovdut darba biss lil benefiċjarju matul il-perijodu ta' implimentazzjoni tal-Programm għal massimu ta' EUR 2,5 miljun.

2. Il-benefiċjarju tal-Aċċeleratur għandu jkun entità ġuridika, li tikkwalifika bħala negozju ġdid, SME jew f'każijiet eċċezzjonali bħala mid-cap zġhira li jkollha l-intenzjoni li tespandi, stabbilita fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat. Il-proposta tista' tiġi pprezentata mill-benefiċjarju, jew, soġġett għal qbil minn qabel mill-benefiċjarju, minn persuna fizika jew entità ġuridika, waħda jew aktar, li jkollhom l-intenzjoni li jstabbilixxu jew jappoġġjaw lil dak il-benefiċjarju. Fil-każ tal-aħħar, il-ftehim ta' finanzjament għandu jiġi ffirmat biss mal-benefiċjarju.

3. Deċiżjoni unika tal-ghotja għandha tkopri u tipprovdi finanzjament għal kull forma ta' kontribuzzjoni tal-Unjoni prevista taħt finanzjament imħallat tal-EIC.

4. Il-proposti għandhom jiġu evalwati fuq il-merti individwali tagħhom minn esperti esterni indipendenti u magħzula għall-finanzjament permezz ta' sejha miftuha għal proposti b'dati ta' skadenza, ibbażata fuq l-Artikoli minn 27, 28 u 29, soġġett għall-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu.

5. Il-proposti pprezentati għandhom jiġu evalwati fuq il-bażi tal-kriterji tal-ghoti li ġejjin:

- (a) l-eċċellenza;
- (b) l-impatt;
- (c) il-livell tar-riskju tal-azzjoni li jimpedixxi l-investimenti, il-kwalità u l-effiċjenza tal-implimentazzjoni, u l-htieġa għall-appoġġ mill-Unjoni.

6. Bil-qbil tal-applikanti kkonċernati, il-Kummissjoni jew il-korpi ta' finanzjament li jimplimentaw il-Programm (inklużi il-KKIs tal-EIT's) jistgħu jipprezentaw, direttament għall-evalwazzjoni taht il-kriterju tal-ghoti msemmi fil-punt (c) tal-paragrafu 4, proposta għal azzjoni ta' innovazzjoni u ta' użu fis-suq li diġà tissodisfa il-kriterji tal-ghoti msemmija fil-punti (a) u (b) tal-paragrafu 4, soġġett għall-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

- (a) il-proposta għandha tohroġ minn kwalunkwe azzjoni ohra ffinanzjata taht l-Orizzont 2020, mill-Programm jew, soġġett għal fażi ta' test pilota esploratorju li jrid jiġi varat taht l-ewwel programm ta' hidma, minn programmi nazzjonali u/jew reġjonali, li jibdew bl-immappjar tad-domanda għal tali skema, li d-dispożizzjonijiet dettaljati tagħha għandhom jiġu stabbiliti fil-programm speċifiku msemmi fil-punti (a) tal-Artikolu 1(2);
- (b) il-proposta tkun ibbażata fuq rieżami tal-proġett li sar fis-sentejn ta' qabel li jevalwa l-eċċellenza u l-impatt tal-proposta u tkun soġġetta għal kundizzjonijiet u proċessi li jkunu dettaljati aktar fil-programm ta' hidma.

7. Jista' jingħata Sigill ta' Eċċellenza soġġett għall-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

- (a) il-benefiċjarju jkun negozju ġdid, SME jew mid-cap zghira;
- (b) il-proposta kienet eliġibbli u għaddiet mil-limiti applikabbli għall-kriterji msemmija fil-punti (a) u (b) tal-paragrafu 5;
- (c) l-attività tkun eliġibbli taht azzjoni ta' innovazzjoni.

8. Fil-każ ta' proposta li tkun għaddiet mill-evalwazzjoni, l-esperti esterni indipendenti għandhom jipproponu appoġġ korrispondenti tal-Aċċeleratur, ibbażat fuq ir-riskju affaċċjat u r-riżorsi u l-hin meħtieġa biex l-innovazzjoni tingieb u tintuża fis-suq.

Il-Kummissjoni tista' tiċhad, għal raġunijiet ġustifikati, proposta tal-esperti esterni indipendenti, inkluż minhabba nuqqas ta' konformità mal-għanijiet tal-politiki tal-Unjoni. Il-Kumitat tal-Programm għandu jiġi infurmat bir-raġunijiet għal tali każha.

9. Il-komponent tal-ghotja jew tal-avvanz rimborsabbli tal-appoġġ tal-Aċċeleratur ma għandux jeċċedi 70 % tal-kostijiet eliġibbli totali tal-azzjoni magħżula ta' innovazzjoni.

10. Il-kundizzjonijiet tal-implimentazzjoni tal-komponenti tal-ishma u tal-appoġġ ripagabbli tal-appoġġ tal-Aċċeleratur huma stipulati fid-Deċiżjoni (UE) 2021/764.

11. Il-kuntratt għall-azzjoni magħżula għandu jstabbilixxi objettivi intermedji speċifiċi li jistgħu jitkejlu kif ukoll il-prefinanzjament u l-pagamenti bin-nifs korrispondenti tal-appoġġ tal-Aċċeleratur.

Fil-każ tal-finanzjament imħallat tal-EIC, jistgħu jiġu varati attivitajiet li jikkorrispondu għal azzjoni ta' innovazzjoni u jithallas l-ewwel prefinanzjament tal-ghotja jew l-avvanz rimborsabbli, qabel l-implimentazzjoni ta' komponenti ohra tal-finanzjament imħallat mogħti mill-EIC. L-implimentazzjoni ta' daww il-komponenti għandha tkun soġġetta għall-kisba ta' objettivi intermedji speċifiċi stabbiliti fil-kuntratt.

12. F'konformità mal-kuntratt, l-azzjoni għandha tiġi sospiza, emendata jew, jekk ikun debitament ġustifikat, terminata jekk ma jinkisbux objettivi intermedji li jistgħu jitkejlu. Tista' tiġi terminata wkoll fejn l-użu mistenni fis-suq, speċjalment fl-Unjoni, ma jkunx jista' jitwettaq.

F'każijiet eċċezzjonali u fuq parir mill-bord tal-EIC, il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li żżid l-appoġġ tal-Aċċeleratur soġġett għal rieżami tal-proġett minn esperti esterni indipendenti. Il-Kumitat tal-Programm għandu jiġi infurmat b'tali każijiet.

KAPITOLU V

Esperti

Artikolu 49

Hatra ta' esperti esterni indipendenti

1. L-esperti esterni indipendenti għandhom jiġu identifikati u magħżula abbażi ta' sejhiet għal espressjonijiet ta' interess minn individwi u permezz ta' sejhiet indirizzati lil organizzazzjonijiet rilevanti, bħal aġenziji ta' riċerka, istituzzjonijiet ta' riċerka, universitajiet, organizzazzjonijiet ta' standardizzazzjoni, organizzazzjoni tas-socjetà ċivili, jew impriži bil-għan li tiġi stabbilita bażi ta' data ta' kandidati.

Permezz ta' deroga mill-Artikolu 237(3) tar-Regolament Finanzjarju, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti jistgħu, b'mod eċċezzjonali u f'każijiet debitament iġġustifikati, jagħzlu b'mod trasparenti kwalunkwe individwu espert bil-hiliet adatti mhux inkluż fil-bażi ta' data, dment li sejha għal espressjoni ta' interess ma tkunx identifikat esperti esterni indipendenti adegwati.

Tali esperti għandhom jiddikjaraw l-indipendenza u l-kapaċità tagħhom biex jappoġġaw l-oġettivi tal-Programm.

2. F'konformità mal-Artikolu 237(2) u (3) tar-Regolament Finanzjarju, l-esperti esterni indipendenti għandhom jiġu remunerati abbażi ta' kundizzjonijiet standard. Jekk ikun iġġustifikat, u f'każijiet eċċezzjonali, jista' jinghata livell adatt ta' remunerazzjoni li jiżboq il-kundizzjonijiet standard ibbażati fuq standards rilevanti tas-suq, speċjalment għal esperti speċifiċi ta' livell għoli. Tali spejjeż għandhom jiġu koperti mill-Programm.

3. Barra mill-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 38(2) u (3) tar-Regolament Finanzjarju, l-ismijiet ta' esperti esterni indipendenti li jevalwaw l-applikazzjonijiet għal għotjiet, li jiġu mahtura f'kapaċità personali, għandhom jiġu ppubblikati, flimkien mal-qasam ta' kompetenza esperta tagħhom, mill-inqas darba fis-sena fil-website tal-Kummissjoni jew tal-korp ta' finanzjament. Tali informazzjoni għandha tingabar, tiġi pprocessata u ppubblikata f'konformità mar-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³³⁾.

4. Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jiehdu l-miżuri adatti biex jevitaw konflitti ta' interess fir-rigward tal-involviment ta' esperti esterni indipendenti f'konformità mal-Artikolu 61 u l-Artikolu 150(5) tar-Regolament Finanzjarju.

Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jiżguraw li espert li jiffaċċja konflitt ta' interess fir-rigward ta' materja li fuqha l-espert ikun mehtieġ jipprovdi opinjoni ma jagħtix evalwazzjoni, parir jew assistenza dwar il-materja speċifika fil-kwistjoni.

5. Meta jaħtru esperti esterni indipendenti, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti għandhom jiehdu l-miżuri adatti biex jippruvaw jiksbu kompożizzjoni bbilanċjata fi hdan il-gruppi tal-esperti u l-bordijiet ta' evalwazzjoni fir-rigward ta' hiliet, esperjenza, għarfien, inkluż fir-rigward ta' speċjalizzazzjoni, b'mod partikolari dwar l-SSH, id-diversità ġeografika u s-sess, b'kont mehud tas-sitwazzjoni fil-qasam tal-azzjoni.

6. Fejn xieraq, għal kull proposta għandu jiġi żgurat għadd adegwat ta' esperti esterni indipendenti sabiex tkun garantita l-kwalità tal-evalwazzjoni.

7. L-informazzjoni dwar il-livell ta' remunerazzjoni tal-esperti esterni indipendenti kollha għandu jsir disponibbli għall-Parlament Ewropew u għall-Kunsill.

TITOLU III

MONITORAĠĠ, KOMUNIKAZZJONI, EVALWAZZJONI U KONTROLL TAL-PROGRAMM

Artikolu 50

Monitoraġġ u rappurtar

1. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja kontinwament il-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-Programm, tal-programm speċifiku msemmi fil-punti (a) tal-Artikolu 1(2) u tal-attivitajiet tal-EIT. Sabiex tiżdied it-trasparenza, id-data għandha ssir disponibbli għall-pubbliku wkoll b'mod aċċessibbli fil-website tal-Kummissjoni skont l-aħħar aġġornament. B'mod partikolari, id-data għal proġetti ffinanzjati taht l-ERC, is-Shubiji Ewropej, il-missjonijiet, l-EIC u l-EIT għandha tiġi inkluża fl-istess bażi ta' data.

⁽³³⁾ Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deciżjoni Nru 1247/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39).

Il-bażi ta' data għandha tinkludi:

- (a) indikaturi marbuta biż-żmien għar-rappurtar fuq bażi ta' kull sena dwar il-progress tal-Programm lejn il-kisba tal-għanijiet msemmija fl-Artikolu 3 u stabbiltà fl-Anness V tul id-direzzjonijiet tal-impatt;
- (b) informazzjoni dwar il-livell ta' integrazzjoni tal-SSH, il-proporzjon bejn TRLs aktar baxxi u oġġla fir-riċerka kollaborattiva, il-progress fil-partecipazzjoni tal-pajjiżi li jhejju għat-twessigh tal-partecipazzjoni, l-għamla geografika ta' konsorzji fi proġetti kollaborattivi, l-evoluzzjoni tas-salarji tar-riċerkaturi, l-użu ta' proċedura ta' preżentazzjoni f'zewġ stadji u ta' evalwazzjoni, il-miżuri mahsuba biex jiffacilitaw rabtiet ta' kollaborazzjoni fil-qasam Ewropew tar-R&I, l-użu tar-rieżami tal-evalwazzjoni u l-għadd u t-tipi ta' ilmenti, il-livell ta' integrazzjoni fir-rigward tal-klima u l-infiq relatat, il-partecipazzjoni tal-SMEs, il-partecipazzjoni tas-settur privat, l-ugwaljanza bejn is-sessi fil-partecipazzjoni f'azzjonijiet iffinanzjati, il-bordijiet ta' evalwazzjoni, il-bordijiet u l-gruppi konsultattivi, is-Sigilli ta' Eċċellenza, is-Shubiji Ewropea kif ukoll ir-rata ta' kofinanzjament, il-finanzjament komplementari u kumulattiv minn programmi oħra tal-Unjoni, l-infrastrutturi tar-riċerka, iż-żmien għall-ghotja, il-livell ta' kooperazzjoni internazzjonali, l-involvement taċ-ċittadini u l-partecipazzjoni tas-soċjetà ċivili;
- (c) il-livelli ta' nfiq diżaggregati fil-livell ta' proġett sabiex tkun tista' ssir analiżi speċifika, inkluż għal kull qasam ta' intervent;
- (d) il-livell ta' sottoskrizzjoni żejda, b'mod partikolari l-għadd ta' proposti u għal kull sejha għal proposti, il-punteġġ medju tagħhom, is-sehem tal-proposti iżjed u inqas mil-livelli limiti ta' kwalità.

2. Sabiex tiġi żgurata l-valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Programm lejn il-kisba tal-għanijiet tiegħu, il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 55 biex temenda l-Anness V fir-rigward tal-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt, fejn ikun meqjus neċessarju, u biex tistabbilixxi linji ta' referenza u miri kif ukoll biex tissupplimenta dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas ta' monitoraġġ u evalwazzjoni.

3. Is-sistema ta' rappurtar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u r-riżultati tal-Programm jingabru b'mod effiċjenti, effettiv u f'waqtu, mingħajr ma jiżdied il-piż amministrattiv għall-benefiċjarji. Għal dan il-għan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti proporzjonati ta' rappurtar fuq dawk li jirċievu l-fondi tal-Unjoni, inkluż fil-livell tar-riċerkaturi involuti fl-azzjonijiet sabiex ikunu jistgħu jiġu segwiti fil-karriera u l-mobbiltà tagħhom, u, fejn xieraq, fuq l-Istati Membri.

4. L-analiżi kwalitattiva mill-Kummissjoni u mill-korpi ta' finanzjament tal-Unjoni jew nazzjonali għandha tikkomplementa kemm jista' jkun id-data kwantitattiva.

5. Il-miżuri bil-għan li jiffacilitaw rabtiet ta' kollaborazzjoni fil-qasam Ewropew tar-R&I għandhom jiġu monitorjati u rieżaminati fil-kuntest tal-programmi ta' hidma.

Artikolu 51

Informazzjoni, komunikazzjoni, pubbliċità u disseminazzjoni u sfruttament

1. Dawk li jirċievu l-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonossu l-orijini ta' dawk il-fondi u jiżguraw il-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni, b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-riżultati tagħhom (inkluż għall-premji), billi jipprovdu informazzjoni mmirata li tkun koerenti, effettiva u proporzjonata lil diversi udjenzi, inklużi l-media u l-pubbliku.

2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni relatati mal-Programm, ma' azzjonijiet taħt il-Programm u mar-riżultati miksuba. Barra minn hekk, għandha tipprovdi informazzjoni dettaljata u f'waqtha lill-Istati Membri u lill-benefiċjarji. Għandhom jiġu pprovduti servizzi ta' tlaqqiġ ibbażati fuq l-evidenza li jkun informati mill-analitika u affinitajiet tan-netwerks lill-entitajiet interessati sabiex jgħaqqdu konsorzji għal proġetti kollaborattivi, b'attenzjoni partikolari għall-identifikazzjoni ta' opportunitajiet ta' networking għal entitajiet ġuridiċi minn pajjiżi bi prestazzjoni baxxa fir-R&I. Fuq il-bażi ta' tali analiżi, jistgħu jiġu organizzati avvenimenti mmirati ta' tlaqqiġ li jservu ta' sejhiet speċifiċi għall-proposti.

3. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi wkoll strateġija ta' disseminazzjoni u sfruttament li żżid id-disponibbiltà u t-tixrid kemm tar-riżultati tar-R&I kif ukoll tal-għarfien tal-Programm biex jiġi aċċellerat l-isfruttament lejn l-adozzjoni mis-suq u jitqawwa l-impatt tal-Programm.

4. Ir-riżorsi finanzjarji allokati lill-Programm għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni kif ukoll għal attivitajiet ta' informazzjoni, komunikazzjoni, pubbliċità, disseminazzjoni u sfruttament sa fejn daww il-prijoritajiet ikunu relatati mal-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3.

Artikolu 52

Evalwazzjoni tal-programm

1. L-evalwazzjonijiet tal-programm għandhom jitwettqu b'mod f'waqtu sabiex jikkontribwixxu għall-proċess deċiżjonali tal-Programm, il-programm qafas suċċessur tiegħu u inizjattivi oħra rilevanti għar-R&I.
2. L-evalwazzjoni interim tal-Programm għandha titwettaq bl-assistenza ta' esperti indipendenti magħżula abbażi ta' proċess trasparenti ladarba jkun hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli dwar l-implimentazzjoni tal-Programm, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni tal-programm. Hija għandha tinkludi analiżi tal-portafoll u valutazzjoni tal-impatt fit-tul ta' programmi qafas preċedenti u għandha tiffirma l-bażi biex jiġi aġġustat jew riorjentat il-Programm, skont il-każ. Hija għandha tivvaluta l-Programm f'termini ta' effikaċja, effiċjenza, rilevanza, koerenza u valur miżjud tal-Unjoni.
3. Fi tmiem l-implimentazzjoni tal-Programm, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara t-tmiem tal-perijodu speċifikat fl-Artikolu 1, għandha titlesta, mill-Kummissjoni, evalwazzjoni finali tal-Programm. Hija għandha tinkludi valutazzjoni tal-impatt fit-tul ta' programmi qafas preċedenti.
4. Il-Kummissjoni għandha tippubblika u tikkomunika l-konklużjonijiet tal-evalwazzjonijiet, akkumpanjati mill-osservazzjonijiet tagħha, u għandha tippreżentahom lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni.

Artikolu 53

Awditi

1. Is-sistema ta' kontroll għall-Programm għandha tiżgura bilanċ adegwat bejn il-fiduċja u l-kontroll, filwaqt li jitqiesu l-kostijiet amministrattivi u kostijiet oħra tal-kontrolli fil-livelli kollha, speċjalment għall-benefiċjarji. Ir-regoli tal-awditjar għandhom ikunu ċari, konsistenti u koerenti tul il-Programm.
2. L-istrategġija tal-awditi għall-Programm għandha tkun ibbażata fuq l-awditu finanzjarju ta' kampjun rappreżentattiv tan-nefqa fil-firxa tal-Programm kollu. Il-kampjun rappreżentattiv għandu jkun ikkomplementat b'għażla bbażata fuq valutazzjoni tar-riskji relatati man-nefqa. L-azzjonijiet li jirċievu finanzjament kongunt minn programmi differenti tal-Unjoni għandhom jiġu awditjati darba biss, u dan għandu jkopri l-programmi kollha involuti u r-regoli applikabbli rispettivi tagħhom.
3. Barra minn hekk, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament rilevanti jistgħu jiddependu fuq awditi ta' sistemi u proċessi fil-livell tal-benefiċjarji. Daww l-awditi għandhom ikunu fakultattivi għal ċerti tipi ta' benefiċjarji u għandhom jeżaminaw is-sistemi u l-proċessi ta' benefiċjarju, ikkomplementati minn awditu tat-tranzazzjonijiet. Għandhom isiru minn awditur indipendenti kompetenti li jkun ikkwalfikat biex iwettaq awditi statutorji ta' dokumenti kontabilistiċi f'konformità mad-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁴⁾. L-awditi ta' sistemi u proċessi jistgħu jintużaw mill-Kummissjoni jew mill-korp ta' finanzjament rilevanti sabiex jiddeterminaw l-assigurazzjoni ġenerali dwar il-ġestjoni finanzjarja tajba tan-nefqa u għall-kunsiderazzjoni mill-gdid tal-livell tal-awditi u ċ-ċertifikati dwar dikjarazzjonijiet finanzjarji.
4. F'konformità mal-Artikolu 127 tar-Regolament Finanzjarju, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament jistgħu jiddependu fuq awditi dwar l-użu ta' kontribuzzjonijiet tal-Unjoni mwettqa minn persuni jew entitajiet oħra li jkunu indipendenti u kompetenti, inkluż minn min ma jkollux mandat mill-istituzzjonijiet jew korpi tal-Unjoni.
5. L-awditi jistgħu jitwettqu sa sentejn wara l-pagament tal-bilanċ.

⁽³⁴⁾ Id-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2006 dwar il-verifiki statutorji tal-kontijiet annwali u tal-kontijiet konsolidati, li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 84/253/KEE (ĠU L 157, 9.6.2006, p. 87).

6. Il-Kummissjoni għandha tippubblika linji gwida dwar l-awditjar, bil-għan li tiżgura applikazzjoni u interpretazzjoni affidabbli u uniformi tal-proċeduri u r-regoli tal-awditjar matul il-perijodu kollu tal-Programm.

Artikolu 54

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Fejn pajjiż terz jiehu sehem fil-Programm permezz ta' deċiżjoni adottata skont ftehim internazzjonali jew abbażi ta' kwalunkwe strument ġuridiku ieħor, il-pajjiż terz għandu jagħti d-drittijiet u l-aċċess neċessarji meħtieġa biex l-uffiċjal ta' awtorizzazzjoni responsabbli, l-OLAF u l-Qorti Ewropea tal-Awdituri jeżerċitaw il-kompetenzi rispettivi tagħhom b'mod komprensiv. Fil-każ tal-OLAF, dawn id-drittijiet għandhom jinkludu d-dritt li jwettaq investigazzjonijiet, inkluż kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, kif previst fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013.

Artikolu 55

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adożzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni soġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adożzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikolu 50(2) hija mogħtija lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 2028.
3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikolu 50(2) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttejjem id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li diġà jkun fis-seħħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 50(2) għandu jidhol fis-seħħ biss jekk l-ebda oġġezzjoni ma tkun ġiet espressa jew mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien perijodu ta' xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel l-iskadenza ta' dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma għarrfu lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

TITOLU IV

DISPOŻIZZJONIJIET TRANSIZZJONALI U FINALI

Artikolu 56

Thassir

Ir-Regolamenti (UE) Nru 1290/2013 u (UE) Nru 1291/2013 jiġihassru b'effett mill-1 ta' Jannar 2021.

*Artikolu 57***Dispożizzjonijiet transizzjonali**

1. Dan ir-Regolament m'għandux jaffettwa l-kontinwazzjoni jew il-modifika ta' azzjonijiet mibdija taht ir-Regolamenti (UE) Nru 1290/2013 u (UE) Nru 1291/2013 li għandhom jibqgħu japplikaw għal dawk l-azzjonijiet sal-għeluq tagħhom. Il-programmi ta' hidma u l-azzjonijiet previsti fil-pjanijiet ta' hidma adottati taht ir-Regolament (UE) Nru 1290/2013 u taht l-atti bażiċi korrispondenti tal-korpi ta' finanzjament għandhom ukoll jibqgħu regolati mir-Regolament (UE) Nru 1290/2013 u minn dawk l-atti bażiċi sat-tlestija tagħhom.
2. Il-pakkett finanzjarju għall-Programm jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-assistenza teknika u amministrattiva li jkunu meħtieġa biex tiġi żgurata t-transizzjoni bejn il-Programm u l-miżuri adottati skont ir-Regolament (UE) Nru 1291/2013.

*Artikolu 58***Dhul fis-seħh**

Dan ir-Regolament għandu jidhul fis-seħh fil-jum tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, it-28 ta' April 2021.

Għall-Parlament Ewropew
Il-President
D. M. SASSOLI

Għall-Kunsill
Il-President
A. P. ZACARIAS

ANNEX I

IL-LINJI PRINCIPALI TAL-ATTIVITAJIET

L-għanijiet generali u speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3 ta' dan ir-Regolament għandhom jiġu segwiti fil-Programm kollu, permezz tal-oqsma ta' intervent u l-linji generali ta' attivitajiet deskritti f'dan l-Anness u fl-Anness II għal dan ir-Regolament, kif ukoll fl-Anness I tad-Deċiżjoni (UE) 2021/764.

(1) Pilastru I "Xjenza Eċċellenti"

Permezz tal-attivitajiet li ġejjin, dan il-pilastru, b'konformità mal-Artikolu 4, għandu jipprovmwovi l-eċċellenza xjentifika, jattira l-aqwa talent lejn l-Ewropa, jipprovdvi l-appoġġ adatt għar-riċerkaturi fi stadju bikri u jappoġġa l-holqien u t-tixrid ta' eċċellenza xjentifika, ta' għarfien, metodoloġiji u hiliet ta' kwalità għolja, teknoloġiji u soluzzjonijiet għall-isfidi soċjali, ambjentali u ekonomiċi globali. Għandu jikkontribwixxi wkoll lejn l-għanijiet speċifiċi l-oħra tal-Programm kif imsemmija fl-Artikolu 3.

- (a) ERC: dan jipprovdvi finanzjament attraenti u flessibbli sabiex jgħin lil riċerkaturi individwali b'talent u kreattivi, b'enfasi fuq riċerkaturi fi stadju bikri, u t-timijiet tagħhom isegwu d-direzzjonijiet l-aktar promettenti fil-fruntieri tax-xjenza, irrispettivament min-nazzjonalità u l-pajjiż ta' oriġini tagħhom u abbażi tal-kompetizzjoni mifruxa mal-Unjoni msejsa unikament fuq il-kriterju ta' eċċellenza.

Qasam ta' intervent: Xjenza fil-fruntieri tal-għarfien.

- (b) MSCA: dawn jattrezzaw lir-riċerkaturi b'għarfien u hiliet godda permezz tal-mobbiltà u l-esposizzjoni bejn fruntieri, setturi u dixiplini, itejbu t-taħriġ u s-sistemi tal-iżvilupp tal-karriera kif ukoll jistrutturaw u jtejbju r-reklutaġġ istituzzjonali u nazzjonali, b'kont mehud tal-Karta Ewropea għar-Riċerkaturi u l-Kodiċi ta' Kondotta għar-reklutaġġ tar-riċerkaturi; b'dan il-mod, l-MSCA jgħinu biex jibnu l-pedamenti ta' pajsagġ ta' riċerka eċċellenti Ewropea madwar l-Ewropa kollha, billi jikkontribwixxu għal spinta lill-impjegi, lit-tkabbir u lill-investment, u biex jissolvew l-isfidi attwali u futuri tas-soċjetà.

Oqsma ta' intervent: it-trawwim tal-eċċellenza permezz tal-mobbiltà ta' riċerkaturi bejn fruntieri, setturi u dixiplini; it-trawwim ta' hiliet godda permezz ta' taħriġ eċċellenti tar-riċerkaturi; it-tiħiħ tar-riżorsi umani u l-iżvilupp tal-hiliet fiż-ŻER kollha; it-titjib u l-iffacilitar tas-sinergiji; il-promozzjoni tas-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku.

- (c) Infrastrutturi tar-riċerka: l-Ewropa tiġi attrezzata b'infrastrutturi ta' riċerka sostenibbli ta' klassi mondjali li jkunu miftuħa u aċċessibbli għall-aqwa riċerkaturi mill-Ewropa u lil hinn minnha. L-inkoraggiment tal-użu tal-infrastrutturi eżistenti tar-riċerka, inkluzi daww iffanzjati minn fondi taħt il-Politika ta' Koeżjoni tal-Unjoni. B'dan il-mod jtkabbar il-potenzjal tal-infrastruttura tar-riċerka biex issostni l-avvanz xjentifiku u l-innovazzjoni, u biex tippermetti li x-xjenza miftuħa u eċċellenti f'konformità mal-prinċipji FAIR, flimkien ma' attivitajiet relatati mal-politika tal-Unjoni u l-kooperazzjoni internazzjonali.

Oqsma ta' intervent: il-konsolidament u l-iżvilupp tal-pajsagġ tal-infrastrutturi Ewropej tar-riċerka; il-ftuħ, l-integrazzjoni u l-interkonnessjoni ta' infrastrutturi tar-riċerka; il-potenzjal ta' innovazzjoni tal-infrastrutturi Ewropej tar-riċerka u l-attivitajiet ta' innovazzjoni u taħriġ; ir-rinfurzar tal-politika Ewropea dwar l-infrastrutturi tar-riċerka u l-kooperazzjoni internazzjonali.

(2) Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea"

Permezz tal-attivitajiet li ġejjin, dan il-pilastru, f'konformità mal-Artikolu 4, għandu jappoġġa l-holqien u t-tixrid aħjar ta' għarfien, teknoloġiji u soluzzjonijiet sostenibbli godda ta' kwalità għolja, isahhaħ il-kompetittività tal-industrija Ewropa, isahhaħ l-impatt tar-R&I billi jiżviluppa, jappoġġa u jimplementa l-politiki tal-Unjoni, u jagħti appoġġ lill-adozzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi fl-industrija, partikolarment fl-SMEs u n-negozji l-godda, u s-soċjetà biex jiġu indirizzati l-isfidi globali. Għandu jikkontribwixxi wkoll lejn l-għanijiet speċifiċi l-oħra tal-Programm kif imsemmija fl-Artikolu 3.

L-SSH għandhom jiġu integrati b'mod shiħ fir-raggruppamenti kollha, inkluz l-attivitajiet speċifiċi u dedikati.

Biex jiġu massimizzati l-flessibilità u s-sinerġiji tal-impatt, l-attivitajiet tar-R&I għandhom jiġu organizzati f'sitt raggruppamenti, interkonnessi permezz ta' infrastrutturi tar-riċerka pan-Ewropej, li individwalment u flimkien ser jincentivaw kooperazzjoni interdixiplinari, transsettorjali, transpolitika, transfruntiera u internazzjonali. Il-Pilastru II tal-Programm se jkopri attivitajiet minn firxa wiesgħa ta' TRLs, fosthom TRLs aktar baxxi.

Kull raggruppament jikkontribwixxi lejn bosta SDGs; u bosta SDGs huma appoġġati minn aktar minn raggruppament wiehed.

L-attivitajiet tar-R&I għandhom jiġu implimentati fir-raggruppamenti li ġejjin u bejniethom:

- (a) Raggruppament "Saħħa": it-titjib u l-ħarsien tas-saħħa u l-benesseri taċ-ċittadini ta' kull età billi jkun iġġenerat għarfien ġdid, jiġu żviluppati soluzzjonijiet innovattivi, u tiġi żgurata l-integrazzjoni, fejn rilevanti, ta' perspettiva tal-ugwaljanza bejn is-sessi għall-prevenzjoni, id-dijanjozi, il-monitoraġġ, it-trattament u l-kura tal-mard u l-iżvilupp tat-teknoloġiji tas-saħħa; il-mitigazzjoni tar-riskji għas-saħħa; il-protezzjoni tal-popolazzjonijiet u l-promozzjoni ta' saħħa tajba u benessere, anke fuq il-post tax-xogħol; is-sistemi tas-saħħa pubblika jsiru aktar kosteffikaċi, ġusti u sostenibbli; il-prevenzjoni u l-indirizzar tal-mard relatat mal-faqar; l-appoġġ lil, u l-facilitazzjoni ta', il-partecipazzjoni u l-awtoġestjoni tal-pazjenti.

Oqsma ta' intervent: is-saħħa matul il-ħajja kollha; id-determinanti tas-saħħa ambjentali u soċjali; il-mard li ma jittidhx u mard rari; il-mard li jittiehed, inkluż il-mard relatat mal-faqar u injorat; l-ghodod, it-teknoloġiji u s-soluzzjonijiet diġitali għas-saħħa u l-kura, inkluża medicina personalizzata; is-sistemi tal-kura tas-saħħa.

- (b) Raggruppament "Kultura, kreattività u soċjetà inklużiva": it-tishih tal-valuri demokratiċi, inklużi l-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali; is-salvagwardja tal-wirt kulturali taġġna; l-esplorazzjoni tal-potenzjal tas-setturi kulturali u kreattivi, u l-promozzjoni tat-trasformazzjonijiet soċjoekonomiċi li jikkontribwixxu għall-inklużjoni u t-tkabbir, inklużi l-ġestjoni tal-migrazzjoni u l-integrazzjoni tal-migranti.

Oqsma ta' intervent: id-demokrazija u l-governanza; il-kultura, il-wirt kulturali u l-kreattività; it-trasformazzjonijiet ekonomiċi u soċjali.

- (c) Raggruppament "Sigurtà Ċivili għas-Soċjetà": l-indirizzar tal-isfidi li jirriżultaw mit-theddid persistenti ta' sigurtà, inkluża ċ-ċiberkriminalità, kif ukoll mid-diżastri naturali u dawk ikkawżati mill-bniedem.

Oqsma ta' intervent: is-soċjetajiet reżiljenti għad-diżastri; il-protezzjoni u s-sigurtà; iċ-ċibersigurtà.

- (d) Raggruppament "Diġitali, Industrija u Spazju": ir-rinfurzar tal-kapaċitajiet u l-assigurazzjoni tas-sovranità tal-Ewropa f'teknoloġiji abilitanti ewlenin għad-diġitalizzazzjoni u l-produzzjoni, u fit-teknoloġija spazjali, tul il-katina tal-valur kollha; biex tinbena industrija kompetittiva, diġitali, b'livell baxx ta' karbonju u ċirkolari; tiġi żgurata provvista sostenibbli tal-materja prima; jiġu żviluppati materjali avvanzati u tiġi pprovduta l-bażi għall-avvanzi u l-innovazzjoni fl-isfidi soċjetali globali.

Oqsma ta' intervent: it-teknoloġiji tal-manifattura; it-teknoloġiji diġitali ewlenin, inklużi teknoloġiji tal-kwantum; teknoloġiji abilitanti emergenti; materjali avvanzati; l-intelliġenza artifiċjali u r-robotika; l-internet tal-generazzjoni li jmiss; il-computing avvanzat u Big Data; l-industriji ċirkolari; l-industriji b'livell baxx ta' karbonju u nodfa; l-ispace, inkluża l-osservazzjoni tad-dinja.

- (e) Raggruppament "Klima, enerġija u mobbiltà": il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima permezz ta' fehim aħjar tal-kawzi, l-evoluzzjoni, ir-riskji, l-impatti u l-opportunitajiet tiegħu, billi s-setturi tal-enerġija u tat-trasport isiru aktar favur il-klima u l-ambjent, aktar effiċjenti u kompetittivi, aktar intelliġenti, aktar sikuri, u aktar reżiljenti, jippromwovu l-użu ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika, itejbu r-reżiljenza tal-Unjoni għax-xokkijiet esterni u jadattaw l-imġiba soċjali fir-rigward tal-SDGs.

Oqsma ta' intervent: ix-xjenza tal-klima u s-soluzzjonijiet tal-klima; il-provvista tal-enerġija; is-sistemi u l-grilji tal-enerġija; il-bini u l-facilitajiet industrijali fit-transizzjoni tal-enerġija; il-komunitajiet u l-bliet; il-kompetittività industrijali fit-trasport; trasport u mobbiltà nodfa, sikuri u aċċessibbli; mobbiltà intelliġenti; il-ħżin tal-enerġija.

- (f) Raggruppament "Ikel, Bijoeconomija, Riżorsi Naturali, Agrikoltura u Ambjent": il-protezzjoni tal-ambjent, ir-restawr, il-ġestjoni sostenibbli u l-użu ta' riżorsi naturali u bijoloġiċi mill-art, l-ilmijiet interni u l-baħar biex titwaqqaf l-erożjoni tal-bijodiversità, tiġi indirizzata s-sigurtà tal-ikel u n-nutrizzjoni għal kulhadd u t-transizzjoni lejn ekonomija b'livell baxx ta' karbonju, b'użu effiċjenti tar-riżorsi u ċirkolari u lejn bijoeconomija sostenibbli.

Oqsma ta' intervent: l-osservazzjoni ambjentali; il-bijodiversità u r-riżorsi naturali; l-agrikoltura, il-forestrija u ż-żoni rurali; l-ibhra, l-oċeani u l-ilmijiet interni; is-sistemi tal-ikel; is-sistemi ta' innovazzjoni b'bażi bijoloġika fil-bijoeconomija tal-Unjoni; is-sistemi ċirkolari.

- (g) Azzjonijiet diretti mhux nukleari tal-JRC: il-ġenerazzjoni ta' evidenza xjentifika ta' kwalità għolja għal politiki pubbliċi tajbin li jkunu effiċjenti u affordabbli. L-inizjattivi u l-proposti godda għal atti ġuridici tal-Unjoni jehtieġu evidenza trasparenti, komprensiva u bbilanċjata sabiex jiġu mfassla b'mod sensibbli, filwaqt li l-implimentazzjoni tal-politika tehtieġ li l-evidenza tkun imkejla u mmonitorjata. Il-JRC jipprovdi, għall-politiki tal-Unjoni, evidenza xjentifika indipendenti u appoġġ tekniku matul iċ-ċiklu kollu tal-politika. Il-JRC jiffoka r-riċerka tiegħu fuq il-prijoritajiet ta' politika tal-Unjoni.

Oqsma ta' intervent: it-tisħih tal-baži tal-gharfien għat-tfassil ta' politiki: sfidi globali (is-saħħa; il-kultura, il-kreattività u s-socjetà inkluziva; is-sigurtà ċivili għas-socjetà; id-diġitali, l-industrija u l-ispazju; il-klima, l-enerġija u l-mobbiltà; l-ikel, il-bijoeconomija, riżorsi naturali, agrikoltura u ambjent); innovazzjoni, żvilupp ekonomiku, u kompetittività; eċċellenza xjentifika; żvilupp territorjali u appoġġ għall-Istati Membri u reġjuni.

(3) Pilastru III "Ewropa Innovattiva"

Permezz tal-attivitajiet li ġejjin, dan il-pilastru għandu, f'konformità mal-Artikolu 4, jipromwovi l-forom kollha ta' innovazzjoni, inkluża l-innovazzjoni mhux teknoloġika, primarjament fl-SMEs, inklużi negozji godda, bil-facilitazzjoni tal-iżvilupp teknoloġiku, id-dimostrazzjoni u t-trasferiment tal-gharfien, u jsaħħa l-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi. Dan għandu jikkontribwixxi wkoll lejn l-ghanijiet speċifiċi l-oħra tal-Programm kif imsemmija fl-Artikolu 3. L-EIC għandu jiġi implimentat primarjament permezz ta' żewġ strumenti, il-Pathfinder, implimentat primarjament permezz tar-riċerka kollaborattiva, u l-Aċċeleratur.

- (a) L-EIC: jiffoka prinċipalment fuq innovazzjoni rivoluzzjonarja u interruttiva, jimmira b'mod partikolari lejn l-innovazzjoni li tohloq is-swieq, filwaqt li jappoġġa wkoll it-tipi kollha ta' innovazzjoni, inkluża l-innovazzjoni inkrementali.

Oqsma ta' intervent: il-Pathfinder għal riċerka avvanzata, bħala appoġġ lit-teknoloġiji futuri u emergenti li jkunu rivoluzzjonarji, li joħolqu suq u/jew ikunu teknoloġikament avvanzati; l-Aċċeleratur, li jnaqqas id-distakk fil-finanzjament bejn l-aħħar stadji tal-attivitajiet tar-R&I u l-implimentazzjoni fis-suq, biex tintuża b'mod effettiv l-innovazzjoni rivoluzzjonarja li tohloq swieq godda, u biex kumpanniji jespandu fejn is-suq ma jipprovdi finanzjament vijabbli; attivitajiet addizzjonali tal-EIC bħal premijiet u fellowships, u servizzi b'valur miżjud għan-negozji.

- (b) Ekosistemi Ewropej ta' innovazzjoni

Oqsma ta' intervent: attivitajiet li jinkludu b'mod partikolari l-konnessjoni, fejn rilevanti f'kooperazzjoni mal-EIT, ma' atturi nazzjonali u reġjonali ta' innovazzjoni u l-appoġġ għall-implimentazzjoni ta' programmi transfruntiera kongunti ta' innovazzjoni minn Stati Membri, reġjuni u pajjiżi assoċjati, mill-iskambju tal-prattika u l-gharfien dwar ir-regolazzjoni tal-innovazzjoni sat-tisħih tal-hiliet personali għall-innovazzjoni għal attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni, inkluża l-innovazzjoni miftuħa jew li titmexxa mill-utenti, biex tiżdied l-effikaċja tas-sistema Ewropea ta' innovazzjoni. Dan għandu jiġi implimentat f'sinerġija ma', fost l-oħrajn, l-appoġġ tal-FEŻR għal ekosistemi tal-innovazzjoni u shubji interreġjonali madwar temi ta' speċjalizzazzjoni intelligenti.

- (c) L-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija

Oqsma ta' intervent (definiti fl-Anness II): ekosistemi sostenibbli ta' innovazzjoni madwar l-Ewropa; hiliet ta' innovazzjoni u ta' imprenditorija f'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja, inkluża ż-żieda fil-kapaċitajiet tal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oghla fl-Ewropa kollha; soluzzjonijiet godda fis-suq biex jindirizzaw sfidi globali; is-sinerġiji u l-valur miżjud fi hdan il-Programm.

(4) Il-Parti "Twessigh tal-Partecipazzjoni u Tisħih taż-ŻER"

Permezz tal-attivitajiet li ġejjin, din il-Parti għandha ssegwi għanijiet speċifiċi kif stabbiliti fil-punt (d) tal-Artikolu 3(2). Għandha tikkontribwixxi wkoll lejn l-ghanijiet speċifiċi l-oħra tal-Programm kif imsemmija fl-Artikolu 3. Filwaqt li tinfed il-Programm kollu, din il-Parti għandha tappoġġa attivitajiet li jikkontribwixxu għall-attrazzjoni tat-talent, it-trawwim taċ-ċirkolazzjoni tal-imħu u l-prevenzjoni tal-eżodu tal-imħu, ta' Ewropa bbażata aktar fuq l-gharfien, aktar innovattiva u aktar ugwali bejn is-sessi, fuq quddiem nett tal-kompetizzjoni globali, it-trawwim tal-kooperazzjoni transnazzjonali u b'dan l-ottimizzazzjoni tal-qawwiet u l-potenzjal nazzjonali fl-Ewropa kollha f'ŻER li tagħti prestazzjoni tajba, fejn l-gharfien u forza tax-xogħol b'hiliet għoljin jiċċirkolaw b'mod liberu b'mod ibbilanċjat, fejn ir-riżultati tar-R&I jiġu disseminati b'mod wiesa' lil, kif ukoll jinftiehm u jiġu fdati minn, ċittadini infurmati u jkunu ta' benefiċċju għas-socjetà kollha kemm hi, u fejn il-politika tal-Unjoni, b'mod partikolari l-politika dwar ir-R&I, tissejjes fuq evidenza xjentifika ta' kwalità għolja.

Din il-Parti għandha tappoġġa wkoll attivitajiet li jimmiraw li jtejbu l-kwalità ta' proposti minn entitajiet ġuridiċi minn pajjiżi bi prestazzjoni baxxa fir-R&I, bħal kontrolli u pariri professjonali qabel isiru l-proposti, u jżidu l-attivitajiet tal-Punti ta' Kuntatt Nazżjonali biex jiġi appoġġat in-netwerking internazzjonali, kif ukoll attivitajiet li jimmiraw li jappoġġaw entitajiet ġuridiċi minn pajjiżi bi prestazzjoni baxxa fir-R&I li jingħaqdu ma' proġetti kollaborattivi diġà magħżula li fihom ma jkunux qed jieħdu sehem entitajiet ġuridiċi minn tali pajjiżi.

Oqsma ta' intervent: it-twessigh tal-partecipazzjoni u t-tixrid tal-eċċellenza, inkluż permezz tal-ħolqien ta' timijiet, ġemellagġi, Presidenzi taż-ŻER, il-Kooperazzjoni Ewropea fix-Xjenza u t-Teknoloġija (COST, *European Cooperation in Science and Technology*), l-inizjattivi ta' eċċellenza u attivitajiet biex titrawwem iċ-ċirkolazzjoni tal-imħuħ; ir-riforma u t-tiħiħ tas-sistema Ewropea tar-R&I, inkluż pereżempju billi tiġi appoġġata r-riforma tal-politika nazżjonali tar-R&I, jiġu pprovduti ambjenti attraenti għall-karrieri, u jiġu appoġġati x-xjenza relatata mal-ugwaljanza bejn is-sessi u x-xjenza relatata maċ-ċittadini.

ANNEX II

ISTITUT EWROPEW TAL-INNOVAZZJONI U T-TEKNOLOĠIJA (EIT)

Dawn li ġejjin għandhom japplikaw fl-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-programm tal-EIT:

(1) Spjega ta' raġunijiet

Kif jiddikjara b'mod ċar ir-rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli dwar il-massimizzazzjoni tal-impatt tar-R&I tal-Unjoni (il-Grupp ta' Livell Għoli Lamy), it-triq 'il quddiem hija li "nedukaw għall-futur u ninvestu fin-nies li se jagħmlu bidla". B'mod partikolari, l-istituzzjonijiet Ewropej ta' edukazzjoni oghla huma mhegga jstimolaw l-impreditorija, inehhu l-fruntieri dixxiplinari u jstituzzjonalizzaw kollaborazzjonijiet interdixxiplinari b'saħħithom bejn is-settur akkademiku u l-industrija. Skont s'tharriġ reċenti, l-aċċess għal persuni li għandhom talent huwa fil-fatt l-aktar fattur importanti li jinfluwenza l-għażliet ta' postijiet tal-fundaturi Ewropej ta' negozji godda. L-edukazzjoni impreditorjali, l-opportunitajiet ta' taħriġ u l-iżvilupp ta' hiliet kreattivi għandhom rwol ewlieni fil-kultivazzjoni ta' innovaturi futuri u fl-iżvilupp tal-abbiltajiet ta' dawk eżistenti sabiex dawn jespandu n-negozju tagħhom u jilhqqu livelli oghla ta' suċċess. L-aċċess għat-talent impreditorjali, flimkien mal-aċċess għal servizzi professjonali, il-kapital u s-swieq fil-livell tal-Unjoni, u t-tlaqqiġ flimkien ta' atturi ewlenin tal-innovazzjoni sabiex jaħdmu lejn għan komuni, huma ingredjenti ewlenin għat-trawwim ta' ekosistema tal-innovazzjoni. Hemm hteġa li jiġu koordinati l-isforzi fl-Unjoni kollha sabiex tinholqu massa kritika ta' raggruppamenti u ekosistemi impreditorjali interkonnessi madwar l-Unjoni kollha.

Illum, l-EIT huwa l-akbar ekosistema integrata tal-innovazzjoni fl-Ewropa li tlaqqa' flimkien shab mid-dinja tan-negozju, tar-riċerka, tal-edukazzjoni u minn lil hinn. L-EIT ikompli jappoġġa lill-KKI tiegħu, li huma Shubiji Ewropej fuq skala kbira li jindirizzaw sfidi globali speċifiċi, u jsaħħah l-ekosistemi tal-innovazzjoni madwarhom. Huwa jagħmel dan billi jrawwem l-integrazzjoni tal-edukazzjoni, ir-R&I tal-oghla standards, biex b'hekk jinholqu ambjenti li jwasslu għall-innovazzjoni, u billi jippromwovi u jappoġġa generazzjoni ġdida ta' intraprendituri u jstimula l-holqien ta' kumpanniji innovattivi b'sinergija mill-qrib u b'komplementarjetà mal-EIC.

Madwar l-Ewropa kollha, għad hemm bżonn ta' sforzi biex jiġu żviluppati ekosistemi fejn ir-riċerkaturi, l-innovaturi, l-industriji u l-gvernijiet ikunu jistgħu jinteraġixxu faċilment. L-ekosistemi tal-innovazzjoni, fil-fatt, għandhom mhumieq qed jaħdmu bl-aħjar mod minhabba għadd ta' raġunijiet, bħal pereżempju:

- (a) l-interazzjoni bejn l-atturi tal-innovazzjoni għadha mxejka minn ostakoli organizzazzjonali, regolatorji u kulturali bejniethom;
- (b) l-isforzi sabiex jissaħħu l-ekosistemi tal-innovazzjoni għandhom jibbenefikaw minn koordinazzjoni u minn enfasi ċara fuq oġettivi u impatti speċifiċi.

Sabiex jiġu indirizzati l-isfidi soċjetali tal-futur, jinhatfu l-opportunitajiet ipprezentati minn teknoloġiji godda u jsir kontribut lejn tkabbir ekonomiku favur l-ambjent u sostenibbli, l-impjiegi, il-kompetittività u l-benesseri taċ-ċittadini Ewropej, jehtieġ li l-kapaċità tal-Ewropa li tkun innovattiva tkompli tiġi msahha permezz ta': tishih ta' ambjenti eżistenti u trawwim tal-holqien ta' oħrajn godda li jwasslu għall-kollaborazzjoni u l-innovazzjoni; tishih tal-kapaċitajiet tal-innovazzjoni tas-settur akkademiku u tar-riċerka; appoġġ għal generazzjoni ġdida ta' persuni impreditorjali; stimolazzjoni tal-holqien u l-iżvilupp ta' imprints innovattivi, kif ukoll it-tishih tal-vizibilità u r-rikonoxximent ta' attivitajiet ta' R&I iffinanzjati mill-Unjoni, b'mod partikolari l-finanzjament tal-EIT għall-pubbliku generali.

In-natura u l-iskala tal-isfidi tal-innovazzjoni jirrikjedu l-komunikazzjoni u l-mobilizzazzjoni ta' atturi u riżorsi fuq skala Ewropea, permezz tat-trawwim ta' kollaborazzjoni transfruntiera. Hemm bżonn li jitneħħew l-ostakoli bejn id-dixxiplini u tul il-ktajjen ta' valur u jiġi mrawwem l-istabiliment ta' ambjent favorevoli għal skambju effettiv tal-għarfien u tal-kompetenza esperta, u għall-iżvilupp u l-attrazzjoni ta' talenti impreditorjali. L-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT għadha tiżgura koerenza mal-isfidi tal-Programm, kif ukoll komplementarjetà mal-EIC.

(2) Oqsma ta' intervent

2.1. Ekosistemi sostenibbli ta' innovazzjoni madwar l-Ewropa

F'konformità mar-Regolament dwar l-EIT u mal-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT, l-EIT ser jaqdi rwol rinfurzat fit-tishih tal-ekosistemi tal-innovazzjoni bbażati fuq l-isfidi madwar l-Ewropa. B'mod partikolari, l-EIT jkompli jopera primarjament permezz tal-KKI tiegħu, is-Shubiji Ewropej fuq skala kbira li jindirizzaw sfidi soċjetali speċifiċi. Huwa jkompli jsaħħah l-ekosistemi tal-innovazzjoni madwarhom, billi jiftaħhom u jrawwem l-integrazzjoni tar-riċerka, l-innovazzjoni u l-edukazzjoni. Barra minn hekk, l-EIT isaħħah l-ekosistemi tal-innovazzjoni madwar l-Ewropa kollha billi jespandi l-Iskema tiegħu ta' Innovazzjoni Reġjonali (*Regional Innovation Scheme*) (ir-RIS). L-EIT jaħdem b'ekosistemi tal-innovazzjoni li jesebixxu potenzjal għoli ta' innovazzjoni abbażi ta' strateġija, allinjament tematiku u l-impatt previst, u f'sinergija mill-qrib ma' strateġiji u pjattaformi ta' speċjalizzazzjoni intelligenti,

Linji prinċipali

- (a) it-tiġid tal-effikaċja u d-disponibbiltà lejn shab godda tal-KKI eżistenti, li jippermettu t-transizzjoni lejn awtosostenibbiltà fit-tul, u l-analizi tal-htieġa li jiġu stabbiliti oħrajn godda biex jiġu indirizzati sfidi globali. L-oqsma tematiċi speċifiċi huma definiti fl-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT, b'kont meħud tal-ippjanar strateġiku;
- (b) l-aċċellerazzjoni tar-reġjuni lejn l-eċċellenza f'pajjiżi li huma msemmija fl-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT f'kooperazzjoni mill-qrib ma' fondi strutturali u programmi rilevanti oħrajn tal-Unjoni fejn xieraq.

2.2. Hiliet ta' innovazzjoni u ta' imprenditorija f'perspettiva ta' taġħlim tul il-ħajja, inkluża żieda fil-kapaċitajiet tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oġħla fl-Ewropa kollha

L-attivitajiet tal-edukazzjoni tal-EIT jiġu rinforzati sabiex jitrawmu l-innovazzjoni u l-imprenditorija permezz ta' edukazzjoni u taħriġ utli. L-enfasi aktar qawwija li ssir fuq l-iżvilupp tal-kapital uman hija bbażata fuq l-espansjoni ta' programmi tal-edukazzjoni eżistenti tal-KKIs tal-EITs bil-ħsieb li l-istudenti u l-professjonisti jkomplu jingħataw kurrikuli ta' kwalità għolja li jkunu bbażati fuq l-innovazzjoni, il-kreattività u l-imprenditorija li b'mod partikolari jkunu konformi mal-istrateġija tal-Unjoni relattiva għall-industrija u hiliet. Dan jista' jinkludi riċerkaturi u innovaturi appoġġati minn partijiet oħrajn tal-Programm, b'mod partikolari l-MSCA. L-EIT jappoġġa wkoll il-modernizzazzjoni ta' istituzzjonijiet ta' edukazzjoni oġħla fl-Ewropa kollha u l-integrazzjoni taġħhom fl-ekosistemi tal-innovazzjoni billi jiġu stimulati u miżjudin il-potenzjal u l-kapaċitajiet imprenditorjali taġħhom u jiġu meħġġa jantiċipaw aħjar ir-rekwiżiti tal-hiliet il-godda,

Linji prinċipali

- (a) l-iżvilupp ta' kurrikuli innovattivi, b'kont meħud tal-htieġijiet futuri tas-soċjetà u tal-industrija, u programmi trasversali sabiex jiġu offruti lill-istudenti, lill-imprendituri u lill-professjonisti madwar l-Ewropa u lil hinn minnha, fejn l-għarfien speċjalizzat u dak speċifiku għas-settur jiġi kkombinat ma' hiliet orjentati lejn l-innovazzjoni u hiliet imprenditorjali, bħall-hiliet fit-teknoloġija avvanzata relatata ma' teknoloġiji abilitanti ewlenin, diġitali u sostenibbli;
- (b) it-tiġid u l-espansjoni tat-tikketta tal-EIT sabiex jittejjbu l-vizibilità u r-rikonoxximent tal-programmi tal-edukazzjoni tal-EIT abbażi ta' shubijiet bejn istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oġħla, ċentri tar-riċerka u kumpaniji differenti filwaqt li tissaħħaħ il-kwalità ġenerali taġħha bl-offerta ta' kurrikuli fejn titgħallim bil-prattika u edukazzjoni imprenditorjali utli kif ukoll mobbiltà internazzjonali, interorganizzazzjonali u transsettorjali;
- (c) l-iżvilupp tal-kapaċitajiet ta' innovazzjoni u ta' imprenditorija tas-settur tal-edukazzjoni oġħla, permezz tar-rinforz u l-promozzjoni tal-għarfien espert tal-komunità tal-EIT fil-kollegament tal-edukazzjoni mar-riċerka u n-negożju;
- (d) ir-rinforz tar-rwol tal-komunità ta' alumni tal-EIT bħala mudell għal studenti godda u strument b'saħħtu sabiex jiġi kkomunikat l-impatt tal-EIT.

2.3. Soluzzjonijiet godda fis-suq biex jindirizzaw sfidi globali

L-EIT jiffaċilita, isaħħaħ u jipprema lill-imprendituri, l-innovaturi, ir-riċerkaturi, l-edukaturi, l-istudenti u atturi oħrajn tal-innovazzjoni, filwaqt li jiżgura l-integrazzjoni ta' materja relattiva għall-ugwaljanza bejn is-sessi, sabiex jaħdmu flimkien f'timijiet transdixiplinari biex jiġġeneraw l-ideat u jittrasformawhom f'innovazzjonijiet li jkunu kemm inkrementali kif ukoll interruttivi. L-attivitajiet huma kkaratterizzati minn approċċ li b'mod miftuħ jilqa' l-innovazzjoni u jkun transfruntier, b'enfasi fuq l-inkluzjoni ta' attivitajiet rilevanti tat-Triangolu tal-Għarfien li jkunu pertinenti sabiex ikollhom suċċess (pereżempju, il-promoturi tal-proġett jistgħu jtejjbu l-aċċess taġħhom għal gradwati bi kwalifiki speċifiċi, utenti ewlenin, negozji godda b'ideat innovattivi, ditti mhux domestiċi b'assi komplementari rilevanti, eċċ.),

Linji prinċipali

- (a) appoġġ għall-iżvilupp ta' prodotti, servizzi u opportunitajiet tas-suq fejn l-atturi tat-Triangolu tal-Għarfien jikkollaboraw sabiex jinstabu soluzzjonijiet għal sfidi globali;
- (b) integrazzjoni shiħa tal-katina kollha tal-valur tal-innovazzjoni: minn student sa intraprenditur, minn idea sal-prodott, minn laboratorju għall-konsumatur. Dan jinkludi appoġġ għal negozji godda u għall-espansjoni tan-negożji;

- (c) l-ghoti ta' servizzi ta' livell għoli u appoġġ lin-negozji innovattivi, inkluża assistenza teknika għall-ottimizzazzjoni ta' prodotti u servizzi, mentoraġġ sostantiv, appoġġ sabiex jiġu żgurati l-konsumaturi fil-mira u jingabar il-kapital, sabiex jidhlu fis-suq malajr u jiġi aċċellerat il-proċess ta' tkabbir tagħhom.

2.4. Sinerġiji u valur miżjud fi hdan il-Programm

L-EIT jagħmel aktar sforzi sabiex jikkapitalizza fuq is-sinerġiji u l-komplementarjetajiet bejn il-KKI eżistenti u ma' atturi u inizjattivi differenti fil-livelli tal-Unjoni u globali u jestendi n-netwerk tiegħu ta' organizzazzjonijiet kollaborattivi kemm fil-livell strateġiku kif ukoll fil-livell operattiv, filwaqt li jiġu evitati duplikazzjonijiet:

Linji prinċipali

- (a) kooperazzjoni mill-qrib mal-EIC u l-Programm InvestEU fis-semplifikazzjoni tal-appoġġ (jiġifieri, il-finanzjament u s-servizzi) mogħti lil imprizi innovattivi kemm fl-istadju ta' bidu kif ukoll f'dak ta' espansjoni, partikolarment permezz tal-KKI;
- (b) l-ippjanar u l-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-EIT sabiex jiġu massimizzati s-sinerġiji u l-komplementarjetajiet ma' partijiet oħra tal-Programm;
- (c) koordinazzjoni mal-Istati Membri, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak reġjonali, filwaqt li jiġi stabbilit djalogu strutturat u jiġu kkoordinati l-isforzi sabiex ikun hemm sinerġiji ma' inizjattivi nazzjonali u reġjonali, inklużi strateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelligenti, b'kunsiderazzjoni wkoll tal-implimentazzjoni tal-"ekosistemi Ewropej tal-innovazzjoni", sabiex jiġu identifikati, kondiviżi u disseminati l-aħjar Prattiki u tagħlimiet;
- (d) kondiviżjoni u disseminazzjoni ta' Prattiki u tagħlimiet innovattivi madwar l-Ewropa u lil hinn minnha, bhala kontribut għall-politika ta' innovazzjoni fl-Ewropa b'koordinazzjoni ma' partijiet oħra tal-Programm;
- (e) il-forniment ta' input fid-diskussjonijiet ta' politika tal-innovazzjoni u l-kontribuzzjoni għat-tfassil u l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet ta' politika tal-Unjoni permezz ta' hidma kontinwa mas-servizzi rilevanti kollha tal-Kummissjoni, ma' programmi oħrajn tal-Unjoni u l-partijiet ikkonċernati tagħhom, u l-esplorazzjoni ulterjuri ta' opportunitajiet fi hdan l-inizjattivi ta' implimentazzjoni tal-politiki;
- (f) l-isfruttament ta' sinerġiji ma' programmi oħrajn tal-Unjoni, inklużi dawk li jappoġġaw l-iżvilupp u l-innovazzjoni tal-kapital uman (tali bħal COST, FSE+, FEŽR, Erasmus+, Ewropa Kreattiva u COSME Plus/is-Suq Uniku, il-Programm InvestEU);
- (g) il-bini ta' alleanzi strateġiċi ma' atturi ewlenin tal-innovazzjoni fil-livelli tal-Unjoni u internazzjonali, u appoġġ lill-KKI sabiex jiġu żviluppati kollaborazzjoni u rabtiet mas-sħab prinċipali taħt it-Triangolu tal-Għarfien minn pajjiżi terzi, bil-għan li jinfethu swieq godda għal soluzzjonijiet appoġġati mill-KKI u jiġu attirati l-finanzjament u t-talent minn pajjiżi barranin. Il-partecipazzjoni ta' pajjiżi terzi għandha tiġi promossa fir-rigward tal-prinċipji ta' reċiproċità u ta' benefiċċji reċiproċi.

ANNEX III

SHUBIJI EWROPEJ

Is-Shubiji Ewropej għandhom jiġu magħżulin u implimentati, mmonitorjati, evalwati, imnehhija b'mod gradwali jew imgedda abbażi tal-kriterji li ġejjin:

1. Ghazla

Dimostrazzjoni li s-Shubija Ewropea hija aktar effettiva biex jinkisbu l-għanijiet relatati tal-Programm permezz tal-involvement u l-impenn tas-shab, b'mod partikolari biex jinkisbu impatti ċari għall-Unjoni u ċ-ċittadini tagħha, partikolarment sabiex jinkisbu riżultati fir-rigward ta' sfidi globali u l-għanijiet tar-R&I, filwaqt li jiġu żgurati l-kompetittività, is-sostenibbiltà u l-kontribuzzjoni tal-Unjoni fit-tishih taż-ZER u Innovazzjoni u, fejn rilevanti, tal-impjenji internazzjonali.

Fil-każ tas-shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati stabbiliti skont l-Artikolu 185 TFUE, il-partecipazzjoni ta' mhux anqas minn 40 % tal-Istati Membri hija obligatorja:

- (a) koerenza u sinerġiji tas-Shubija Ewropea fi hdan is-settur tal-Unjoni tar-R&I, skont ir-regoli tal-Programm sa fejn l-aktar possibbli;
- (b) trasparenza u aċċess miftuħ tas-Shubija Ewropea fir-rigward tal-identifikazzjoni ta' prijoritajiet u objettivi f'termini ta' riżultati u impatti mistennija u fir-rigward tal-involvement tas-shab u l-partijiet ikkonċernati, mill-katina tal-valur kollha, minn setturi, sitwazzjonijiet u dixxiplini differenti, inklużi dawk internazzjonali fejn ikun rilevanti u bla interferenza għall-kompetittività Ewropea; arrangamenti ċari għall-promozzjoni tal-partecipazzjoni tal-SMEs u għad-disseminazzjoni u l-isfruttament tar-riżultati, partikolarment mill-SMEs, inkluż permezz ta' organizzazzjonijiet intermedjarji;
- (c) dimostrazzjoni ex-ante tal-addizzjonalità u d-direzzjonalità tas-Shubija Ewropea, inkluża vizjoni strategika komuni tal-iskop tas-Shubija Ewropea. Dik il-vizjoni tinkludi b'mod partikolari:
 - (i) identifikazzjoni ta' eżiti, riżultati u impatti mistennija u miżurabbli f'limiti ta' żmien speċifiċi, inkluż ta' valur ewlieni ekonomiku u/jew soċjetali għall-Unjoni;
 - (ii) dimostrazzjoni tal-effetti mistennija, kemm kwalitattivi kif ukoll kwantitattivi sinifikanti, ta' rinforz, inkluż metodu għall-kejl tal-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni;
 - (iii) approċċi biex jiżguraw flessibilità tal-implimentazzjoni u biex jaġġustaw għall-bidliet fil-politika, fil-bżonnijiet tas-soċjetà u/jew tas-suq, jew fl-avvanzi xjentifiċi, biex tiżdied il-koerenza politika bejn il-livelli regionali, nazzjonali u tal-Unjoni;
 - (iv) strategji ta' hruġ u miżuri ta' hruġ gradwali mill-Programm;
- (d) dimostrazzjoni ex-ante tal-impenn fit-tul tas-shab, inkluż sehem minimu ta' investimenti pubbliċi u/jew privati.

Fil-każ tas-Shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati, stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 185 jew 187 TFUE, il-kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew in natura mis-shab barra dawk tal-Unjoni, huma mill-anqas ugwali għal 50 % u jistgħu jaslu sa 75 % tal-impjenji aggregati baġitarji tas-Shubija Ewropea. Għal kull Shubija Ewropea Istituzzjonalizzata b'hal din, sehem mill-kontribuzzjonijiet mis-shab barra minn dawk tal-Unjoni ser ikun f'forma ta' kontribuzzjonijiet finanzjarji. Għas-shab minbarra l-Unjoni u l-Istati partecipanti, il-kontribuzzjonijiet finanzjarji għandu jkollhom l-għan ewlieni li jkopru l-kostijiet amministrattivi kif ukoll l-attivajiet ta' koordinazzjoni u appoġġ flimkien ma' dawk mhux kompetittivi.

2. Implimentazzjoni:

- (a) approċċ sistemiku li jiżgura l-involvement attiv u bikri tal-Istati Membri u l-kisba tal-impatti mistennija tas-Shubija Ewropea permezz tal-implimentazzjoni flessibbli ta' azzjonijiet kongunti ta' valur miżjud għoli tal-Unjoni li jmorru wkoll lil hinn mis-sejhiet kongunti għal proposti għall-attivajiet tar-R&I, inklużi dawk adottati fis-suq, regolamentari jew ta' politika;
- (b) miżuri adatti li jiżguraw aċċess miftuħ kontinwu tal-inizjattiva u trasparenza matul l-implimentazzjoni, b'mod partikolari għall-issettjar tal-prijoritajiet u għall-partecipazzjoni fis-sejhiet għall-proposti, informazzjoni dwar il-funzjonament tal-governanza, il-vizibilità tal-Unjoni, komunikazzjoni u miżuri ta' sensibilizzazzjoni, disseminazzjoni u sfruttament tar-riżultati, inkluża strategija ċara ta' aċċess miftuħ/tal-utent matul il-katina tal-valur; miżuri adegwati biex tingħata informazzjoni lill-SMEs u tiġi promossa l-partecipazzjoni tagħhom;

- (c) koordinazzjoni u/jew attivitajiet kongunti ma' inizjattivi rilevanti oħrajn ta' R&I biex jiżguraw livell ottimali ta' interkonnnessjonijiet u jiżguraw sinerġiji effettivi, fost l-oħrajn, biex jinghelbu l-ostakli potenzjali għall-implimentazzjoni fil-livell nazzjonali u tiżdied il-kosteffettività;
- (d) impenji, għal kontribuzzjonijiet finanzjarji u/jew kontribuzzjonijiet in-natura, minn kull sieheb f'konformità mad-dispożizzjonijiet nazzjonali matul il-hajja tal-inizjattiva;
- (e) fil-każ tas-Shubija Ewropea Istituzzjonalizzata, aċċess għar-riżultati u informazzjoni oħra relatata mal-azzjoni għall-Kummissjoni għall-iskop tal-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki jew programmi tal-Unjoni.

3. Monitoraġġ:

- (a) sistema ta' monitoraġġ f'konformità mal-Artikolu 50 biex ikun traċċat il-progress lejn l-għanijiet speċifiċi ta' politika, riżultati u indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni li jippermettu l-valutazzjoni matul iż-żmien tal-kisbiet, l-impatti u l-bżonnijiet potenzjali għal miżuri korrettivi;
- (b) rappurtar dedikat perijodiku dwar l-effetti kwantitattivi u kwalitattivi ta' rinforz, inkluż dwar kontribuzzjonijiet kemm finanzjarji kif ukoll in natura li ġew impenjati u fil-fatt ipprovduti, dwar viżibilità u pożizzjonament fil-kuntest internazzjonali, dwar l-impatt fuq riskji relatati mar-R&I ta' investimenti mis-settur privat;
- (c) informazzjoni dettaljata dwar il-proċess ta' evalwazzjoni u r-riżultati mis-sejhiet kollha għal proposti fis-Shubiji Ewropej, li għandhom isiru disponibbli f'waqthom u aċċessibbli f'bażi ta' data elettronika komuni.

4. Evalwazzjoni, tneħħija gradwali u tiġdid:

- (a) evalwazzjoni tal-impatti miksuba fil-livelli tal-Unjoni u nazzjonali marbuta ma' miri ddefiniti u indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni, li tiġi integrata fl-evalwazzjoni tal-Programm stabbilita fl-Artikolu 52, inkluża valutazzjoni tal-mod ta' intervent ta' politika l-aktar effettiv għal kwalunkwe azzjoni tal-futur; u l-pożizzjonament ta' kwalunkwe tiġdid possibbli ta' Shubija Ewropea fil-kuntest globali tas-Shubiji Ewropej u tal-prijoritajiet politiċi tagħha;
- (b) fin-nuqqas ta' tiġdid, miżuri adatti li jiżguraw it-tneħħija gradwali tal-finanzjament tal-Programm skont il-kundizzjonijiet u l-iskeda ta' żmien maqbula mas-shab impenjati legalment ex-ante, mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà ta' finanzjament transnazzjonali kontinwat minn programmi nazzjonali jew oħra tal-Unjoni, u mingħajr preġudizzju għall-investment privat u għall-proġetti li jkunu kurrenti.

ANNEX IV

SINERĠJI MA' PROGRAMMI OHRA TAL-UNJONI

Is-sinerġiji ma' programmi ohra tal-Unjoni huma bbażati fuq il-komplementarjetà bejn id-disinn tal-programm u l-oġġettivi tal-programm u fuq il-kompatibbiltà tar-regoli ta' finanzjament u l-proċessi ta' finanzjament fil-livell ta' implimentazzjoni.

Il-finanzjament mill-Programm għandu jintuża biss biex jifinanzja l-attivitajiet ta' R&I. L-ippjanar strateġiku għandu jiżgura l-allinjament tal-prijoritajiet għall-programmi differenti tal-Unjoni u jiżgura għażliet ta' finanzjament koerenti fi stadji differenti taċ-ċiklu tar-R&I. Il-missjonijiet u s-Shubiji Ewropej għandhom, fost l-ohrajn, jibbenefikaw minn sinerġiji ma' programmi u politiki ohra tal-Unjoni.

L-użu tar-riżultati tar-riċerka u tas-soluzzjonijiet innovattivi żviluppatti fil-Programm għandu jiġi ffaċilitat bl-appoġġ ta' programmi ohra tal-Unjoni, b'mod partikolari permezz ta' strateġiji ta' disseminazzjoni u ta' sfruttament, it-trasferiment tal-għarfien, sorsi ta' finanzjament komplementari u kumulattivi, u miżuri ta' politika li jakkumpanjawhom. Il-finanzjament għal attivitajiet ta' R&I għandu jibbenefika minn regoli armonizzati li huma mfassla biex jiżguraw valur miżjud tal-Unjoni, biex jiġu evitati duplikazzjonijiet ma' programmi differenti tal-Unjoni u biex tinkiseb effiċjenza massima u simplifikazzjoni amministrattiva.

Fil-paragrafi li ġejjin jinsab aktar dettall kif is-sinerġiji għandhom japplikaw bejn il-Programm u l-programmi differenti tal-Unjoni:

1. Is-sinerġiji mal-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija (FAEG) u l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) taht il-Politika Agrikola Komuni (PAK) għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-ħtiġijiet tar-R&I tas-settur agrikolu u taz-żoni rurali fi ħdan l-Unjoni jiġu identifikati, pereżempju, fi ħdan il-"Produttività u Sostenibbiltà Agrikoli" tas-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni u meqjusa kemm fil-proċess tal-ippjanar strateġiku tal-Programm kif ukoll fil-programmi ta' ħidma;
 - (b) il-PAK tagħmel l-aħjar użu mir-riżultati tar-R&I u ttipromwovi l-użu, l-implimentazzjoni u d-dispożizzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi, inklużi dawk li jirriżultaw minn proġetti ffinanzjati mill-programmi qafas għar-R&I, u mill-"Produttività u Sostenibbiltà Agrikoli" u l-KKI rilevanti tal-EIT;
 - (c) il-FAEŻR jappoġġa l-użu u d-disseminazzjoni tal-għarfien u s-soluzzjonijiet li jirriżultaw mir-riżultati tal-Programm li jwasslu għal settur tal-biedja aktar dinamiku u opportunitajiet godda għall-iżvilupp ta' żoni rurali.
2. Is-sinerġiji mal-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura (FEMSA) għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-Programm u l-FEMSA jkunu interkonnessi mill-qrib, billi l-ħtiġijiet tar-R&I tal-Unjoni fil-qasam tal-politika marittima integrata jiġu tradotti permezz tal-proċess tal-ippjanar strateġiku tal-Programm;
 - (b) il-FEMSA jappoġġa l-introduzzjoni ta' teknoloġiji godda u prodotti, proċessi u servizzi innovattivi, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programm fl-oqsma tal-politika tal-baħar u marittima; il-FEMSA jippromwovi wkoll il-ġbir, l-ipproċessar u l-monitoraġġ ta' data fuq il-post, u jiddissemina azzjonijiet rilevanti appoġġati taht il-Programm, li min-naha tiegħu jikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-Politika Komuni tas-Sajd, tal-Politika Marittima tal-UE, tal-Governanza Internazzjonali tal-Oċeani u ta' impenji internazzjonali.
3. Is-sinerġiji mal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) għandhom jiżguraw li:
 - (a) bil-ghan li tissahħah iż-ŻER u bhala kontribut għall-kisba tal-SDGs, l-arranġamenti għall-finanzjament komplementari u kumulattivi mill-FEŻR u l-Programm jappoġġaw attivitajiet li jipprovdu pont, b'mod partikolari, bejn l-istrateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti u l-eċċellenza fir-R&I, inklużi programmi transreġjonali/transnazzjonali kongunti u Infrastrutturi ta' Riċerka mal-Ewropa kollha;
 - (b) il-FEŻR jiffoka, fost l-ohrajn, fuq l-iżvilupp u t-tishih ta' ekosistemi, kemm reġjonali kif ukoll lokali, tar-R&I u t-trasformazzjoni industrijali, inkluż kemm l-appoġġ għall-bini tal-kapaċitajiet tar-R&I, għall-użu tar-riżultati u għall-introduzzjoni ta' teknoloġiji godda u soluzzjonijiet innovattivi u klimatikament favorevoli mill-programmi qafas għar-R&I permezz tal-FEŻR.

4. Is-sinergiji mal-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+) għandhom jiżguraw li:
 - (a) permezz ta' programmi nazzjonali jew reġjonali, il-FSE+ jista' jintegra u jespandi l-kurrikuli innovattivi appoġġati mill-Programm, sabiex jattrezzaw lin-nies bil-ħiliet u l-kompetenzi meħtieġa għad-domandi li jevolvu mis-suq tax-xogħol;
 - (b) jistgħu jintużaw arrangamenti għall-finanzjament komplementari mill-FSE+ biex jappoġġaw attivitajiet li jippromwovu l-iżvilupp tal-kapital uman fir-R&I bil-għan li tissahħaħ iż-ŻER;
 - (c) il-FSE+ jintegra teknoloġiji innovattivi u mudelli ta' negozju u soluzzjonijiet godda, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programm, sabiex jikkontribwixxu għal sistemi tal-kura tas-saħħa li jkunu innovattivi, effiċjenti u sostenibbli u jiffacilitaw l-aċċess għal kura tas-saħħa li tkun aħjar u aktar sikura għaċ-ċittadini Ewropej.
5. Is-sinergiji mal-Programm l-UE għas-Saħħa għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-bżonnijiet tar-R&I tal-Unjoni fil-qasam tas-saħħa huma identifikati u stabbiliti permezz tal-ippjanar strateġiku tal-Programm;
 - (b) il-Programm l-UE għas-Saħħa jikkontribwixxi biex jiġi żgurat l-aħjar użu tar-riżultati tar-riċerka, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programm.
6. Is-sinergiji mal-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa (FNE) għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-bżonnijiet tar-R&I fl-oqsma tat-trasport, tal-enerġija u fis-settur diġitali fi ħdan l-Unjoni jiġu identifikati u stabbiliti permezz tal-proċess ta' ppjanar strateġiku tal-Programm;
 - (b) l-FNE tappoġġa l-introduzzjoni u l-użu fuq skala kbira ta' teknoloġiji u soluzzjonijiet godda u innovattivi fl-oqsma tat-trasport, tal-enerġija u tal-infrastrutturi fiżiċi diġitali, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-programmi oqfsa għar-R&I;
 - (c) l-iskambju ta' informazzjoni u data bejn il-Programm u l-proġetti tal-FNE huwa ffacilitat, pereżempju billi ssir enfasi fuq it-teknoloġiji mill-Programm bi thejġija qawwija tas-suq li jkunu jistgħu jintużaw aktar permezz tal-FNE.
7. Is-sinergiji mal-Programm Ewropa Diġitali (DEP, *Digital Europe Programme*) għandhom jiżguraw li:
 - (a) peress li diversi oqsma tematiċi indirizzati mill-Programm u mid-DEP jikkonverġu, it-tip ta' azzjonijiet li jridu jiġu appoġġati, ir-riżultati mistennija tagħhom u l-loġika ta' intervent tagħhom ikunu differenti u komplementari;
 - (b) il-bżonnijiet tar-R&I marbutin mal-aspetti diġitali tal-Programm jiġu identifikati u stabbiliti permezz tal-ippjanar strateġiku tiegħu; dan jinkludi pereżempju r-R&I għall-computing ta' prestazzjoni għolja, l-intelliġenza artifiċjali, iċ-ċibersigurtà, it-teknoloġiji tar-reġistru distribwit, it-teknoloġiji tal-kwantum, li jgħaqqdu t-teknoloġiji diġitali ma' teknoloġiji oħra ta' sostenn u innovazzjonijiet mhux teknoloġiċi; appoġġ għall-espansjoni tal-kumpanniji li jintroduċu innovazzjonijiet rivoluzzjonarji (hafna minnhom jgħaqqdu t-teknoloġiji diġitali mat-teknoloġiji fiżiċi); u appoġġ għall-infrastrutturi diġitali ta' riċerka;
 - (c) id-DEP jiffoka fuq il-kapaċità diġitali ta' skala kbira u l-bini tal-infrastruttura, pereżempju fil-computing ta' prestazzjoni għolja, l-intelliġenza artifiċjali, iċ-ċibersigurtà, it-teknoloġiji tar-reġistru distribwit, it-teknoloġiji tal-kwantum u l-ħiliet diġitali avvanzati li jimmiraw lejn teħid u skjerament wesgħin fl-Unjoni kollha tas-soluzzjonijiet diġitali innovattivi eżistenti jew ittestjati fi ħdan qafas tal-Unjoni f'oqsma ta' interess pubbliku (bħas-saħħa, l-amministrazzjoni pubblika, il-gustizzja u l-edukazzjoni) jew il-falliment tas-suq (bħad-diġitalizzazzjoni tan-negozji, b'mod partikolari l-SMEs); id-DEP jiġi prinċipalment implimentat permezz ta' investimenti kkoordinati u strateġiċi mal-Istati Membri, b'mod partikolari permezz ta' akkwist pubbliku kongunt, f'kapaċitajiet diġitali li jridu jiġu kondiviżi mal-Unjoni kollha u f'azzjonijiet fl-Unjoni kollha li jappoġġaw l-interoperabbiltà u l-istandardizzazzjoni bħala parti mill-iżvilupp tas-Suq Uniku Diġitali;
 - (d) il-kapaċitajiet u l-infrastrutturi tad-DEP ikunu disponibbli fi ħdan il-komunità tar-R&I, inkluż għal attivitajiet appoġġati taħt il-Programm li jinkludu l-ittestjar, l-esperimentazzjoni u d-dimostrazzjoni fis-setturi u d-dixxiplini kollha;
 - (e) it-teknoloġiji diġitali godda żviluppata permezz tal-Programm, għandhom jiġu adottati b'mod progressiv u jintużaw mid-DEP;
 - (f) l-inizjattivi tal-Programm għall-iżvilupp ta' ħiliet u kompetenzi fil-kurrikuli, inkluż dawk imwassla fil-KKI rilevanti tal-EIT huma kkomplementati mill-bini tal-kapaċitajiet appoġġat mid-DEP f'ħiliet diġitali avvanzati;
 - (g) jeżistu mekkaniżmi ta' koordinazzjoni b'saħħithom għall-ipprogrammar strateġiku, il-proċeduri operattivi u l-istrutturi ta' governanza għaž-żewġ programmi.

8. Is-sinergiji mal-Programm tas-Suq Uniku għandhom jiżguraw li:
- (a) il-Programm tas-Suq Uniku jindirizza l-fallimenti tas-suq li jaffettwaw lill-SMEs u jipromwovi l-intraprenditorija u l-holqien u t-tkabbir tal-kumpanniji u, teżisti komplementarjetà bejn il-Programm tas-Suq Uniku u l-azzjonijiet tal-EIC għall-kumpanniji innovattivi, kif ukoll fil-qasam tas-servizzi ta' appoġġ għall-SMEs, b'mod partikolari fejn is-suq ma jipprovdi finanzjament vijabbli;
 - (b) in-Netwerk Enterprise Europe jista' jservi, flimkien ma' strutturi eżistenti oħra ta' appoġġ għall-SMEs (pereżempju, il-Punt ta' Kuntatt Nazzjonali, l-Aġenziji ta' Innovazzjoni), biex iwassal servizzi ta' appoġġ taht il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni.
9. Is-sinergiji mal-Programm għall-Ambjent u l-Azzjoni Klimatika (il-programm LIFE) għandhom jiżguraw li:
- (a) il-bżonnijiet tar-R&I biex jiġu trattati l-isfidi ambjentali, klimatiċi u tal-enerġija fi hdan l-Unjoni jiġu identifikati u stabbiliti permezz tal-ippjanar strateġiku tal-Programm;
 - (b) il-programm LIFE ikompli jaġixxi bhala katalist għall-implimentazzjoni tal-politika u l-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni dwar l-ambjent, il-klima u l-enerġija, inkluż billi jittiehdu u jiġu applikati r-riżultati tar-R&I mill-Programm u jghinu biex jiġu skjerati fuq l-iskala nazzjonali, inter-reġjonali u reġjonali fejn dan jista' jghin jindirizza kwistjonijiet ta' tranżizzjoni ambjentali, klimatiċi jew ta' enerġija nadifa. B'mod partikolari, il-programm LIFE ikompli jincentiva sinergiji mal-Programm permezz tal-ghoti ta' bonus matul l-evalwazzjoni tal-proposti li jinvolvu l-użu tar-riżultati mill-Programm;
 - (c) proġetti standard ta' azzjoni tal-programm LIFE jappoġġaw l-iżvilupp, l-ittestjar jew id-dimostrazzjoni ta' teknoloġiji jew metodoloġiji adatti għall-implimentazzjoni tal-politika dwar l-ambjent u l-klima tal-Unjoni, li wara jistgħu jithaddmu fuq skala kbira, iffinanzjati minn sorsi oħra, inkluż permezz tal-Programm. L-EIT kif ukoll l-EIC jistgħu jagħtu l-appoġġ tagħhom biex jespandu u jikkummerċjalizzaw ideat rivoluzzjonarji godda li jistgħu jirriżultaw mill-implimentazzjoni tal-proġetti LIFE.
10. Is-sinergiji mal-Erasmus+ għandhom jiżguraw li:
- (a) riżorsi mgħaqqdin mill-Programm, inkluż mill-EIT, u mill-Erasmus+ jintużaw biex jappoġġaw attivitajiet iddedikati għat-tisħiħ, l-immodernizzar u t-trasformazzjoni tal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oghla Ewropej. Fejn ikun xieraq, il-Programm jikkomplementa l-appoġġ tal-Erasmus+ għall-inizjattiva tal-Universitajiet Ewropej, fid-dimensjoni tar-riċerka tiegħu, bhala parti mill-iżvilupp ta' strateġiji godda kongunti u integrati fit-tul u sostenibbli dwar l-edukazzjoni, ir-R&I bbażati fuq approċċi transdixiplinari u transsettorjali biex it-triangolu tal-għarfien isir realtà. L-attivitajiet tal-EIT jistgħu jikkomplementaw l-istrateġiji li jkunu ser jiġu implimentati mill-Inizjattiva tal-Universitajiet Ewropej;
 - (b) il-Programm u l-Erasmus+ irawmu l-integrazzjoni tal-edukazzjoni u r-riċerka permezz tal-assistenza lill-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja biex ifasslu u jstabbilixxu strateġiji u networks komuni ta' edukazzjoni, R&I, billi jinformaw sistemi ta' edukazzjoni, għalliema u trainers bl-aħħar sejbiet u Prattiki fir-riċerka u billi joffru esperjenza attiva ta' riċerka għall-istudenti kollha u l-persunal ta' edukazzjoni oghla u b'mod partikolari, ir-riċerkaturi, u li jappoġġaw attivitajiet oħra li jintegraw l-edukazzjoni oghla u r-R&I.
11. Is-sinergiji mal-Programm Spazjali għandhom jiżguraw li:
- (a) il-bżonnijiet tar-R&I tal-Programm Spazjali tal-Unjoni u dawk tas-setturi spazjali upstream u downstream fl-Unjoni jkunu identifikati u stabbiliti bhala parti mill-ippjanar strateġiku tal-Programm; l-azzjonijiet ta' riċerka dwar l-ispazju implimentati permezz tal-Programm jiġu implimentati fir-rigward tal-akkwist pubbliku u l-eligibbiltà tal-entitajiet ġuridiċi b'konformità mal-Programm Spazjali tal-Unjoni, fejn hu xieraq;
 - (b) id-data u s-servizzi spazjali magħmula disponibbli bhala beni pubbliku mill-Programm Spazjali tal-Unjoni jintużaw biex jiġu żviluppatti soluzzjonijiet rivoluzzjonarji permezz tar-R&I, inkluż il-Programm, b'mod partikolari għall-ikel sostenibbli u r-riżorsi naturali, u l-monitoraġġ tal-klima, l-atmosfera, l-art, l-ambjent kostali u tal-baħar, il-bliet intelligenti, il-vetturi awtomatizzati u konnessi, is-sigurtà u l-ġestjoni tad-diżastri;
 - (c) is-Servizzi ta' Access għad-Data u għall-Infurmazzjoni ta' Copernicus ser jagħtu kontribut għall-EOSC u b'hekk ser jiffacilitaw l-access għad-data ta' Copernicus għar-riċerkaturi, xjentisti u innovaturi; l-infrastrutturi tar-riċerka, b'mod partikolari n-networks in situ tal-osservazzjoni *in situ* jikkostitwixxu elementi essenzjali tal-infrastruttura tal-osservazzjoni *in situ* li tippermetti s-servizzi ta' Copernicus.

12. Is-sinergiji mal-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI, *Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument*) u mal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III) għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-htigijiet tar-R&I fl-oqsma ta' NDICI u IPA III jiġu identifikati permezz tal-ippjanar strateġiku tal-Programm, f'konformità mal-SDGs;
 - (b) l-attivitajiet tar-R&I tal-Programm, bil-parteciġazzjoni ta' pajjiżi terzi u azzjonijiet ta' kooperazzjoni internazzjonali mmirati, ifittxu allinjament u koerenza ma' tehid parallel fis-suq u oqsma ta' azzjonijiet ta' bini tal-kapaċità taht l-NDICI u l-IPA III, abbażi ta' definizzjoni kongunta ta' htigijiet u ta' oqsma ta' intervent.
13. Is-sinergiji mal-Fond għas-Sigurtà Interna u l-istrument għall-ġestjoni tal-fruntieri bhala parti mill-Fond għall-Ġestjoni Integrata tal-Fruntieri għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-bżonnijiet tar-R&I fl-oqsma tas-sigurtà u l-ġestjoni integrata tal-fruntieri jiġu identifikati u stabbiliti permezz tal-ippjanar strateġiku tal-Programm;
 - (b) il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Fond għall-Ġestjoni Integrata tal-Fruntieri jappoġġaw l-iskjerament ta' teknoloġiji u soluzzjonijiet innovattivi godda, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-programmi qafas għar-R&I fil-qasam tar-riċerka dwar is-sigurtà.
14. Is-sinergiji mal-Programm InvestEU għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-Programm jipprovdi finanzjament imhallat tal-Orizzont Ewropa u finanzjament imhallat tal-EIC għall-innovaturi, ikkaratterizzati minn livell għoli ta' riskju u li għalihom is-suq ma jipprovdi finanzjament suffiċjenti u vijabbli; fl-istess waqt, il-Programm jappoġġa t-tweqqif u l-ġestjoni effettivi tal-parti privata tal-finanzjament imhallat permezz ta' fondi u intermedjarji appoġġati mill-Programm InvestEU u oħrajn;
 - (b) strumenti finanzjarji għar-R&I u l-SMEs jingabru flimkien taht il-Programm InvestEU, b'mod partikolari permezz ta' tieqa tematika ddedikata għar-R&I, u permezz ta' prodotti użati taht it-tieqa għall-SMEs, u b'hekk jgħinu biex jintlahqu l-għanijiet taż-żewġ programmi kif ukoll jistabbilixxu rabtiet komplementari b'saħħithom bejn iż-żewġ programmi;
 - (c) il-Programm jipprovdi appoġġ xieraq biex tiġi meġhuna r-riorjentazzjoni ta' proġetti bankabbli, mhux adattati għall-finanzjament tal-EIC, lejn il-Programm InvestEU, fejn rilevanti.
15. Is-sinergiji mal-Fond għall-Innovazzjoni taht l-Iskema għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet ("il-Fond għall-Innovazzjoni") ser jiżguraw li:
 - (a) il-Fond għall-Innovazzjoni jimmira b'mod speċifiku lejn l-innovazzjoni fit-teknoloġiji u l-proċessi b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju, inkluż il-qbid ambjentalment sikur tal-karbonju u l-użu li jikkontribwixxi b'mod sostanzjali biex jittaffa t-tibdil fil-klima, kif ukoll prodotti li jissostitwixxu dawk b'intensità qawwija ta' karbonju, u biex jgħinu jstimulaw il-konstruzzjoni u t-thaddim ta' proġetti li jimmiraw lejn il-qbid ambjentalment sikur u l-ħżin geoloġiku tas-CO₂ kif ukoll ta' enerġija rinnovabbli innovattiva u teknoloġiji ta' ħżin tal-enerġija, u biex jabilitaw u jincenitivaw prodotti aktar ekoloġiċi;
 - (b) il-Programm jiffinanzja l-iżvilupp u d-dimostrazzjoni ta' teknoloġiji, inkluż soluzzjonijiet rivoluzzjonarji, li jistgħu jagħtu riżultati b'risq l-għanijiet tal-Unjoni dwar in-newtralità klimatika, l-enerġija u t-trasformazzjoni industrijali, b'mod speċjali bl-attivitajiet tal-Pilastru II u l-Pilastru III;
 - (c) il-Fond għall-Innovazzjoni jista', sakemm jiġu ssodisfati l-kriterji tal-ghażla u tal-ghoti tiegħu, jappoġġa l-fażi tad-dimostrazzjoni tal-proġetti eliġibbli li għandhom mnejn jkun rċevew appoġġ mill-Programm u għandhom jiġu stabbiliti rabtiet komplementari b'saħħithom bejn iż-żewġ programmi.
16. Is-sinergiji mal-Mekkaniżmu għal Tranzizzjoni Ġusta għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-htigijiet tar-R&I jiġu identifikati permezz tal-ippjanar strateġiku tal-Programm biex tiġi appoġġata tranzizzjoni ġusta u ekwa lejn in-newtralità klimatika;
 - (b) jiġu promossi l-adozzjoni u l-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi li ma jagħmlux ħsara lill-klima, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programm.
17. Is-sinergiji mal-Programm ta' Riċerka u Tahriġ tal-Euratom għandhom jiżguraw li:
 - (a) il-Programm u l-Programm ta' Riċerka u Tahriġ tal-Euratom jiżviluppaw azzjonijiet komprensivi li jappoġġaw l-edukazzjoni u t-tahriġ (inklużi l-MSCA) bil-għan li jżommu u jiżviluppaw ħiliet rilevanti fl-Ewropa;

- (b) il-Programm u l-Programm ta' Riċerka u Tahriġ tal-Euratom jiżviluppaw azzjonijiet ta' riċerka kongunta li jiffokaw fuq l-aspetti trasversali tal-użu sigur u sikur tal-applikazzjonijiet tar-radjazzjoni jonizzanti li ma jahdmux bil-qawwa elettrika fis-setturi bhall-medicina, l-industrija, l-agrikoltura, l-ispazju, it-tibdil fil-klima, is-sigurtà u t-thejjija għall-emerġenza u l-kontribuzzjoni tax-xjenza nukleari.
18. Sinerġiji potenzjali mal-Fond Ewropew għad-Difiża għandhom jibbenefikaw ir-riċerka fil-qasam ċivili u dak tad-difiża bil-għan li tiġi evitata duplikazzjoni bla bżonn u f'konformità mal-Artikolu 5 u l-Artikolu 7(1).
19. Għandhom jitrawmu sinerġiji mal-Programm Ewropa Kreattiva billi jiġu identifikati l-htigijiet tar-R&I fil-qasam tal-politiki kulturali u kreattivi fl-ippjanar strateġiku tal-Programm.
20. Is-sinerġiji mal-Facilità għall-Irkupru u r-Reziljenza għandhom jiżguraw li:
- (a) jiġu identifikati htigijiet tar-R&I permezz tal-ippjanar strateġiku tal-Programm b'appoġġ sabiex l-ekonomiji u s-socjetà tal-Istati Membri jsiru aktar reżiljenti u mhejjija aħjar għall-futur;
- (b) jiġu appoġġati l-adozzjoni u l-użu ta' soluzzjonijiet innovattivi, b'mod partikolari dawk li jirriżultaw mill-Programm.
-

ANNEX V

INDIKATURI EWLENIN TAD-DIREZZJONI TAL-IMPATT

Id-direzzjonijiet tal-impatt, u l-indikaturi ewlenin relatati tad-direzzjoni tal-impatt, għandhom jistrutturaw il-monitoraġġ tal-progress tal-Programm lejn l-oġettivi tiegħu kif imsemmija fl-Artikolu 3. Id-direzzjonijiet tal-impatt għandhom ikunu sensitivi għaż-żmien u jirriflettu tliet kategoriji komplementari tal-impatt li jirriflettu n-natura mhux lineari tal-investimenti fir-R&I: dik xjentifika, dik soċjetali u dik teknoloġika jew ekonomika. Għal kull waħda minn dawk il-kategoriji ta' impatt, jintużaw indikaturi sostituti biex jiġi rintraċċat il-progress b'mod li ssir distinzjoni bejn it-terminu qasir, dak medju u dak itwal ta' żmien, inkluż lil hinn mit-tul tal-Programm, b'possibiltajiet ta' analiżi, inkluż mill-Istati Membri u mill-pajjiżi assoċjati. Dawk l-indikaturi għandhom jingabru bl-użu ta' metodoloġiji kwantitattivi u kwalitattivi. Il-partijiet individwali tal-Programm jikkontribwixxu għal dawk l-indikaturi bi gradi differenti u permezz ta' mekkaniżmi differenti. Jistgħu jintużaw indikaturi addizzjonali biex jimmonitorjaw il-partijiet individwali tal-Programm, fejn rilevanti.

Il-mikro-data li tinforma l-indikaturi ewlenin tad-direzzjoni tal-impatt tingabar għall-partijiet kollha tal-Programm u għall-mekkanizmi eżekuttivi kollha b'mod ġestit ċentralment u armonizzat u fil-livell adatt ta' granularità b'piż minimu ta' rappurtar fuq il-benefiċjarji.

Barra minn hekk u lil hinn mill-indikaturi ewlenin tad-direzzjoni tal-impatt, id-data dwar l-aħjar implimentazzjoni tal-Programm għat-tishih taż-ŻER, għat-trawwim ta' parteċipazzjonijiet ibbażati fuq l-eċċellenza mill-Istati Membri kollha fil-Programm kif ukoll għall-faċilitazzjoni ta' rabtiet kollaborattivi fil-qasam Ewropew ta' R&I tingabar u tiġu rappurtata f'kważi hin reali bhala parti mid-data ta' implimentazzjoni u ta' ġestjoni, imsemmija fl-Artikolu 50. Din tinkludi l-monitoraġġ ta' rabtiet kollaborattivi, ta' sistemi analitiċi tan-netwerks, ta' data dwar proposti, applikazzjonijiet, parteċipazzjonijiet, proġetti, applikanti u parteċipanti (inkluża data dwar it-tip ta' organizzazzjoni, bħall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, l-SMEs u s-settur privat, il-pajjiż (bħal klassifikazzjoni speċifika għal gruppi ta' pajjiżi bħall-Istati Membri, pajjiżi assoċjati u pajjiżi terzi), is-sess, rwol fil-proġett, id-dixxiplina jew is-settur xjentifiku, inklużi l-SSH), u il-monitoraġġ tal-livell tal-infiq għall-integrazzjoni tal-aspetti klimatiki u l-infiq relatat.

L-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt xjentifiku

Il-Programm huwa mistenni jkollu impatt xjentifiku billi johloq għarfien ġdid ta' kwalità għolja, isahhah il-kapital uman fir-R&I, u jrawwem it-tixrid tal-għarfien u x-xjenza miftuħa. Il-progress lejn dan l-impatt jiġi mmonitorjat permezz ta' indikaturi sostituti stabbiliti fit-tliet direzzjonijiet ewlenin ta' impatt hawn taht.

Tabella 1

Lejn impatt xjentifiku	Fuq perijodu ta' żmien qasir	Fuq perijodu ta' żmien medju	Fuq perijodu ta' żmien itwal
Il-holqien ta' għarfien ġdid	Pubblikazzjonijiet - L-għadd ta' publikazzjonijiet xjentifiċi evalwati bejn il-pari li jirriżultaw mill-Programm	Kwotazzjonijiet - Indiċi ta' Kwotazzjoni, Ponderata skont il-Qasam, ta' Publikazzjonijiet, evalwati bejn il-pari li jirriżultaw mill-Programm	Xjenza ta' klassi mondjali - L-għadd u s-sehem tal-publikazzjonijiet evalwati bejn il-pari li jirriżultaw mill-proġetti ffinanzjati mill-Programm li huma kontribuzzjoni ċentrali lill-oqsma xjentifiċi
It-tishih tal-kapital uman fir-R&I	Hiliet - L-għadd ta' riċerkaturi involuti f'attivajiet ta' titjib tal-hiliet (taħriġ, mentoraġġ/gwida professjonali, mobbiltà u aċċess għal infrastrutturi tar-R&I) fil-proġetti ffinanzjati mill-Programm	Karrieri - L-għadd u s-sehem ta' ta' riċerkaturi b'hiliet imtejba li huma involuti fil-Programm b'aktar impatt individwali fil-qasam tar-R&I tagħhom	Kundizzjonijiet tax-xogħol - L-għadd u s-sehem ta' riċerkaturi li huma involuti fil-Programm b'kundizzjonijiet tax-xogħol imtejba, inklużi s-salarji tar-riċerkaturi

Lejn impatt xjentifiku	Fuq perijodu ta' żmien qasir	Fuq perijodu ta' żmien medju	Fuq perijodu ta' żmien itwal
It-trawwim tat-tixrid tal-gharfien u tax-xjenza miftuħa	Għarfien kondiviz - Is-sehem tal-outputs tar-riċerka (data miftuħa/pubblikazzjonijiet/softwer eċċ.) li jirriżultaw mill-Programm kondivizi permezz ta' infrastrutturi tal-gharfien miftuħin	It-tixrid tal-gharfien - Is-sehem tal-outputs tar-riċerka, ta' aċċess miftuħ li jirriżultaw mill-Programm li huma użati/ikkwotati b'mod attiv	Kollaborazzjonijiet godda - Is-sehem tal-benefiċjarji tal-Programm li żviluppaw kollaborazzjonijiet transdixiplinarji/transsettorjali godda ma' utenti ta' outputs tagħhom ta' riċerka taħt aċċess miftuħ li jirriżultaw mill-Programm

L-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt fuq is-soċjetà

Il-Programm huwa mistenni li jkollu impatt fuq is-soċjetà billi jindirizza l-prijoritajiet tal-politika tal-Unjoni u sfidi globali, inklużi l-SDGs, skont il-prinċipji tal-Aġenda 2030 u l-ghanijiet tal-Ftehim ta' Pariġi, permezz tar-R&I, iwassal il-benefiċċji u l-impatt permezz ta' missjonijiet tar-R&I u tas-Shubiji Ewropej u jsaħħaħ l-użu tal-innovazzjoni fis-soċjetà li fl-aħhar nett tikkontribwixxi għall-benesseri tan-nies. Il-progress lejn dan l-impatt jiġi mmonitorjat permezz ta' indikaturi sostituti stabbiliti f'dawn it-tliet direzzjonijiet ewlenin ta' impatt.

Tabella 2

Lejn impatt soċjetali	Fuq perijodu ta' żmien qasir	Fuq perijodu ta' żmien medju	Fuq perijodu ta' żmien itwal
L-indirizzar tal-prijoritajiet tal-politika tal-Unjoni u l-isfidi globali permezz tar-R&I	Riżultati - L-ghadd u s-sehem ta' riżultati mmirati lejn l-indirizzar tal-prijoritajiet identifikati tal-politika tal-Unjoni u l-isfidi globali (inklużi l-SDGs) (multidimensjonali: għal kull prijorità identifikata) Fosthom: L-ghadd u s-sehem ta' riżultati relatati mal-klima mmirati biex iwettqu l-impenn tal-Unjoni fl-ambitu tal-Ftehim ta' Pariġi	Soluzzjonijiet - L-ghadd u s-sehem ta' innovazzjonijiet u eżiti tar-riċerka li jindirizzaw il-prijoritajiet identifikati tal-politika tal-Unjoni u l-isfidi globali (inklużi l-SDGs) (multidimensjonali: għal kull prijorità identifikata) Fosthom: L-ghadd u s-sehem ta' innovazzjonijiet u eżiti tar-riċerka relatati mal-klima mmirati biex iwettqu l-impenn tal-Unjoni fl-ambitu tal-Ftehim ta' Pariġi	Benefiċċji - L-effetti stmati aggregati mill-użu/sfruttament tar-riżultati ffinanzjati mill-Programm, dwar it-trattament ta' prijoritajiet identifikati ta' politika tal-Unjoni u l-isfidi globali (inklużi l-SDGs), inkluż il-kontribut lejn iċ-ċiklu tal-politika u tat-tfassil tal-ligijiet (bħal normi u standards) (multidimensjonali: għal kull prijorità identifikata) Fosthom: L-effetti stmati aggregati mill-użu/sfruttament ta' riżultati ffinanzjati mill-Programm li huma rilevanti għall-klima dwar it-tweqqif tal-impenn tal-Unjoni fl-ambitu tal-Ftehim ta' Pariġi, inkluż il-kontribut lejn iċ-ċiklu tal-politika u tat-tfassil tal-ligijiet (bħal normi u standards)
It-tweqqif tal-benefiċċji u l-impatt permezz tal-missjonijiet tar-R&I	Riżultati tal-missjoni tar-R&I - Riżultati fmissjonijiet speċifiċi tar-R&I (multidimensjonali: għal kull missjoni identifikata)	Eżiti tal-missjoni tar-R&I - Eżiti fmissjonijiet speċifiċi tar-R&I (multidimensjonali: għal kull missjoni identifikata)	Miri milħuqa fmissjoni tar-R&I - Miri milħuqa fmissjonijiet speċifiċi tar-R&I (multidimensjonali: għal kull missjoni identifikata)

Lejn impatt soċjetali	Fuq perijodu ta' żmien qasir	Fuq perijodu ta' żmien medju	Fuq perijodu ta' żmien itwal
It-tishih tal-użu tar-R&I fis-soċjetà	Kokreazzjoni - L-ghadd u s-sehem tal-proġetti ffinanzjati mill-Programm fejn iċ-ċittadini u l-utenti finali tal-Unjoni jikkontribwixxu fil-kokreazzjoni tal-kontenut tar-R&I	Impenn - L-ghadd u s-sehem tal-entitajiet ġuridiċi parteċipanti b'mekkaniżmi ta' involviment ta' ċittadini u utenti finali stabbiliti wara t-tmiem ta' proġetti ffinanzjati mill-Programm	L-użu tar-R&I fis-soċjetà L-użu ta', u s-sensibilizzazzjoni dwar, ir-riżultati xjentifiċi kokreati u s-soluzzjonijiet innovattivi generati taht il-Programm

L-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt teknoloġiku u ekonomiku

Il-programm huwa mistenni li jkollu impatt teknoloġiku u ekonomiku speċjalment fi hdan l-Unjoni billi jinfluwenza l-holqien u t-tkabbir ta' kumpanniji, speċjalment SMEs inklużi negozji godda, il-holqien ta' impjegi diretti u indiretti speċjalment fi hdan l-Unjoni, u billi jattira rinforz finanzjarju (*leverage*) minn investimenti ghar-R&I. Il-progress lejn dan l-impatt jiġi mmonitorjat permezz ta' indikaturi sostituti stabbiliti f'dawn it-tliet direzzjonijiet ewlenin ta' impatt.

Tabella 3

Lejn impatt teknoloġiku / ekonomiku	Fuq perijodu ta' żmien qasir	Fuq perijodu ta' żmien medju	Fuq perijodu ta' żmien itwal
Il-generazzjoni tat-tkabbir ibbażat fuq l-innovazzjoni	Riżultati innovattivi - L-ghadd ta' prodotti, proċessi jew metodi innovattivi li jirriżultaw mill-Programm (skont it-tip ta' innovazzjoni) u l-applikazzjonijiet għad-Drittijiet ta' Proprjeta' Intellettuali (IPR)	Innovazzjonijiet - L-ghadd ta' innovazzjonijiet li jirriżultaw mill-proġetti ffinanzjati mill-Programm (skont it-tip ta' innovazzjoni) inkluż mill-IPRs mogħtija	Tkabbir ekonomiku - Il-holqien, it-tkabbir u l-ishma tas-suq tal-kumpanniji li żviluppaw l-innovazzjonijiet fil-Programm
Il-holqien ta' iktar impjegi u ta' impjegi ahjar	Impjieg appoġġat - L-ghadd ta' impjegi full-time u ekwivalenti (FTE) maħluqa, u l-impjegi miżmumin fl-entitajiet ġuridiċi parteċipanti għall-proġett iffinanzjat mill-Programm (skont it-tip ta' impjieg)	Impjieg sostnut - Iż-żieda fl-impjegi FTE fl-entitajiet ġuridiċi parteċipanti wara l-proġett iffinanzjat mill-Programm (skont it-tip ta' impjieg)	Impjegi totali - L-ghadd ta' impjegi diretti u indiretti maħluqa jew miżmuma bħala riżultat tad-diffużjoni tar-riżultati mill-Programm (skont it-tip ta' impjieg)
Jinkiseb rinforz finanzjarju (<i>leverage</i>) minn investimenti fir-R&I	Koinvestimenti - L-ammont ta' investment pubbliku u privat mobilizzat b'investment inizjali mill-Programm	Espansjoni - L-ammont ta' investment pubbliku u privat mobilizzat biex jisfrutta jew jespandi r-riżultati mill-Programm (inklużi investimenti diretti barranin)	Kontribuzzjoni għall-"mira ta' 3 %" - Il-progress tal-Unjoni lejn il-mira ta' 3 % tal-PDG dovut għall-Programm

ANNEX VI

OQSMA GĦAL MISSJONIJET POSSIBBLI U OQSMA GĦAL SHUBIJI EWROPEJ ISTITUZZJONALIZZATI POSSIBBLI LI GĦANDHOM JIĠU STABILITI TAHT L-ARTIKOLI 185 JEW 187 TFUE

F'konformità mal-Artikoli 8 u 12 ta' dan ir-Regolament, l-oqsma għal missjonijiet u Shubiji Ewropej possibbli li għandhom jiġu stabbiliti taht l-Artikolu 185 jew 187 TFUE huma stabbiliti f'dan l-Anness.

I. Oqsma għal missjonijiet possibbli:

- Qasam ta' Missjonijiet 1: Adattament għat-Tibdil fil-Klima, inkluża Trasformazzjoni Soċjetali.
- Qasam ta' Missjonijiet 2: Kancer.
- Qasam ta' Missjonijiet 3: Oċeani, Ibhra, Ilmijiet Kostali u Interni f'Saħħithom.
- Qasam ta' Missjonijiet 4: Bliet Newtrali għall-Klima u Intelligenti.
- Qasam ta' Missjonijiet 5: Saħħa tal-Hamrija u Ikel.

Kull missjoni issegwi l-prinċipji stabbiliti fl-Artikolu 8(4) ta' dan ir-Regolament.

II. Oqsma għal Shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati possibbli abbażi tal-Artikolu 185 jew 187 TFUE:

- Qasam ta' Shubija 1: Żvilupp aktar mgħagġel u użu aktar sikur ta' innovazzjonijiet tas-saħħa għall-pazjenti Ewropej, u saħħa globali.
- Qasam ta' Shubija 2: L-avvanz tat-teknoloġiji diġitali u abilitanti essenzjali u l-użu tagħhom, inklużi, iżda mhux limitatament għal, teknoloġiji godda bħall-intelligenza artifiċjali, il-fotonika u t-teknoloġiji tal-kwantum.
- Qasam ta' Shubija 3: Tmexxija Ewropea fil-Metroloġija inkluża sistema integrata tal-Metroloġija.
- Qasam ta' Shubija 4: L-aċċellerazzjoni tal-kompetittività, is-sikurezza u l-prestazzjoni ambjentali tat-traffiku tal-ajru, tal-avjazzjoni u tat-trasport bil-ferrovija tal-Unjoni.
- Qasam ta' Shubija 5: Soluzzjonijiet sostenibbli, inklużivi u ċirkolari li huma bbażati fuq il-prodotti bijoloġiċi.
- Qasam ta' Shubija 6: Teknoloġiji tal-ħażna tal-idroġenu u tal-enerġija sostenibbli b'impronta ambjentali aktar baxxa u produzzjoni inqas intensiva fl-użu tal-enerġija.
- Qasam ta' Shubija 7: Soluzzjonijiet nodfa, konnessi, kooperattivi, awtonomi u awtomatizzati għal htigijiet futuri ta' mobbiltà ta' persuni u oġġetti.
- Qasam ta' Shubija 8: SMEs li huma innovattivi u intensivi fir-R&Ż.

Il-proċess ta' valutazzjoni tal-ħtieġa għal Shubija Ewropea Istituzzjonalizzata f'waħda mill-Oqsma ta' Shubija msemmija hawn fuq tista' tirriżulta fi proposta legiżlattiva f'konformità mad-dritt ta' inizjattiva tal-Kummissjoni. Inkella l-Qasam ta' Shubija rispettiv jista' wkoll ikun soġġett għal Shubija Ewropea skont il-punt (a) tal-Artikolu 10(1) jew il-punt (b) tal-Artikolu 10(1) ta' dan ir-Regolament jew jiġi implimentat permezz ta' sejhiet ohrajn għal proposti fi ħdan il-Programm.

Peress li l-oqsma possibbli għal Shubiji Ewropej Istituzzjonalizzati jkopru oqsma tematiċi wesgħin, huma jistgħu, abbażi tal-ħtigijiet valutati, jiġu implimentati minn aktar minn Shubija Ewropea waħda.